

Ad Space Available
Call:847-359-0746

ਸੁਪਰ ਸਟਾਰ ਧਰਮ ਭਾ ਜੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਸੰਦ ਅਮਨਟੈਲ
AMANTEL.COM
\$100 'ਚ 126 ਘੰਟੇ

ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਗੱਲਾਂ ਕਰੋਗੇ ਉਨੇ ਹੀ ਮਿੰਟ ਕੱਟੇ ਜਾਣਗੇ (7560 ਮਿੰਟ)
Customer Service 24/7 ਟੌਲ ਫਰੀ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਕਾਲ ਕਰੋ
1-888-652-6268, 732-983-4332/4333

Ad Space Available
Call:847-359-0746

Twelfth Year in Publication

ਮਿਡਵੈਸਟ ਐਡੀਸ਼ਨ

Price 50¢

Email:punjabtimes1@sbcglobal.net

www.punjabtimesusa.com

ਸ਼ਿਕਾਗੋ, ਸੈਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਅਤੇ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਤੋਂ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹਫਤਾਵਾਰ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

Punjab Times, Vol 12, Issue 38, September 17, 2011

20451 N Plum Grove Rd. Palatine, IL 60074

Ph:847-359-0746, Fax:847-705-9388

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਦੇ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਦੀ ਜੇਤੂ ਸਿਨਿਸਿਨੈਟੀ ਦੀ ਟੀਮ (ਖਬਰਾ ਸਫਾ 16 'ਤੇ)

ਗੁਜਰਾਤ ਦੰਗੇ: ਦਸ ਵਰ੍ਹੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਮੁੱਕ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਅਦਾਲਤੀ ਗੇੜ

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਿਰਾਸ਼

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ (ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਬਿਊਰੋ): ਗੁਜਰਾਤ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ 10 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇਨਸਾਫ਼ ਮਿਲਦਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ 2002 ਦੇ ਦੰਗਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੰਗਿਆਂ ਦੀ ਚੀਸ ਝੱਲ ਰਹੇ ਲੋਕ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਕੁਰਲਾ ਉਠੇ ਹਨ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਬੰਧਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗਾ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 2002 ਦੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੰਗਿਆਂ ਵਿਚ

ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਮੁਸਲਿਮ ਫਿਰਕੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅੰਦਾਜ਼ਨ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਖੁਦ ਕਰੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਜਸਟਿਸ ਡੀ.ਕੇ. ਜੈਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਧਿਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਅਹਿਸਾਨ ਜਾਫਰੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਜ਼ਕੀਆ ਜਾਫਰੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ 'ਚ ਦੰਗਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਗੁਲਬਰਗ ਸੁਸਾਇਟੀ 'ਚ ਹੋਏ ਕਤਲੇਆਮ 'ਚ ਸ਼੍ਰੀ ਜਾਫਰੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੀਮ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਹੁਣ ਸਬੰਧਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਹੀ ਇਸ 'ਤੇ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ।

ਬੀਬੀ ਜ਼ਕੀਆ ਜਾਫਰੀ

ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਹਰਭਗਵਾਨ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਨਾਂਹ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਹਰਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਖਿਲਾਫ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਖਲ ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਕੋਈ ਨੌਸ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੁਣ 20 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਜਾਣ ਦਾ ਮਨ ਵੀ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿਚ ਸਹਿਜਧਾਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਹਰਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲੀ ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੋਟ ਖੋਹਣ ਵਾਲੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ

ਸਹਿਜਧਾਰੀ ਮਾਮਲਾ: ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰੱਦ

ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਵਾਉਣ ਨੂੰ ਝੁੱਟੀ ਗਵਾਹੀ ਅਤੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰੁਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਐਮ.ਐਮ. ਕੁਮਾਰ, ਜਸਟਿਸ ਆਲੋਕ ਸਿੰਘ ਤੇ ਜਸਟਿਸ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਹਰਭਗਵਾਨ

ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਧਾਰਾ 340 ਤਹਿਤ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਅਜੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸਹਿਜਧਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲੀ ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਾਖਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 2 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ

(ਬਾਕੀ ਸਫਾ 6 'ਤੇ)

(ਬਾਕੀ ਸਫਾ 6 'ਤੇ)

FARMERS

- *Auto *Home
- *Business
- *Workers Compensation

ਆਟੋ, ਘਰ ਤੇ ਬਿਜਨਸ ਦੀ ਇੰਸੂਰੈਂਸ ਚੰਗੇ ਭਾਅ ਉੱਤੇ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ

Gurjinder Dimple
Insurance Agent
License #537993

ਫਰੀ ਕੋਟੇਸ਼ਨ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ
Ph:517-499-4883
Fax:517-993-5755, gurjindersingh@att.net.
www.farmersagent.com/gsingh3
2681 Loon Ln, Okemos, MI 48864

Worldwide Travel, Inc.

Call for special fares

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਦਿੱਲੀ, ਬੰਬੇ

734-525-7304 ਜਾਂ 800-504-3044

ਵਾਜਬ ਰੇਟ, ਵਧੀਆ ਸਰਵਿਸ

ਹੀਰ ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ

ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਵਿਚ ਸਤਿੰਦਰ ਸਰਤਾਜ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸ਼ੋਅ

ਸਨਿਚਰਵਾਰ 17 ਸਤੰਬਰ, ਸ਼ਾਮ 7 ਵਜੇ ਪਿਕਵਿਕ ਥਿਏਟਰ ਪਾਰਕ ਰਿਜ, ਇਲੀਨਾਏ

ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦੇ ਮਹਾਨ ਕੀਰਤਨੀਏ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ **ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ** ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਮਿਲਵਾਕੀ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਬੁੱਧਵਾਰ, 28 ਸਤੰਬਰ 2011

ਸ਼ਾਮੀ 6:30 ਤੋਂ 7:30 ਵਜੇ ਤੱਕ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਰਿਲੀਜੀਅਸ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਵਿਸਕਾਨਸਿਨ (ਬਰੁਕਫੀਲਡ)

3675 N Calhoun Rd, Brookfield WI 53207

Ph: 262-790-1600

ਵੀਰਵਾਰ, 29 ਸਤੰਬਰ 2011

ਸ਼ਾਮੀ 7:00 ਤੋਂ 8:00 ਵਜੇ ਤੱਕ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਟੈਂਪਲ, ਵਿਸਕਾਨਸਿਨ (ਓਕਕਰੀਕ)

7512 South Howell Ave. Oak Creek, WI 53154

Ph: 414-764-7454

ਭਾਈ ਰਾਜੀਵਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਅਤੇ ਭਾਈ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਲਾਹਾ ਲਓ ਜੀ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ, ਫੋਨ 414-339-3689

ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਕਿਸਾਨ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਖੋਜ ਪੁਰਸਕਾਰ

ਪਟਿਆਲਾ: ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਕਿਸਾਨ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਚੋਲ ਖੋਜ ਪੁਰਸਕਾਰ (2011) ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਪਿੰਡ ਮਹਿਦੂਦਾਂ ਦੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਨੂੰ ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਟਰੈਕਟਰ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਅਜਿਹੀ ਮਸ਼ੀਨ ਈਜਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਾਸਮਤੀ ਅਤੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਮੀਂਹ ਹਨੇਰੀ ਨਾਲ ਡਿੱਗੀ ਹੋਈ ਫਸਲ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਮਦਦ ਮਿਲੀ। ਇਹ ਮਸ਼ੀਨ ਅਜਿਹਾ ਪੰਪ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਟਰੈਕਟਰ ਦੀ ਸ਼ਾਫਟ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸਤੰਬਰ ਵਿਚ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਗੜੇ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਬਾਸਮਤੀ ਦੀ 30 ਤੋਂ 40

ਫੀਸਦ ਫਸਲ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਚੌਲਾਂ ਦਾ ਦਾਣਾ ਦਾਣਾ ਮਰੁੱਡਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਪਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਮਸ਼ੀਨ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਡਿੱਗੇ ਚੌਲ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਾਂਭ ਲਏ ਗਏ। ਆਪਣੇ ਚੌਲ ਸਾਂਭਣ ਲਈ ਇਹ ਮਸ਼ੀਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਭਰ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਵਰਤੀ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਮਸ਼ੀਨ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਡਿੱਗ ਚੌਲਾਂ ਦਾ ਇਕ ਇਕ ਦਾਣਾ ਇਕੱਤਰ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮਸ਼ੀਨ ਸਿਰਫ ਬਾਰਵੀਂ ਪਾਸ ਇਸ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਨੇ ਸਿਰਫ 3500 ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਇਕ ਪੁਰਾਣੇ ਮਾਨੋਬਲਾਕ ਪੱਖੇ ਨੂੰ ਜਨਰੇਟਰ ਸੈਟ ਦੇ ਸਟੈਂਡ 'ਤੇ ਫਿੱਟ ਕਰਕੇ ਇਹ ਮਸ਼ੀਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਵਿਗਿਆਨ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਖੇਤੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ

ਰੋਹਿਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੰਗ ਨੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਮਸ਼ੀਨ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਕੁਆਲਿਟੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਮਸ਼ੀਨ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸੁਝਾਅ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਚੌਲ ਖੋਜ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ। ਚੌਲ ਖੋਜ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਨੇ ਪੂਰੀ ਪੁਣ-ਫਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜੋ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਕਿਸਾਨ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਇਕ ਹਨ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਕੁੱਲ 25 ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

ਇਸ ਮਸ਼ੀਨ ਬਾਰੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਹੀ ਬੜਾ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਗਤਿਆਂ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਤਬਾਹੀ ਨੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਅਸਰ ਪਾਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਇੰਨੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਉਂ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਹ ਪੰਪ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਉਭਰਿਆ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਡਿੱਗੇ ਦਾਣੇ ਸਾਂਭੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਪਾਸੇ ਲਗਾਤਾਰ ਕੰਮ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਇਹ ਪੰਪ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ।

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਦੇ ਪਿਤਾ

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਮੁਤਾਬਕ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਪੰਪ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਵਰਤਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਰਾਸਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਦੀ ਮੱਦ ਕਰੇ ਤਾਂ ਇਸ ਪੰਪ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਵੀ ਲਾਹੇਵੰਦ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਭਰਾ ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਓਹਾਇਓ ਸਟੇਟ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਡੇਅਟਨ ਵਸਦਾ ਹੈ।

ਪੁਰਸਕਾਰ ਹਾਸਲ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਮਸ਼ੀਨ

ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਦੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਮੋੜ

ਸ਼ਿਕਾਗੋ (ਬਿਊਰੋ): ਸ਼ਿਕਾਗੋਲੈਂਡ ਦੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਹਿਮ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਜਦੋਂ ਦੋ ਪੁਰਾਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਪਰ ਧੜੇਬੰਦਕ ਸਿਆਸਤ ਕਰ ਕੇ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਖੜੇ ਮੇਜਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਝੱਜ ਅਤੇ ਭਾਈ ਭੁਪਿੰਦਰ (ਬਾਬ) ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ ਨੇ ਸਿੱਖ ਰਿਲੀਜੀਅਸ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠਲੇ ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰਖ ਕੇ ਸਾਰੇ ਮਤਭੇਦ ਭੁਲਾ ਕੇ ਸਿਰ ਜੋੜਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਥੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸੰਨ 2010 ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਸਿੱਖ ਰਿਲੀਜੀਅਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀਆਂ

ਝੱਜ ਅਤੇ ਹੁੰਦਲ ਧੜਾ ਹੋਏ ਇਕੱਠੇ

ਚੋਣਾਂ ਝੱਜ ਅਤੇ ਹੁੰਦਲ ਧੜੇ ਨੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਲੜੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਹੁੰਦਲ ਧੜੇ ਦੇ ਦਬਦਬੇ ਹੇਠਲੇ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਧੜੇ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਹੇਰਾਫੇਰੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਕੇਸ ਵੀ ਕਰ ਦਿਤਾ ਸੀ। ਕੁਝ ਸਿਆਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਕਰ ਕੇ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਦੋਹਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਉਪਰ ਦਬਾਓ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੂਘਰ ਦੀ ਗੋਲਕ ਵਿਚੋਂ ਹੁਣ

ਤਕ ਕਰੀਬ 80 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਾਇਆ ਜਾ ਚੁਕਾ ਹੈ, ਜਦੋਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਪੈਸਾ ਹੁੰਦਲ ਧੜੇ ਵਲੋਂ ਵੀ ਖਰਚਿਆ ਜਾ ਚੁਕਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਵੀ ਕੁਝਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ 2008 ਵਿਚ ਹੁੰਦਲ ਧੜੇ ਵਿਰੁਧ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤ ਕੇ ਪ੍ਰਬੰਧ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਈ ਪੰਥਕ ਸਲੇਟ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪੈਲਾਟਾਈਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਇਮਾਰਤ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਸੁਖਆਸਨ ਘਰ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਾਧਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਆਰੰਭਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਉਸਾਰੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਪੰਜ ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਦਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਹੁਣ ਤਕ 10 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਚੁਕਾ ਹੈ।

ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਬਾਕੀ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾ ਕੇ ਸਿੱਖ ਰਿਲੀਜੀਅਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ 2010 ਵਿਚ ਹੋਈ ਚੋਣ ਵਿਚ ਜਿੱਤੇ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ 10,15 ਜਾਂ 20 ਬੰਦਿਆਂ, ਜੋ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਧੜੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੋਰਡ ਮੈਂਬਰ ਬਣੇ ਹਨ, ਵਿਚੋਂ

ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਹੱਦ ਤਕ ਕਾਮਯਾਬੀ ਵੀ ਮਿਲੀ, ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਂ ਵਿਚੋਂ 4 ਬੋਰਡ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਪ੍ਰਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਦਿਤੀ। ਪਰੰਤੂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਗਰਮ ਖਿਆਲੀ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਪੰਥਕ ਸਲੇਟ ਦੇ ਇਕ ਧੜੇ ਨੇ ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਇਸ ਧੜੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਮੇਜਰ ਝੱਜ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਸਲੇਟ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ। ਜਦ ਇਹ ਪੁਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇ ਕੇਸ ਚਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਗੁਰੂਘਰ ਦਾ ਸੰਗਤ ਵਲੋਂ ਦਿਤਾ ਪੈਸਾ ਬਰਬਾਦ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਵਿਚ-ਵਿਚਲੇ ਦਾ ਰਾਹ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਪੁਰਾਣੇ ਯਾਰ ਮੇਜਰ ਝੱਜ ਅਤੇ ਬਾਬ ਹੁੰਦਲ

ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਝੱਜ ਅਤੇ ਹੁੰਦਲ ਧੜਾ-ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪੈਲਾਟਾਈਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਹਾਂ ਧੜਿਆਂ ਨੇ ਗੁਰੂਘਰ ਲਈ ਆਪਣੀ ਕਿਰਤ ਕਮਾਈ ਵਿਚੋਂ ਖੁਲ੍ਹ ਕੇ ਮਾਇਆ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹੁੰਦਲ ਧੜਾ 1998 ਵਿਚ ਝੱਜ ਧੜੇ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਉਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਬ ਹੁੰਦਲ ਦਾ ਭਰਾ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ ਗੁਰੂਘਰ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਹਿ ਚੁਕਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਵੀ ਚਲ ਰਹੇ ਉਸਾਰੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਵਿਚ ਗੁਰੂਘਰ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਉਤੇ ਗੁੰਬਦ ਲਾਉਣ ਲਈ ਮੇਜਰ ਝੱਜ ਨੇ ਇਕ ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਭੇਟ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਇਦਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੇਜਰ ਝੱਜ ਅਤੇ ਬਾਬ ਹੁੰਦਲ ਵਿਚਾਲੇ ਆਹਮੋ-ਸਾਹਮਣੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿਚ ਇਕ ਸਥਾਨਕ ਸਿੱਖ ਬੁਧੀਜੀਵੀ ਪ੍ਰੋ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦੇਵ ਨੇ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਮੇਜਰ ਝੱਜ ਅਤੇ ਬਾਬ ਹੁੰਦਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬਬੇਰੀ ਧੜੇਬੰਦੀ ਕਰ ਕੇ ਦੇਖ ਲਈ, ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧੜੇਬੰਦਕ ਹਿਤ ਜੀਰੋ ਫੀਸਦੀ ਹਨ ਅਤੇ ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ ਹਿਤ ਸੌ ਫੀਸਦੀ।

ਅਪਰੈਲ 2012 ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਚੋਣ ਤਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਪਰਚੀਆਂ ਪਾ ਕੇ 5 ਬੋਰਡ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਇਕ ਸੀ ਆਈ ਸੀ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। 2010 ਦੀ ਚੋਣ ਵਿਚ 5 ਬੋਰਡ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਇਕ ਸੀ ਆਈ ਸੀ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਆਈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਝੰਜਟ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰ ਕੇ ਸਿਲੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਰਾਹ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਹੁੰਦਲ ਧੜੇ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਮੰਨ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਚਲ ਰਹੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਥਾਂ ਹੀ ਰੋਕਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦਿਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਤਰਮੀਮ ਪਿਛੋਂ ਸਿਲੈਕਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਕਮੇਟੀ ਚੁਣਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਦਿਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚੋਂ ਕੇਸ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੰਥਕ ਸਲੇਟ ਦਾ ਇਕ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਹੁੰਦਿਆਂ ਮੇਜਰ ਝੱਜ ਨੇ ਪੰਥਕ ਸਲੇਟ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਲਈ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼

ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਹੱਦ ਤਕ ਕਾਮਯਾਬੀ ਵੀ ਮਿਲੀ, ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਂ ਵਿਚੋਂ 4 ਬੋਰਡ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਪ੍ਰਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਦਿਤੀ। ਪਰੰਤੂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਗਰਮ ਖਿਆਲੀ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਪੰਥਕ ਸਲੇਟ ਦੇ ਇਕ ਧੜੇ ਨੇ ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਇਸ ਧੜੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਮੇਜਰ ਝੱਜ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਸਲੇਟ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ। ਜਦ ਇਹ ਪੁਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇ ਕੇਸ ਚਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਗੁਰੂਘਰ ਦਾ ਸੰਗਤ ਵਲੋਂ ਦਿਤਾ ਪੈਸਾ ਬਰਬਾਦ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਵਿਚ-ਵਿਚਲੇ ਦਾ ਰਾਹ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਚਲਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰਖਦਿਆਂ ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਯਤਨ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਉਪਰ ਗੁਰੂਘਰ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਅਟਲਾਂਟਾ ਦੇ ਇਕ ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਵਲੋਂ ਦਿਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਕੇਸ ਦਾ ਸਾਰਾ ਖਰਚਾ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗੁਰੂਘਰ ਦੀ ਗੋਲਕ ਵਿਚੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਥਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਉਤੇ ਪਾ ਦਿਤਾ ਸੀ। ਮੇਜਰ ਝੱਜ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂਘਰ ਵਿਰੁਧ ਕੇਸ ਖਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੁੰਗਾਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਲਈ ਇਹ ਲੋਕ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਣਗੇ।

ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਸਿੱਖ ਰਿਲੀਜੀਅਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿਚ 50 ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ ਜਦੋਂਕਿ ਕੋਰਮ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 250 ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰੀਬ 1700 ਹੈ।

Philips-66 Truck Stop Convenience Store

For Lease to Own

11 Pumps, 30 Truck Parkings
Diesel & Gas

With Restaurant, Liquor, Lottery
Prime Location (4 States Traffic Area on
State Hwy 71/I-44 in Missouri)

Serious Parties Only, Please.

Contact: 417-825-7602

Email: shawnmann5@gmail.com

Sistar Mortgage

Minimizing Cost, Maximizing Investment
www.SistarMortgage.com

Balbir (Bill) Grewal, Loan Officer

Residential & Commercial Loans

(734) 330-8859 Mobile

(586) 262-0156 Fax

Balbir.Grewal@SistarMortgage.com

Loans Available In Most States!

> 100% FHA Financing > Residential (Purchase & Refinance) > Self Employed > Cash Out Refinance > Investment Property Loans > Jumbo Loans > Commercial Property With Business or Business Only

SYAN VIDEO PRODUCTION, INC.

Professional HD Video & Digital Photo Production

Multiple Camera Shooting / Digital Still Photography
(with flush mount Album)

Live Video Display with Large Screens

DJ Service with Laser Lights

Call Toll Free : 1-888-RAJ- SYAN

(725-7926)

(With 14 years Experienced)

734-261-0936 / 734-890-1767

E-mail: raj@syanvideo.com

or visit at: www.syanvideo.com

Law Office of Navdeep S. Jhaj

Immigration Law Attorney

General Legal Practice

Navdeep S. Jhaj

Member, American Immigration Lawyers Association

Estate Planning
Personal Injury
Bankruptcy

ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

- ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ
- ਜਨਰਲ ਲਾਅ
- ਪਰਸਨਲ ਇੰਜਰੀ
- ਬੈਂਕਰਪਸੀ
- ਐਸਟੇਟ ਪਲਾਨਿੰਗ

1930 W Hubbard, 2nd Floor, Chicago, IL 60622
Voice: 312.404.8893, Fax: 312.243.2277

email: navjhaj@me.com

ਬਾਦਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਰਨਾਲਾ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ 'ਮੋਰਚਾ' ਖੋਲ੍ਹਿਆ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਬਿਊਰੋ): ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ 'ਚ ਮੁੜ ਸਰਗਰਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਦਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਰਨਾਲਾ ਪਰਿਵਾਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸ਼ਿਕੰਜਾ ਕੱਸਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 8 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਸ. ਬਰਨਾਲਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਗਗਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਦੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸੈਕਟਰ-8 ਸਥਿਤ ਕੋਠੀ 'ਤੇ ਛਾਪਾ ਮਾਰ ਕੇ ਕੋਠੀ ਨੂੰ ਸੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਛਾਪਾ ਪੈਣ ਵੇਲੇ ਸ. ਗਗਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਕੋਠੀ 'ਚ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਟੀਮ ਨੇ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਉੱਥੇ ਰਹਿ ਕੇ ਸ. ਬਰਨਾਲਾ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਸ. ਬਰਨਾਲਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਉੱਥੇ ਨਾ ਪੁੱਜਿਆ ਤਾਂ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕੋਠੀ ਨੂੰ ਸੀਲ ਕਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕੋਠੀ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਅੰਦਰ ਸੱਤ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸੀਲਾਂ ਲਾਈਆਂ। ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ. ਬਰਨਾਲਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇਕ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਛਾਪੇ ਮੁਹਾਲੀ,

ਜ਼ੀਰਕਪੁਰ ਤੇ ਪੰਚਕੂਲਾ ਵਿਚ ਵੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਬਰਨਾਲਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਛਾਪਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਹੀ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਗਨਜੀਤ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ 11 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਤਾਂ ਕੋਈ ਗਤਬਤੀ

ਬਾਦਲ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਦਾ ਭਾਂਡਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੂਜਿਆਂ ਸਿਰ ਭੰਨਿਆ: ਬਰਨਾਲਾ
ਸੰਗਰੂਰ: ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਜਪਾਲ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬ) ਕਾਬਜ਼ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਧਰਮ 'ਤੇ ਸਿਆਸਤ ਭਾਰੂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਵਾਨੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਗਲਤਾਨ ਹੋ ਕੇ ਪਤਿਤਪੁਣੇ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬ) ਆਪਣੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਭਟਕ ਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਗੋਲਕਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮੌਕਾ ਆਪਣੇ ਹੱਥੋਂ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਪੰਥਕ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸ. ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ. ਬਾਦਲ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਭਾਂਡਾ ਦੂਜਿਆਂ 'ਤੇ ਭੰਨਣ ਦੇ ਆਦੀ ਹਨ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਲਿਫਾਫੇ ਵਿਚ ਨਿਕਲੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਗੱਡੀ ਵਿਚ ਫੂਕੇ 1 ਕਰੋੜ 64 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਤੇਲ ਤੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਦਲ ਦੇ ਹਮਖਿਆਲੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ਪੇਸ਼ੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਬਜਟ ਘਾਟੇ ਵਿਚ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਨਾ ਹੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੇ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਵਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਥਕ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਈਮਾਨਦਾਰ ਤੇ ਗੁਰਸਿੱਖ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਥਕ ਸੱਚ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਅੱਗੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾ ਸਕੇ।

‘ਲਾਰਡ ਸਿੰਘ ਆਫ ਵਿੰਬਲਡਨ’ ਨੇ ਰਚਿਆ ਇਤਿਹਾਸ

ਲੰਡਨ: ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਸੰਸਦ ਦੇ ਉਪਰਲੇ ਸਦਨ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਵਿਚ ਪੁੱਜੇ ਪਹਿਲੇ ਪੱਗੜੀਧਾਰੀ ਸਿੱਖ ਮੈਂਬਰ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਦਨ ਵਿਚ 'ਲਾਰਡ ਸਿੰਘ ਆਫ ਵਿੰਬਲਡਨ' ਸੱਦਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। 72 ਸਾਲਾਂ ਇਸ ਲਾਰਡ ਦਾ ਜਨਮ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਕ ਸਾਲ ਦੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਉਹ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਬਰਤਾਨੀਆ ਪੁੱਜ ਗਏ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਉਹ ਹਰ ਕੋਈ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਬੀ.ਬੀ.ਸੀ. ਰੇਡੀਓ ਸੁਣਦਾ ਹੈ। ਸ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ 28 ਸਾਲਾਂ ਤਕ ਇਸ ਰੇਡੀਓ ਤੋਂ 'ਅੱਜ ਦਾ ਵਿਚਾਰ' ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹ ਰਸਾਲੇ 'ਸਿੱਖ ਮੈਸੇਜਰ' ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਵੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਡੂੰਘਾ ਅਧਿਐਨ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦਾ ਵਿਲੀਅਮ ਤੇ ਕੇਟ ਮਿਡਲਟੋਨ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵਿਚ ਵੀ ਸ਼ਰੀਕ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਣ ਹਾਸਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਡਾ. ਕੰਵਲਜੀਤ ਕੌਰ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸਕੱਤਰ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ ਦੀ ਧੀ ਹੈ। ਇਸ ਜੋੜੇ ਦੀਆਂ ਦੋ ਧੀਆਂ ਹਨ। ਦੋਵੇਂ ਡਾਕਟਰ ਹਨ ਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਆਹੀਆਂ ਹਨ।

ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੱਗੜੀਧਾਰੀ ਲਾਰਡ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਪੁੱਤ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਮਾਈਨਿੰਗ ਤੇ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ 'ਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਰਮਿੰਘਮ ਤੋਂ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਕੀਤੀ। ਸਦਨ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਨਾ ਜੁੜਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਸਿੱਖ ਲਾਰਡ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸੁਤੰਤਰ ਪਛਾਣ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਨ ਤੇ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਉਂਗਲ ਫੜ ਕੇ ਆਪਣੇ ਜਮੀਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨ 'ਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣਗੇ।

ਮੁੜ ਬਣੇਗਾ 60 ਪੇਜਾਂ ਵਾਲਾ ਜੰਬੋ ਪਾਸਪੋਰਟ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਬੰਦ ਹੋ ਚੁੱਕੇ 60 ਪੇਜਾਂ ਦੇ ਜੰਬੋ ਪਾਸਪੋਰਟ ਨੂੰ ਹੁਣ ਮੁੜ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਮਹੀਨੇ 'ਚ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਜਲੰਧਰ 'ਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਹੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਸੇਵਾ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਚ ਜੰਬੋ ਪਾਸਪੋਰਟ ਬਣਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਹਾਸਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਜੰਬੋ ਪਾਸਪੋਰਟ ਸੇਵਾ ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਤੇ ਬਾਅਦ 'ਚ 36 ਸਫ਼ਿਆਂ ਦਾ ਪਾਸਪੋਰਟ ਬਣਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਵੇਂ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਮੁਤਾਬਕ ਹੁਣ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ 60 ਸਫ਼ਿਆਂ ਦਾ ਜੰਬੋ ਪਾਸਪੋਰਟ ਬਣਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਫੀਸ 1500 ਰੁਪਏ ਦੇਣੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦਕਿ 36 ਪੇਜਾਂ ਦੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਦੀ ਫੀਸ 1000 ਰੁਪਏ ਵਸੂਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪਾਸਪੋਰਟ ਸੇਵਾ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਚ ਹੋਰ ਵੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ ਜਿਸ ਵਿਚ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪਾਸਪੋਰਟ ਤਿੰਨ ਦਿਨ 'ਚ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਸਪੋਰਟ ਚਾਰ ਦਿਨ 'ਚ ਤੇ ਪੀ.ਸੀ.ਸੀ. ਇਕ ਘੰਟੇ 'ਚ ਮਿਲ ਜਾਇਆ ਕਰੇਗੀ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਫੀਸ 300 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 500 ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤੱਤਕਾਲ ਸਕੀਮ 'ਚ ਪਾਸਪੋਰਟ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ 24 ਘੰਟੇ 'ਚ ਪਾਸਪੋਰਟ ਮਿਲ ਜਾਇਆ ਕਰੇਗਾ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਉਡਣਗੇ ਲੰਡਨ ਨੂੰ ਜਹਾਜ਼

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਮਿਡਲੈਂਡ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ (ਬੀ.ਐਮ.ਆਈ.) ਨੇ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦਾ ਖਾਸ ਤੌਹਫਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਲੰਡਨ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਹਵਾਈ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੀਵਾਲੀ ਮੌਕੇ 14 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਹੀ ਬੀ.ਐਮ.ਆਈ. ਦੀ ਏਅਰਲਾਈਨ ਸੇਵਾ ਲੰਡਨ ਤੋਂ 12 ਘੰਟਿਆਂ 'ਚ ਗੁਰੂ ਕੀ ਨਗਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚੇਗੀ। ਹਫਤੇ 'ਚ ਤਿੰਨ ਉਡਾਣਾਂ ਭਰਨ ਵਾਲੀ ਬੀ.ਐਮ.ਆਈ. ਦੀ ਇਕੋਨਮੀ ਕਲਾਸ ਦੀ ਰਿਟਰਨ ਟਿਕਟਾਂ 38091 ਹੈ। ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਬੁਕਿੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਬੀ.ਐਮ.ਆਈ. ਦੇ (ਸੋਲਜ਼ ਮੈਨੇਜਰ) ਵਿਕਾਸ ਮਾਥੁਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉੱਜ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਫੈਲੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਗੁਰੂ ਦੀ ਨਗਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨਾਲ ਬੇਹੱਦ ਲਗਾਅ ਹੈ ਪਰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਖੱਟੀ-ਮਿੱਟੀ ਸਾਂਝ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲੰਡਨ ਦੇ ਗੈਰਬੇ ਏਅਰਪੋਰਟ 'ਤੇ ਬੀ.ਐਮ.ਆਈ. ਦੂਜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਏਅਰਲਾਈਨ ਹੈ। ਲੰਡਨ-ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਹਵਾਈ ਸੇਵਾ ਲਈ ਬੀ.ਐਮ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਵਾਇਡ ਬੋਡੀ ਏਅਰ ਬੱਸ ਏ 330-200 ਏਅਰਕਰਾਫਟ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਮਾਥੁਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਲੰਡਨ ਤੱਕ ਦਾ ਸਗੀ ਸਮਾਂ 12 ਘੰਟੇ ਮਿਥਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂਕਿ ਲੰਡਨ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤਕਰੀਬਨ 11 ਘੰਟੇ 35 ਮਿੰਟ ਹੈ। ਇਹ ਫਲਾਈਟ ਅਲਮਾਟੀ, ਕਜਾਕਸਤਾਨ 'ਚ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰੁਕੇਗੀ ਪਰ ਜਹਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਫਲਾਈਟ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਹਫਤੇ 'ਚ ਮੰਗਲਵਾਰ, ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ, ਐਵਤਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਤਕਰੀਬਨ 4 ਵਜੇ ਨਿਕਲੇਗੀ ਤੇ ਲੰਡਨ ਹੀਥਰੋ ਸਵੇਰੇ ਕਰੀਬ 11 ਵਜੇ ਪੁੱਜੇਗੀ। ਇਹ ਉਡਾਣ ਲੰਡਨ ਤੋਂ ਸੋਮਵਾਰ, ਬੱਧਵਾਰ ਤੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਤਕਰੀਬਨ 10 ਵਜੇ ਨਿਕਲੇਗੀ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਵੇਰੇ ਤੜਕੇ ਕਰੀਬ 3 ਵਜੇ ਪਹੁੰਚੇਗੀ।

ਪੰਜਾਬ 'ਚ 35 ਹਜ਼ਾਰ ਭਗੌੜਿਆਂ ਨੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਨੀਂਦ ਉਡਾਈ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਬਿਊਰੋ): ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 35 ਹਜ਼ਾਰ ਭਗੌੜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੇਂਦਰੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਫਿਕਰਮੰਦ ਹੈ। ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਭਗੌੜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸੋਪੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭਗੌੜੇ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤੇ 35 ਹਜ਼ਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ।

ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 60 ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਗੈਰ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਹੋਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 17000 ਵਾਰੰਟਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਪਰਾਧੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਲੋੜੀਂਦੇ 8000 ਵਿਅਕਤੀ ਭਗੌੜੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਤੇ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲੈਣ ਉਪਰੰਤ ਭਗੌੜੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਭਗੌੜਿਆਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਨ੍ਹੀਂ ਦਿਨੀਂ ਕਾਫੀ ਚਰਚਾ ਵਿਚ ਹੈ ਤੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸਾਰੇ ਭਗੌੜੇ ਹਵਾਲਾਤ ਵਿਚ ਭੇਜੇ ਜਾਣ।

ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਭਗੌੜੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਚੋਣਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਜੂਨ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਹੀ ਭਗੌੜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟ ਤਲਬ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇਹ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਤਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ। ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਗੰਭੀਰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਇਕ ਲੱਖ ਦੇ ਕਰੀਬ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਤਲਾਸ਼ ਹੈ ਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਗੈਰ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ 60 ਹਜ਼ਾਰ 'ਚੋਂ 40 ਹਜ਼ਾਰ ਗੈਰ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟਾਂ 'ਤੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇਹ ਅੰਕੜਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਭਗੌੜੇ ਜਲੰਧਰ,

ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚਲਾ ਅਹਿਮ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਹੋਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤਕਰੀਬਨ 8000 ਵਿਅਕਤੀ ਅਜੇ ਤੱਕ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਹੱਥ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਏ। ਉਧਰ ਪੁਲਿਸ ਸੂਤਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭਗੌੜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਨਰਮ ਰਵੱਈਆ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ

ਵਿਅਕਤੀ ਸਰਕਾਰੇ ਦਰਬਾਰੇ ਚੰਗਾ ਰਸੂਖ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਅਹਿਮ ਤੱਥ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਪਰਾਧੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਭਗੌੜਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪੀ.ਏ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੰਵਾਰਾ ਦਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਪਿਛਲੇ ਤਕਰੀਬਨ 8 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਭਗੌੜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ

ਨਿਬੇੜਾ ਤਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਪਰ ਭੰਵਾਰਾ ਅਜੇ ਤੱਕ ਵੀ ਭਗੌੜਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਮੁਖੀ ਪਰਮਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦੇ ਜੱਦੀ ਸ਼ਹਿਰ ਮੋਗਾ ਵਿਚ ਹੋਏ ਕਈ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਈ ਭਗੌੜਿਆਂ ਨਾਲ ਨੇਤਾਤਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਤਲਬ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਜਸਟਿਸ ਖੈਰ ਬਣੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੱਖ ਜੱਜ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਆਉਂਦੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪੰਜ ਨਵੇਂ ਜੱਜ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਇਕ ਔਰਤ ਜੱਜ ਵੀ ਸ਼ੁਮਾਰ ਹੈ। ਸਰਵਉੱਚ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘੱਟ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 'ਚ ਤਕਰੀਬਨ 47000 ਕੇਸ ਲਟਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਪਾਟਿਲ ਨੇ ਸ਼ਨਿੱਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਸਹੀ ਪਾਈ ਜਦਕਿ ਦੋ ਹੋਰ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਾਲੀਆਂ ਫਾਈਲਾਂ ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰਾਲੇ ਕੋਲ ਪੁੱਜ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਜਸਟਿਸ ਜੇ.ਐਸ. ਖੈਰ, ਰੰਜਨਾ ਦੇਸਾਈ ਤੇ ਐਸ.ਜੇ. ਮੁਖੋਪਧਿਆਏ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 'ਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ ਤੇ ਕੇਰਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਜੇ. ਚੇਲਮੇਸਵਰ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 'ਚ ਭੇਜਣ ਬਾਰੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

Matrimonials

ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਲੋੜ

Suitable match for 29/5'-9" cleanshaven, slim, Ramgarhia Sikh boy, Software Engineer well settled in US. Caste no bar. Call: 425-307-1050: Email: biodata/photo: psingh03850@gmail.com

Jatt Gursikh, 28 years old 5'11" US Citizen, doing Networking Eng. seeks educated Jatt Sikh girl atleast 5'5". Preference to Medical profession. Contact: 209-835-8767 or email laadi@sbcglobal.net

Beautiful, simple, sincere, honest, strong moral, never married, pretty girl 30s, 5'-2" is looking for a sincere, God fearing, vegetarian, professional boy. Serious inquiries, caste no bar. email: Singhb1@yahoo.com

Match for Jatt Sikh Green Card holder boy 31 yrs, 5' 8", B.A. Boy's all family well settled in US (Bay area). Girl must be 5' 3", 24-30 yrs age. Send Bio Data-usasaran@yahoo.com or call 408-624-7857, 4pm-9pm only (PST)

Seeking jat sikh alliance for Dec 82 born, 5'-6", beautiful, B.E, M.S girl, working with Bank of America, Contact: 704-930-1734, sandhu8332@gmail.com.

ਡਾ. ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ ਯੂਸਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣੇ

ਸ਼ਿਕਾਗੋ: ਡਾ. ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ ਇਥੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪੈਲਾਟਾਈਨ ਵਿਚ ਬਣਾਈ ਗਈ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਯੂਸਾ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣੇ ਹਨ।

ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਯੋਗ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੇ ਮਨੋਰਥ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਗਈ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਓਕਾਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਹੰਸਰਾ, ਸਹਿ ਸਕੱਤਰ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਧੋਰ ਹੋਣਗੇ।

ਭਾਈ ਨੱਥੇ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ 'ਤੇ ਸਮਾਗਮ 18 ਨੂੰ

ਸ਼ਿਕਾਗੋ (ਬਿਊਰੋ): ਇਥੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪੈਲਾਟਾਈਨ ਵਿਖੇ ਭਾਈ ਨੱਥਾ ਚੌਧਰੀ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ ਆਉਂਦੇ ਐਤਵਾਰ 18 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸੇ ਨੱਥੇ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਬਾਬਾ ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਮੀਰਕੋਟੀਏ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਰਾਏ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਬਚਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਲਦਾ ਆਪ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਲੋਂ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਉਣ ਦੇ ਦਿਹਾੜੇ ਵੀ ਮਨਾਏ ਜਾਣਗੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸਹਿਜ ਪਾਠ ਅਰੰਭ ਹੋ ਚੁਕੇ ਹਨ।

www.punjabtimesusa.com

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਅਨੁਸਾਰ 11 ਸਤੰਬਰ 2001 ਨੂੰ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ 18 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਹੀ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

To Advertise with Punjab Times

Call: 847-359-0746

Visit us on the

web: www.punjabtimesusa.com

Restaurant For Sale

Elegant Indian Restaurant for sale in Indianapolis, Indiana

*High Traffic Area *Good Customer Base *Plenty of Parking *Open Since 1993 *Beer/Wine License *55 Seat

Monthly Sales \$45,000-50,000

Price: \$125,000.00

ਇੰਡੀਅਨਐਪੋਲਿਸ (ਇੰਡੀਆਨਾ) 'ਚ ਵਧੀਆ ਚਲਦਾ ਇੰਡੀਅਨ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਵਿਕਾਊ ਹੈ

> 55 ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਬੈਠਣ ਲਈ ਟੇਬਲ

> ਬੀਅਰ ਅਤੇ ਵਾਈਨ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ

> ਵਧੀਆ ਪਾਰਕਿੰਗ > 1993 ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਚਲਦਾ

Call (317) 513-8510

Satwant Kaur Takk

Lose Weight Feel Great

ਦੇ ਇਸ ਮਹਿੰਮ ਵਿਚ 40 ਪੌਂਡ ਭਾਰ ਘਟਾਇਆ ਅਤੇ ਨਿਭੇ 12 ਸਾਲ ਤੋਂ ਮੇਰਾ ਵਜ਼ਨ ਉੱਤੇ ਹੈ।

Before: 165 Lbs. After: 125 Lbs. Lost 40 Lbs.

All Herbal, American Doctors' formulated and Guaranteed Results

ਅਮਰੀਕਨ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਜੜੀ ਬੂਟੀਆਂ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਅਤੇ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਨਤੀਜੇ

Business Opportunity

International Company looking for serious people to work from home-part time or full time. Great earning potential, full training and support provided. To attend training in your area.

For more info. call:

Sukhpreet Kaur Indiana

Ph:317-884-3557

Sharanjeet Kaur

Ph:317-332-1387

spkaurus@yahoo.co.in - www.shopherbalife.com/skaur

Asian International Foods Indian Grocery Store

ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਾਜਬ ਕੀਮਤ 'ਤੇ

- ਗਰੋਸਰੀ
- ਸਬਜ਼ੀਆਂ
- ਮਿਠਾਈਆਂ

1950 West Columbia Ave., Battle Creek (MI)
Ph#269-288-0574, 269-420-8135

ਅਮਰ ਕਾਰਪੈਟਸ

ਘਰਾਂ/ਦਫਤਰਾਂ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਕਾਨਾਂ ਵਿਚ ਵਧੀਆ ਕੁਆਲਟੀ ਦਾ ਕਾਰਪੈਟ ਸਸਤੇ ਭਾਅ ਪੁਆਉ

ਦੀਵਾਨ ਐਵਨਿਊ, ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਵਿਚ ਕਾਰਪੈਟਸ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਟੋਰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੁਸੀਂ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹੋ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵੇਂ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੇ ਰੱਗ ਹਰ ਇਕ ਕਵਾਲਿਟੀ ਵਿਚ, ਕੀਮਤਾਂ ਇਨੀਆਂ ਘੱਟ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੌਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ! ਆਓ! ਦੇਖੋ ਅਮਰ ਕਾਰਪੈਟਸ ਦਾ ਨਵਾਂ ਤੇ ਬੇਹਤਰੀਨ ਚੋਣ ਭਰਪੂਰ ਨਵਾਂ ਅਤੇ ਵੱਡਾ ਸ਼ੋਅਰੂਮ

ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ

ਫਰੀ ਐਸਟੀਮੇਟ, ਆਰਡਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ ਕਾਰਪੈਟ ਪਾਵਾਂਗੇ

Same day service in Chicago and suburbs

Amar Carpets Inc

ਵੈਸਟਰਨ ਅਵੈਨਿਊ ਤੋਂ ਅਧਾ ਬਲਾਕ ਵੈਸਟ, 2423 W Devon Ave. Chicago IL 60659

ਕਾਲ ਕਰੋ : ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ

Ph: 773-508-5253, 773-507-8043, Fax: 773-508-5249

PANNUN THE LAW FIRM
ATTORNEYS & COUNSELLORS

ਗੁਰਪਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂੰ
ਅਟਾਰਨੀ ਐਟ ਲਾਅ

ਤੁਹਾਡਾ ਇੰਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕੇਸ ਬੰਦ ਹੈ ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਡੀਪੋਰਟ ਹੋ ਰਹੇ ਹੋ? ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ

ਇੰਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਾਅ

ਡੀਪੋਰਟੇਸ਼ਨ ਕੇਸਿਜ਼

- ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਅਪੀਲਜ਼
- ਰੀਲੀਜ਼ਿਅਸ ਵਰਕਰਜ਼
- ਬੇਨਾਫਾਇਡ ਅਸਾਇਲਮ ਪਟੀਸ਼ਨਜ਼

- ਬੋਰਡ ਆਫ ਇੰਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲਜ਼
- 9th & 2nd ਸਰਕਿਟ ਅਪੀਲਜ਼
- ਕੈਨਸੇਲੇਸ਼ਨ ਆਫ ਡੀਪੋਰਟੇਸ਼ਨ

NEW YORK
T 718.672.8000

CALIFORNIA
T 510.796.9000

JACKSON HEIGHTS, NY 11370

3930D CIVIC CENTER DR.
SUITE 170 FREMONT, CA 94538
FREMONT, CA 94538

ADMITTED IN THE STATE OF NEW YORK ONLY

Punjab Times

Established in 2000
12th Year in Publication

Published every Saturday
by A B Publication Inc.
20451 N Plum Grove Rd.
Palatine, IL 60074-2018

Ph:847-359-0746
Fax:847-705-9388

Editor:

Amolak Singh Jammu
Asth. Editor:
Jaspreet Kaur
Kuljeet Singh

Graphics:

Mandeep Singh

Photographer

Kamaljit Singh Virdi
Ph. 847-502-2703

Our Columnists

Ashok Bhaura
Tarlochan Singh Dupalpur
Baljit Basi
Prof. Kulwant S. Romana

Correspondents

Mann Mandeep
Bureau Chief
661-889-1927
Detroit, MI
Rajinder Syan
734-261-0936
New York
Iqbal S. Jabowalia
917-375-6395

Distributed in:

California, Illinois, Indiana, Michigan, Wisconsin, Ohio, Iowa, Mississippi, Arkansas, Texas, Nevada, Virginia, Oregon, Arizona, Georgia, Florida, Massachusetts, Washington, New York, Missouri

ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਪਰਚਾ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ
ਸਾਲਾਨਾ ਚੰਦਾ: 85 ਡਾਲਰ,
ਪੰਜ ਸਾਲ ਲਈ: 400 ਡਾਲਰ

ਨੋਟ: ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਛਪੇ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਛਪੇ ਇਸਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਤਾਈਦ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ।

Disclaimer

The views expressed in the articles published in the columns of Punjab Times are that of their writers, and it is not implied that Punjab Times endorses them.

Sameway Punjab Times does not necessarily endorse the claims made in the advertisements published in Punjab Times.

All disputes subject to Chicago jurisdiction.

ਗੁਜਰਾਤ ਦੰਗੇ: ਦਸ ਵਰ੍ਹੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਮੁੱਕ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਅਦਾਲਤੀ ਗੇੜ

ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਕੇਸ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਜ਼ਾਫਰੀ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਜ਼ਕੀਆ ਜ਼ਾਫਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਦੱਸਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਬੀਬੀ ਜ਼ਕੀਆ ਜ਼ਾਫਰੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ 27 ਫਰਵਰੀ 2002 ਨੂੰ ਗੋਧਰਾ ਰੇਲ ਕਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੂਬੇ ਭਰ 'ਚ ਭੜਕੇ ਦੰਗਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜਾਣਬੁਝ ਕੇ ਢੁੱਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ

ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਸਮੱਗਰੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਜੋ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 2 ਨਵੰਬਰ 2007 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਤੇ ਹੋਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜ਼ਕੀਆ ਜ਼ਾਫਰੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਪਿੱਛੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁਣ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁਣ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੀ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ 2002 ਦੇ ਦੰਗਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਹੁਣ ਉਸ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਉਸ ਮੁਕਾਮ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਮਲ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਰਹੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਕੀਲ ਰਾਜੂ ਰਾਮਚੰਦਰਨ

ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਨੇ ਜਦੋਂ ਆਪਣੀ ਲਿਫਾਫਾ ਬੰਦ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮਚੰਦਰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮਚੰਦਰਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਜਦਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਕਲੀਨ ਚਿੱਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ, ਵਿਸ਼ਵ ਹਿੰਦੂ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਆਗੂ ਪਰਵੀਨ ਤੋਗਤੀਆ ਤੇ ਕਈ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜ਼ਕੀਆ ਜ਼ਾਫਰੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 63 ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਰਿਕਾਰਡ ਵੀ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੀਮ ਨੇ ਪੁਣਫਾਣ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜ਼ਕੀਆ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ 10 ਹੋਰ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਕੌਮੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਹੋਈ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਪਿੱਛੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

ਉਧਰ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਮਰਹੂਮ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਜ਼ਕੀਆ ਜ਼ਾਫਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਹਾਲੇ ਵੀ ਅਜ਼ਾਦ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਹਨ। ਜ਼ਕੀਆ ਜ਼ਾਫਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਲੇ ਵੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਪਰ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਗਲਤ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਤਕਰੀਬਨ 10 ਸਾਲ ਹੋ ਚੱਲੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸੁਣਵਾਈ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਦੰਗੇ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਹਾਲੇ ਵੀ ਅਜ਼ਾਦ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਲੰਬੀ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਵਾਸਤੇ ਤਿਆਰ ਹਨ।" ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ

28 ਫਰਵਰੀ 2002 ਨੂੰ ਗੁਲਬਰਗ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੰਗਿਆਂ 'ਚ ਸ਼੍ਰੀ ਜ਼ਾਫਰੀ ਸਮੇਤ 69 ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ।

ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਸ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਗੁਜਰਾਤ ਦੰਗਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਖਿਲਾਫ ਇਕ ਵੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਆਗੂ ਐਲ.ਕੇ. ਅਡਵਾਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲੀ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਰਾਸ਼ਿਦ ਅਲਵੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਗੁਲਬਰਗ ਸੁਸਾਇਟੀ ਕੇਸ 'ਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ 'ਕਲੀਨ ਚਿੱਟ' ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਪਿੱਛੋਂ ਉਪਰਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਦਰ ਫਿਰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ

ਹਨ। ਜੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਮੁੜ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ ਸਲਮਾਨ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਕਲੀਨ ਚਿੱਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਅਗੇਤੇ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਾਲੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵੀ ਜਨਤਕ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।

ਸੀ.ਪੀ.ਐਮ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਇਹ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਸ ਨਾਲ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ 'ਚ ਹੋਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਜੋੜਣ ਦਾ ਰਾਹ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਕੁਨ ਤੀਸਤਾ ਸੀਤਲਵਾਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ 'ਗਲਤ' ਨਹੀਂ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸਿਖਰਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਹਰਭਗਵਾਨ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਨਾਂਹ

ਬਿਆਨ ਕਿ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਹਰਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 8 ਅਕਤੂਬਰ 2003 ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਸਾਫ ਹੈ ਕਿ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਦਾਖਲ ਪਹਿਲੀ ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਬਲ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਕੰਧੋਲਾ ਨੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ

ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ 8 ਅਕਤੂਬਰ 2003 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸਹਿਜਧਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਹਿਲੀ ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਨਿਬੇੜਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ. ਕੰਧੋਲਾ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਗੁਪਤ ਹਦਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਸਿੱਖ, ਪਤਿਤ ਸਿੱਖ ਤੇ

ਹਰਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ

ਸਹਿਜਧਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਵਕਾਲਤਨਾਮਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਆਪਣੇ ਜੂਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਤੱਥਾਂ ਬਾਰੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਬਹਿਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹਰਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਸਹੀ ਹਨ। ਸਹਿਜਧਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਵਕੀਲ ਵੀ

ਸਹਿਜਧਾਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟਰ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪਹਿਲੀ ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸਹਿਜਧਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੁਣ 20 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ।

ਕਰਨਲ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਣਿਆ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਫੌਜ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਿੱਖ ਕਮਾਂਡਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਫੌਜ 'ਚ 1989 ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਹੋਇਆ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੱਜਣ ਪਹਿਲਾ ਇੰਡੋ-ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਰੈਜੀਮੈਂਟ ਦੀ ਕਮਾਂਡ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਹ ਹੁਣ ਫੌਜ 'ਚ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਕਰਨਲ ਹੈ। ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਸਾਨਦਾਰ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਰੈਜੀਮੈਂਟ ਦੇ ਕਮਾਂਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਕਰਨਲ ਬੁਰਕ ਕਡਨਆਫ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਸਨ। ਇਤਫਾਕਿਤ

ਕਰਨਲ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੱਜਣ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਖਾਲਸਾ

ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੀ ਇਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸੰਤ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਰਨਲ ਦੇ ਮਾਤਾ ਵਿਦਿਆ ਕੌਰ ਸੱਜਣ ਵੀ ਇਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਫੌਜੀ ਵਜੋਂ ਭਰਤੀ ਹੋਏ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੱਜਣ ਨੇ ਦੋ ਸਾਲ ਪਿੱਛੋਂ 1991 'ਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਰੈਜੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਚਾਰ

ਕਰਨਲ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੱਜਣ

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਰੈਜੀਮੈਂਟ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਫੌਜ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੀ ਰੈਜੀਮੈਂਟ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਫੌਜ ਦੀ ਰੈਜੀਮੈਂਟ ਦੀ ਕਮਾਂਡ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਉਹ ਕੈਪਟਨ ਅਤੇ 2005 ਵਿਚ ਮੇਜਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਕਰਨਲ ਸੱਜਣ ਦੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਬੋਸਨੀਆ ਤੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਵੀ ਰਹੀ ਹੈ।

‘ਆਉਂਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ’ ‘ਚ ਬਾਦਲ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਫਾਇਆ ਯਕੀਨੀ’

ਸ਼ਿਕਾਗੋ: ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਿਡਵੈਸਟ ਇਕਾਈ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਦੀ ਅਮਰੀਕਾ ਇਕਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਸੂਹਾ ਦੇ ਇਕ ਹਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਉੱਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸ. ਦਸੂਹਾ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਸੰਨਿਆਸ ਲੈਣ ਦੀਆਂ ਨਸੀਹਤਾਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੇਤੇ ਰਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਦਾ ਸਫਾਇਆ ਯਕੀਨੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਦੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਰਾਜ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਕੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਦਾ ਸਹੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਤੋਂ ਖਹਿੜਾ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਕਾਹਲ ਹਨ।

ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡੇ ਤਾਂ ਵਿਆਹਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਦੋ-ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਇਕੱਠ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਇਥੇ ਜਾਰੀ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਿਡਵੈਸਟ ਇਕਾਈ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਸ. ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾਓ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਕ ਨਵਾਂ ਇਨਕਲਾਬ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਰਾਹ ਤੁਰੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧੀਆ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਹੁੰਗਾਰੇ ਤੋਂ ਈਰਖਾ ਕਰਦਿਆਂ ਦਸੂਹੇ ਜਿਹੇ ਝੱਲੀਚੁਕ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ. ਦਸੂਹਾ ਨੂੰ ਇਹ ਚੇਤੇ ਰਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਜੱਫਾ ਬਣਾ ਕੇ ਰਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾਬੇਰੀ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀਆਂ ਅਲਾਮਤਾਂ ਵਿਚ ਗਰਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਜੇ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਇੰਡਾ ਹੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਆਗੂ ਸੀ ਤਾਂ ਪਿਛਲੇ 30 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਇਆ?

- ਬੀਬੀ ਨਵਦੀਪ ਕੌਰ (ਡਾ.)
- ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਨੀ ਧੂੜ (ਮਿਸ਼ੀਗਨ)
- ਪ੍ਰੋ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦੇਵ
- ਸ. ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿਲੋਂ
- ਸ. ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ
- ਸ. ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦਿਓਲ
- ਡਾ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾਨ

- ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ
- ਸ. ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਰੀ
- ਸ਼੍ਰੀ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ
- ਸ. ਜੈਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ
- ਸ. ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਰਾਏ
- ਸ. ਜਗਦੀਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ (ਮਿਲਵਾਕੀ)

- ਸ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਰਤ
- ਸ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਸ
- ਸ. ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੁਰਾ
- ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ
- ਸ਼੍ਰੀ ਹੈਪੀ ਹੀਰ

ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਹੋਈ ਕੰਗਾਲ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਬਣੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ 'ਤੇ ਕਈ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਉਤੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਾਬਜ਼ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) 'ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗੁਰੂ ਦੀ ਗੋਲਕ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰੂਧਾਮਾਂ ਦੇ ਘਾਟੇ 'ਚ ਚੱਲਣ ਤੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ਾਈ ਹੋਣ ਦੇ ਖੁਲਾਸਿਆਂ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਸਭ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਆਨੁਸਾਰ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸਣੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ 86 ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚੋਂ 42

ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਘਾਟੇ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਲ 2010-11 ਦੇ ਬਜਟ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਹੀ ਸਾਢੇ 23 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਘਾਟੇ ਵਿਚ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦਕਿ ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਗੋਲਕ ਵਿਚ ਹਰ ਸਾਲ ਤਕਰੀਬਨ 4 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। 2010-11 ਵਿਚ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਆਮਦਨ 122.11 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਵਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜਦਕਿ ਖਰਚ 145 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੈ। 1998 ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ 72 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਐਫ.ਡੀ.ਆਰ. ਸਨ ਪਰ ਅੱਜ ਕੋਈ ਐਫ.ਡੀ.ਆਰ. ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ 1998 ਵਿਚ 66 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਐਫ.ਡੀ.ਆਰ. ਸਨ ਪਰ ਅੱਜ ਕੋਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਪੁੰਜੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਇਸ ਵਾਰ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬਜਟ ਵਿਚ ਵੀ 5 ਕਰੋੜ

ਰੁਪਏ ਦਾ ਘਾਟਾ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠਲੇ 19 ਦੇ 19 ਕਾਲਜ ਹੀ ਘਾਟੇ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ 32 ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚੋਂ 18 ਘਾਟੇ ਵਿਚ ਹਨ। ਘਾਟੇ ਵਿਚ ਨਾ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵਧੇਰੇ ਉਹ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਗ੍ਰਾਂਟ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਇਮਾਰਤ ਵੀ 22 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ ਕੋਲ ਗਹਿਣੇ ਪਈ ਹੈ। ਇਸ 22 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਨਾਲ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਖੁਦ ਹੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਖਰੀਦਣ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਘਪਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ 5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਵਿਦਿਅਕ ਫੰਡ' ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦਿੱਤੀ

ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 'ਵਿਦਿਅਕ ਫੰਡ' ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣੀ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ 'ਆਡੀਟਰਜ਼' ਨੇ ਅਨੇਕਾਂ ਵਾਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲਾਏ ਸਗੋਂ 'ਆਡੀਟਰਜ਼' ਦਾ ਇਹ ਕਥਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ ਤਕ ਵਿਚ ਛਪਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੰਜ ਫੰਡ ਤਕਸੀਮ ਕਰ ਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ ਸਗੋਂ ਧੱਜੀਆਂ ਉਡਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੰਤਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਮਤਿਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ ਤੇ ਇਹ ਮਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲੰਘਣਾ ਹਨ। ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਫ 10 ਫੀਸਦੀ ਦਸਵੰਧ, 15 ਫੀਸਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ, 5 ਫੀਸਦੀ ਵਿਦਿਅਕ ਫੰਡ ਤੇ 8.5 ਫੀਸਦੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਦੇ ਕੰਮਾਂ 'ਤੇ ਖਰਚੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਾਢੇ 17 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ 'ਵਿਦਿਅਕ ਫੰਡ' ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਣੇ ਬਜਟ ਵਿਚ ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਕੂਲ, ਕਾਲਜ ਘਾਟੇ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਨੇ 70 ਕਰੋੜ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਫੰਡ 'ਚੋਂ ਧੋਲਾ ਵੀ ਨਾ ਖਰਚਿਆ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੌਮੀ ਖੇਤੀ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ (ਆਰ.ਕੇ.ਵੀ.ਵਾਈ.) ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੀ ਗਰਾਂਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਗਰਾਂਟ ਦੀ ਦੁਜੀ ਕਿਸ਼ਤ ਰੋਕ ਲਈ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਚਲੰਤ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਜਿਹੜੀ ਗਰਾਂਟ ਭੇਜੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ 50 ਫੀਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਯੋਜਨਾ

ਅਧੀਨ ਭੇਜੀ ਗਈ ਤਕਰੀਬਨ 70 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਧੋਲਾ ਵੀ ਖਰਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਚਲੰਤ ਮਾਲੀ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 138 ਕਰੋੜ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਰਾਂਟ ਦੇਣੀ ਹੈ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਤੇ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਿਕਾਸ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਆਈ ਗਰਾਂਟ ਦਾ ਪੈਸਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪੱਤਰ ਵੱਲ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

ਹਾਸਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਆਰ.ਕੇ.ਵੀ.ਵਾਈ. ਤਹਿਤ ਅਪਰੈਲ ਤੇ ਜੁਲਾਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਤਕਰੀਬਨ 70 ਲੱਖ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਗਰਾਂਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਲਈ ਪੈਸਾ ਖਰਚਣਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਗਰਾਂਟ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬੀਜਾਂ 'ਤੇ ਸਬਸਿਡੀ, ਬਾਗਬਾਨੀ, ਭੂਮੀ ਰੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ, ਡੇਅਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲਈ ਪੈਸਾ ਖਰਚਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ।

Desi Entertainment Indiana

ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਹਰ ਮੌਕੇ ਲਈ ਡੀ ਜੇ
Full DJ service for all occasions
 Have a blast with Professional sound, lighting, & dholis. Serving IN, MI, IL, OH.
 Booking Available:
Call: DJ K-MP, Ph: 574-850-2941
 email: mankamal_22@yahoo.com

Freeway Travel Inc

ਸਸਤੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ, ਖਰਾ ਸੌਦਾ, ਬਿਹਤਰ ਸਰਵਿਸ
Call Raju
Tel: 773-973-0200
Fax: 773-973-0557
 2542 W Devon Ave. Chicago IL 60659

Best Way Travels & Tour Inc.

Since 1975
 6353 N Claremont (Corner of Devon & Claremont) Chicago, IL 60659
Best Fares For India/Pakistan.
Europe 50% Discount Business Class.
Ph:773-465-4949, Fax:773-465-8599

ATM's & Credit Card Terminals at Lowest Prices! No Hidden Fees.

Merchant Accounts-Grocery, Motels, Limos/Taxis, Gas stations.
 Credit card terminals -Verifone, Hypercom...
 Transfer existing CC processing to us for lower rates.
 99% approved same day. We specialize in high risk businesses.
 ATMs - TRANAX/TRITON/WRG, starting at \$69/mo.* (Perfect for retail stores, hotels, gas stations, etc.)
 Need Money? We provide cash advance against credit card processing with NO collateral or personal guarantee.
 Online Data Corp. is a registered ISO/MSP of Wells Fargo Bank N.A.
 *Credit restrictions apply.
Call SAGAR HANDA at: 773-416-8526 or 773-935-VISA, SagarATM@yahoo.com
www.GoldCoastATM.com

FREE CREDIT CARD TERMINAL!

Buy a Home With Zero Cash! No Money Down!

GP Singh

For FREE list of properties and pre-recorded information on how "NO MONEY DOWN" Program Work. Govt. Loans, USDA, VA, Down Assistance Program and many more. Call Toll Free:1-888-760-3069 ID#1052

\$190,000
Desplaines \$816 Payment
3 Bed Room, 1.5 Bath
 Quite street. Bright living & family room. Perfect home. Private Shaded backyard.

\$230,000
Naperville \$988 Payment
3 Bed Room, 2 Bath
 Great School. Ready to move. Open floor plan. Safe Neighborhood.

\$140,000
Glendale Hts. \$520 Pmt.
3 Bed Room, 1.5 Bath
 Great deal for home buyer. Walking distance to school, park, shopping plazas. Desirable location. Family Home.

\$55,000
Wheeling \$240 Payment
2 Bed Room, 1.5 Bath
 Less than rent. Easy access to highway. Desirable location.

Call GP Singh
Realtor/Mortgage Broker
630-942-8004
Statewide Home Realty

ਆਟਾ-ਦਾਲ ਸਕੀਮ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚਾਰ ਅਹਿਮ ਅਦਾਰੇ ਹੋਏ ਕੰਗਾਲ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਬਿਊਰੋ): ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਲੋਕ ਲਭਾਊ ਯੋਜਨਾ ਆਟਾ-ਦਾਲ ਸਕੀਮ ਨੇ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਚਾਰ ਅਦਾਰਿਆਂ ਪਨਸਪ, ਵੇਅਰਹਾਊਸਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਤੇ ਮਾਰਕੈੱਡ ਵੱਲੋਂ ਵਿੱਤੀ ਕੰਗਾਲੀ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਤੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ 1230.53 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਹਰੇਕ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਆਟਾ ਦਾਲ ਸਕੀਮ ਲਈ ਨੀਲੇ ਕਾਰਡ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਸਨਾਖਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ 'ਤੇ 100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਾਲਾਨਾ ਬੋਝ ਪਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਟਾ ਦਾਲ ਸਕੀਮ

ਦੇ ਕੁੱਲ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 15 ਲੱਖ 19 ਹਜ਼ਾਰ 694 ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਦੋ

ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮੇਂ 400 ਕਰੋੜ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਾਲਾਨਾ ਸਬਸਿਡੀ 'ਤੇ ਆਟਾ ਤੇ ਦਾਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰੀ

ਹਜ਼ਾਰ ਲਾਭ ਪਾਤਰੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਾਢੇ 17 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵਧ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਭਾਅ ਚਾਰ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿੱਲੋ ਆਟਾ ਤੇ 20 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿੱਲੋ ਦਾਲ ਹੈ।

ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਵਾ ਦੋ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਵੇਂ ਪਰਿਵਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਖਰਚਾ ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਆਟੇ ਤੇ ਦਾਲ ਦੀ ਖਰੀਦ ਚਾਰ ਅਦਾਰਿਆਂ ਪਨਸਪ, ਵੇਅਰਹਾਊਸਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿੱਤੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਆਟਾ-ਦਾਲ ਸਕੀਮ ਲਈ ਕਰਜ਼ਾ ਲਿਆ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਢੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਮਾਤੀ ਵਿੱਤੀ ਹਾਲਤ ਦੀ ਦੁਹਾਈ ਪਾ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਾਲ 2007 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਚੋਣ ਵਾਅਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਆਟਾ-ਦਾਲ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਸੂਬੇ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ 25 ਫੀਸਦੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਸਤੇ ਭਾਅ 'ਤੇ ਆਟਾ ਤੇ

ਦਾਲ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਜੱਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਮੁਕਤਸਰ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਦੀ ਔਸਤ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ 43 ਫੀਸਦੀ ਆਟਾ-ਦਾਲ ਸਕੀਮ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਪਰਿਵਾਰ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲਏ ਗਏ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਕਮ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2007 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਆਟਾ-ਦਾਲ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਚੋਣ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾਉਣ ਕਾਰਨ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ।

ਬਲਵੰਤ ਖੇੜਾ ਨੇ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗਿਆ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ: ਹੁਕਮਰਾਨ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਦੋ ਵਿਧਾਨਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸੋਸ਼ਲਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਕੌਮੀ ਆਗੂ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖੇੜਾ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਖਤ ਲਿਖ ਕੇ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਈ ਅਹਿਮ ਮਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੁੱਛਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿੱਖ ਚਾਹੇ ਉਹ ਪਤਿਤ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸਹਿਜਧਾਰੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ 'ਤੇ ਹੀ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ, ਵਿੱਚ ਪਤਿਤ ਤੇ ਸਹਿਜਧਾਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਅਫ਼ੁੱਤਾਂ ਵਾਲਾ ਸਲੂਕ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ. ਖੇੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੇਦਾਂਤੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਕਾਲੀ ਸ਼ਬਦ ਕੱਢ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਕਿਸੇ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ।

ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਉਡਾਰੀ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸ਼ਿਕੰਜਾ ਕਸਿਆ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਬਿਊਰੋ): ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਲੰਬੀ ਛੁੱਟੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਨਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਮੁਤਾਬਕ ਸਰਕਾਰੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਐਕਸ ਇੰਡੀਆ ਲੀਵ ਸਮੇਤ ਦੂਜੀ ਛੁੱਟੀ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਮੈਡੀਕਲ ਲੀਵ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨੇੜੇ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਲੰਬੀ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿੰਨ ਵਾਰ

ਇਸੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਨਵਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਚ ਵਿਭਾਗ ਕੋਲ ਸਰਕਾਰੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਿੱਜੀ ਹਸਪਤਾਲ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੈੱਟ ਕਰਨ ਤੱਕ ਲੰਬੀ ਛੁੱਟੀ ਵਿੱਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਵਾਧਾ ਕਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਕਸ ਇੰਡੀਆ ਲੀਵ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਪਰ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਹੁਣ ਲੰਬੀ ਛੁੱਟੀ ਦੀਆਂ ਇਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸਖ਼ਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਲਈ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਛੁੱਟੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਕੋਲ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੰਬੀ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਮਿਥਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਈ ਸੀ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਮੁਕੱਰਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 1150 ਸਰਕਾਰੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਪੈਰਾ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟਾਫ਼ ਦੀ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਚੋਣ ਲਈ ਟੈਸਟ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੋਕ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਜਾਬਤੇ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲੰਬੀ ਛੁੱਟੀ ਬੰਦ 100 ਡਾਕਟਰਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ

ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੋਟਿਸ ਵੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ, ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਰਕੇ ਫਿਕਰਮੰਦ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰੀ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਲੰਬੀ ਛੁੱਟੀ ਮਨਜ਼ੂਰ

ਸ਼ਾਰਜਾਹ 'ਚ 17 ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮੁਆਫ਼

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਬਿਊਰੋ): ਯੂ.ਏ.ਈ. ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਨੌਜਵਾਨ ਮਿਸਰੀ ਖਾਨ ਦੇ ਕਤਲ ਕੇਸ 'ਚ ਫਸੇ 17 ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸ਼ਾਰਜਾਹ ਦੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਆਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਨੌਜਵਾਨ ਅਗਲੇ ਹਫਤੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਵਤਨ ਪਰਤ ਆਉਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 16 ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਇਕ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ ਐਸ.ਪੀ. ਸਿੰਘ ਓਬਰਾਏ ਤੇ ਹੋਰ।

ਮਿਸਰੀ ਖਾਨ ਦਾ 2009 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਰਜਾਹ ਵਿੱਚ ਦੋ ਧੜਿਆਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦੌਰਾਨ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬੀਤੇ ਸਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ 17 ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜੋ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਆਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਯੂ.ਏ.ਈ. ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਤਲ ਸਬੰਧੀ ਇਕੱਠਿਆਂ ਹੀ 17 ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮੁਆਫ਼ ਹੋ ਜਾਣ ਦਾ ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਪਹਿਲਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਮਿਸਰੀ ਖਾਨ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਰਾਜ਼ੀਨਾਮਾ

ਕਰਾਉਣ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ 'ਦੀਆ' ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਬਈ ਅਧਾਰਤ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਐਸ.ਪੀ. ਸਿੰਘ

ਓਬਰਾਏ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ "ਇਹ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਤੇ ਹੋਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਸੱਲੀ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਵਾਲਾ ਮੌਕਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ 17 ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਉਪਕਾਰ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਤੇ ਨੈਤਿਕ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸ਼ਾਰਜਾਹ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਹੋ ਕੇ ਪੱਟੀ ਦਾ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੰਘੇੜਾ ਦਾ ਸੁਖਜੋਤ ਸਿੰਘ, ਕਣਵੀ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਦਾ ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਘੋਕਲੂਵਾਲਾ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ) ਦਾ ਅਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੰਗਵਾਲ (ਜਲੰਧਰ) ਦਾ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਐਤੀਵਾਲਾ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦਾ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਝੋਕ ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ (ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ) ਦਾ ਧਰਮਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਖਨੌਰ ਜੱਟਾਂ (ਸੰਗਰੂਰ) ਦਾ ਸਤਗੁਰ ਸਿੰਘ, ਕੁਲੀ ਕਲਾਂ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦਾ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਰੱਤੂਕੇ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ) ਦਾ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ, ਲੋਹੀਆਂ ਖਾਸ (ਕਪੂਰਥਲਾ) ਦਾ ਸੁਬਾਨ ਸਿੰਘ, ਬੰਸੀਪੁਰਾ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦਾ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕੁਕਰਾਣਾ (ਮੋਗਾ) ਦਾ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਨਿੱਕੀ ਮਿਆਣੀ

(ਕਪੂਰਥਲਾ) ਦਾ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਰਾਏਕੋਟ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦਾ ਨਾਮਜੋਤ ਸਿੰਘ, ਫਗਵਾੜਾ ਦਾ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕੈਥਲ (ਹਰਿਆਣਾ) ਦਾ ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ। ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਤ ਜਾਣਗੇ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਕਈ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਰਗੋਧਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਰਹਿੰਦਾ ਮਿਸਰੀ ਖਾਨ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਬਲੱਡ ਮਨੀ (ਦੀਆ ਦੀ ਰਕਮ) ਲੈ ਕੇ ਮੁਜਰਮਾਂ ਨੂੰ 'ਮੁਆਫ਼' ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਬੀਤੇ ਮਹੀਨੇ ਸ਼ਾਰਜਾਹ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਰਾਜ਼ੀਨਾਮੇ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ

ਸਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਖਰੀ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ 12 ਸਤੰਬਰ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਘਟਾ ਕੇ ਦੋ ਸਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਮੰਨ ਲਈ ਗਈ। ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੂ.ਏ.ਈ. ਦੇ ਦੂਜੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਬੰਧੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਪਿੱਛੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਤੇ ਵਤਨ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਰਾਹ ਸਾਫ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਮੁੜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੂ.ਏ.ਈ. ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਅਨੰਦ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਬਾਰੇ ਭਰੋਸਾ: ਕੈਪਟਨ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਕਈ ਸੀਨੀਅਰ ਪਾਰਟੀ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ।

ਪ੍ਰਸਾਰ 'ਤੇ ਗਹਿਰੀ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਦੇਵੇਗੀ।

ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਫਦ ਨੇ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਕੰਡਿਆਲੀ ਤਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਰਹੱਦ ਤੋਂ ਕਈ ਮੀਟਰ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਵਫਦ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਗ੍ਰਾਂਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਵਫਦ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸਤੇ ਹੜ੍ਹ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਪੈਕੇਜ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਵਫਦ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹਾਂਸੀ-ਬੁਟਾਣਾ ਨਹਿਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿਫਨਜ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਿਸਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਪਾਣੀ ਵਾਸਤੇ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਫਦ 'ਚ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਲਿਬੜਾ, ਸ. ਲਾਲ ਸਿੰਘ, ਰਾਣਾ ਸੋਢੀ, ਰਾਣਾ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਤ੍ਰਿਪਤ ਰਜਿੰਦਰ ਬਾਜਵਾ ਤੇ ਹਰਮਿੰਦਰ ਜੱਸੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

Indian Restaurant For Sale in Florida

*Doing exilent business *Free standing building

ਫਲੋਰਿਡਾ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਚਲਦਾ ਭਾਰਤੀ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਵਿਕਾਊ ਹੈ

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਫੋਨ 850-510-3046

12 Oct., 2011 new flight to Amritsar by London
Wed-Fri. Sun from US-Canada

Punjab Super Travels

Offer 22 Airlines

Cheap Fares to Delhi-Amritsar

Check cheap ticket to
London-Nairobi or Worldwide

Delhi-Mumbai-Hyderabad-Bengaluru-Kolkotta-
Pune-Goa-Chennai-Cochin-Trivandrum-Coimbatore-
Amritsar-Ahmedabad-Agra-Jaipur-Chandigarh

Texas
832-213-6303

Atlanta
770-687-2228

Washington
703-349-1717

Toll Free
855-855-1445

Coming soon - www.punjabsupertravels.com
E-mail us ipunjabtravel@gmail.com

Moon Star Express LLC

ਕੰਪਨੀ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਅਤੇ
ਓਨਰ ਅਪਰੇਟਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

ਕੋਲੰਬਸ, ਇੰਡੀਆਨਾ
ਤੋਂ ਫੋਰਟ ਵੇਨ
ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ
ਪੱਕਾ ਰੂਟ

**Company Drivers/
Owner Operators Wanted**

Dedicated Lane Columbus, Indiana to Fort Wayne,
Indiana.(Round Trip)

Monday to Friday dedicated run.
Lane Starting 1st Oct., 2011

ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਫੋਨ:734-485-1100

Sukhi Narwal 734-564-1469

or apply online www.moonstarexpress.com

ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਸਕੂਲ

National Truck Driving School

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ
ਜੋਰਦਾਰ ਮੰਗ 'ਤੇ ਹੁਣ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ

ਓਨਰ ਅਪਰੇਟਰ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ
ਕੰਪਨੀ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ 35 ਸੈਂਟ ਪ੍ਰਤੀ ਮੀਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ

- *ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਸਕੂਲ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ
- *ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੈਣ ਉਪਰੰਤ ਕੰਮ/ਜੋਬ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ
- *ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਵੀ ਖਾਸ ਪ੍ਰਬੰਧ
- *2-3 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਬਣੋ

Call For Special Price

Kashmir S. Thandi
Office: (866) 933-3038
Balhar S. Ranu Cell:916-502-7733
Yuba City Ph:530-383-2785

4585 Pell Dr. Sacramento CA, 95838

ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਹੱਲ ਆਯੁਰਵੈਦ ਦੇ ਸੰਗ

ਮਰਦਾਨਾ ਤਾਕਤ ਲਈ ਸਿਹਤ ਰੀਯੋਗ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹੀ ਤਿੱਲਾ (ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ)

ਇਕ ਹਫ਼ਤਾ ਦਵਾਈ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ ਗ੍ਰਹਿਸਥ ਜੀਵਨ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਅਨੰਦ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇ-ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸੁਗਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਧਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਕਾਰਨ।

ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ	ਮੋਟਾਪਾ ਘਟਾਓ	ਸਿਹਤ ਬਣਾਓ
ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਝੜਨਾ	ਸੂਗਰ ਕੰਟਰੋਲ	ਇਸਤਰੀ ਰੋਗ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਫਾਰਮੇਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਪਿਛਲੇ 50 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨਸਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹੀ (ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ) ਤੇਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਬੁਢਾਪੇ ਵਿਚ ਜਵਾਨੀ ਵਰਗੀ ਤਾਕਤ ਦੁਬਾਰਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰੋ।

ਪੂਰਾ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ ਦਵਾਈ ਖਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ।

ਡਾ. ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਚਬਰਾ
ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਚਰਨ
ਰਜਿ. ਨੰ. 59/AY/PB.

ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਭੈੜੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਵਿਚ ਫਸ ਕੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਤਰਨਾਕ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਔਰਤ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਨਾ ਰਹਿਣਾ, ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ, ਮਸਾਨੇ ਦੀ ਗਰਮੀ, ਪਿਸ਼ਾਬ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਉਣਾ, ਖੂਨ ਨਾ ਬਣਨਾ, ਖਾਂਦਿਆਂ ਪੀਂਦਿਆਂ ਸੁੱਕਦੇ ਜਾਣਾ ਆਦਿ ਤਮਾਮ ਤਕਲੀਫਾਂ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਾਡੀ 50 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਜਮਾਈ ਹੋਈ ਦਵਾਈ ਅਤੇ ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ ਤੇਲ ਦੇ ਕੋਰਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਵਰਤਣ ਨਾਲ ਸੁਪਨਦੋਸ਼ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਵਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਗਏ ਗੁਜ਼ਰੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਝਲਕ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

Surajvanshi Pharmacy (R)

MANUFACTURE & EXPORTER OF HERBAL PRODUCTS

25, New Model Town, Jalandhar (Punjab) INDIA.

Contact : Dr. Shweta Oberoi E-mail : shweta077@yahoo.com

Mobile : 98155-33933 Fax : 0091-181-5062627

ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਧਮਾਕੇ ਮਗਰੋਂ ਉਠੇ ਸਵਾਲ

ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਪਿੜ

ਜਤਿੰਦਰ ਪਨੂੰ

ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਗੇਟ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਬੰਬ ਧਮਾਕਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸੱਤ ਬੰਦੇ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਗੁਆ ਬੈਠੇ, ਚਾਰ ਹਸਪਤਾਲ ਜਾ ਕੇ ਦਮ ਤੋੜ ਗਏ ਅਤੇ ਨੌਂਬੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਹੋਰ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਪ੍ਰਾਣ ਛੱਡ ਗਏ। ਕੁੱਲ ਤੋਰਾਂ ਜਾਨਾਂ ਮੌਤ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪੈ ਜਾਣ ਪਿੱਛੋਂ ਹਰ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਮਾਹਰ ਦੱਸਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਪਿਰ ਇਸ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਚਾਂਦਮਾਰੀ ਕਰ ਕੇ ਇਹ ਵਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਰਾਗ ਹੈ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਪਿਰ ਹਾਲਾਤ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਵੇਖਣ ਦੀ ਥਾਂ ਰਾਜਸੀ ਲਾਭ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਹੁਣ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਰਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਪਿਰ ਵਿਚ ਸਨ, ਇਹ ਵੀ ਇਹੋ ਕੁਝ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਬੈਠ ਕੇ ਅਤਿਵਾਦ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਖਤਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਨੀਤੀ ਘੜਨ ਨਹੀਂ ਸਨ ਲੱਗ ਪਏ। ਲੋਕਤੰਤਰ ਬਹੁਤ ਕੰਮ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਇਹ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਗੱਦੀ ਤੱਕ ਪੁੱਜਣ ਜਾਂ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਟਿਕੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਲੋਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਸ਼ਰਮ ਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦੀ।

ਤਾਜ਼ਾ ਧਮਾਕਿਆਂ ਪਿੱਛੋਂ ਕਈ ਗੱਲਾਂ ਸੋਚਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਰਾਜ ਕਰਦੀ ਪਿਰ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪੱਖ ਦਾ ਫੱਟਾ ਲਾਹ ਕੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ, ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ, ਸੋਚਣੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ। ਸੋਚਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਸੀਂ ਆਪ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਗੰਭੀਰ ਹਾਂ? ਲੋਕ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਣ, ਕਈ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਜ੍ਹਾ ਪਾਸਾ ਵੱਟ ਕੇ ਲੰਘਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਵੇਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬੈਠਾ ਕੇ ਕਰਵਾਉਣ ਨੂੰ ਕਹਿ ਕੇ ਅੱਗੋਂ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, 'ਮੈਂ ਇਹਦੇ ਵਿਚ ਬੰਬ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾਂਦਾ' ਜਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਵੀ ਕਿ 'ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੰਬ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸੋਦਾ ਮਾਰ ਕੇ ਲੰਘ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਐਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰੀ ਜਾਂਦੇ ਹੋ।' ਇੰਜ ਕਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਉਹ ਲੋਕ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਰਾਜਸੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਚਹੇਤੇ ਪਿਸਤੌਲ ਸਮੇਤ ਸਟੇਜਾਂ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਨਾਲ ਜਾ ਬੈਠਦੇ ਹਨ ਤੇ ਜੇ ਉਹ ਫੜੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਉਹੋ ਰਾਜਸੀ ਲੀਡਰ ਛੁਡਾ ਦੇਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ, ਇਹ ਵਿਹਾਰ ਸੰਸਦ ਭਵਨ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਉਥੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਲਈ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਟਿੱਕਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪਿੱਛੋਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਡੀ ਨੂੰ ਲੰਘਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੋ ਕੁ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਗੱਡੀ ਉੱਤੇ ਲੱਗਾ ਸਟਿੱਕਰ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਨਕਲੀ ਸੀ, ਲੱਗਾ ਭਾਵੇਂ ਉਸੇ ਐਮ ਪੀ ਦੀ ਗੱਡੀ ਉੱਤੇ ਸੀ। ਐਮ ਪੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਟਿੱਕਰ ਦਾ ਇੱਕ ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਇਸ ਲਈ ਬਣਾਉਣਾ ਪਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗੱਡੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਲਾਉਣ ਲਈ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜਦ ਕਿ ਫਾਲਤੂ ਸਟਿੱਕਰ ਮਿਲ ਨਹੀਂ ਸਨ

ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਹਮਲੇ ਵੇਲੇ ਉਥੋਂ ਦੀ ਗੱਠਜੋੜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ, ਜਿਹੜਾ ਸ਼ਰਦ ਪਵਾਰ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਹੈ, ਨੇ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਗਾਊਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਪਤਾ ਇਹ ਲੱਗਾ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਆਈ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਆਮ ਜਿਹੀ ਸੂਚਨਾ ਸਮਝ ਕੇ ਸਿਖਰਲੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਤੱਕ ਪੁਚਾਇਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਗਿਆ। ਇਹੋ ਗੱਲ ਹੁਣ ਦਿੱਲੀ ਵੇਲੇ ਕਹੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦਾ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਇਹ ਸਵਾਈਆਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਯੋਗ ਥਾਂਵਾਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਹੁੰਚ ਸਕੀ।

ਸਕਦੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਜਾਂਚ ਵਿਚ ਕਈ ਹੋਰ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਜ ਹੀ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਈ। ਸਾਡੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਆਮ ਸੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿਚ ਇੱਕ ਅਤਿਵਾਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜੀ ਦੀ ਨੋਬਤ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮੋੜਵਾਂ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਂ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਇੰਜ ਜਾਅਲੀ ਸਟਿੱਕਰ ਬਣਵਾਏ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਫੜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਉਹ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਸੀ? ਉਸ ਦਾ ਅਸਤੀਫਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮੰਗਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੈਣੀ, ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਰਮ ਦੇ ਮਾਰੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੇ ਦੇਣਾ ਸੀ।

ਸਾਡੇ ਕਈ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਬਿਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਜਾਅਲੀ ਲਾਲ ਜਾਂ ਨੀਲੀ ਬੱਤੀ ਲਾ ਕੇ ਘੁੰਮਦੇ ਫੜੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁਆਫੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੰਗੀ, ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਅਰਜ਼ੀ ਪਾ ਕੇ ਕਾਰ ਉੱਤੇ ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਲਾਉਣ ਦੀ ਪੱਕੀ ਆਗਿਆ ਮੰਗ ਲਈ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਾ, ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿਚ ਫਾਇਰ ਬ੍ਰਿਗੇਡ, ਐਂਬੂਲੈਂਸ, ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਗੱਡੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੂੜਾ-ਕਚਰਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਡੀ ਉੱਤੇ ਤਾਂ ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਐਮ ਪੀ ਦੀ ਗੱਡੀ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਅਹੁਦਾ ਨਹੀਂ, ਕਿਸੇ ਲੀਡਰ ਦੇ ਝੋਲੀ-ਚੁੱਕ ਹੀ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਕਾਰ ਉੱਤੇ ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਲਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਜੀਆਂ ਦਾ ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਲਾ ਕੇ ਕਾਰ ਵਿਚ ਘੁੰਮਣਾ ਵੀ ਹੱਕ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਹਰ ਕੋਈ ਏਦਾਂ ਵੀ ਆਈ ਪੀ ਬਣਿਆ ਫਿਰੇਗਾ, ਪੁਲਿਸ ਕਿਸ-ਕਿਸ ਨੂੰ ਚੈਕ ਕਰ ਕੇ ਬੁਰੀ ਬਣਦੀ ਫਿਰੇਗੀ?

ਅਗਲਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਸਿਰ ਭਾਂਡਾ ਭੰਨਣ ਦਾ। ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੁਝ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਵੀ, ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਗਿਆਰਾਂ ਸਤੰਬਰ ਵਾਲੀ ਵਾਰਦਾਦ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਕੋਈ ਵਾਰਦਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਸਿੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਹੋਏ

ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਬਾਰੇ ਬਹਿਸ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਰਾਜ ਯੂ ਪੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰਹਿ ਚੁੱਕਾ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਰੋਕਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਦੰਗੇ ਤਿੰਨ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿਚ ਰੋਕੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਗੁਜਰਾਤ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਵੀ ਦੱਸ ਦੇਣਾ ਸੀ, ਉਥੇ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤਾ ਲੋਕ ਮਰਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਤਮਾਸ਼ਾ ਵੇਖਦੀ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਦੰਗੇ ਰੋਕਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਾਂ ਉਹ ਨਿਕੰਮਾ ਬੰਦਾ ਸੀ। ਇਹੋ ਗੱਲ ਹੁਣ ਕਹੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਗੱਲ ਸੀ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਹੋ ਗਏ ਹਮਲੇ ਪਿੱਛੋਂ ਦੂਜੀ ਅਤਿਵਾਦੀ ਵਾਰਦਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਤਾਂ ਲਾਲ ਕਿਲ੍ਹੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ, ਸੰਸਦ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕੋਠੀ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਹਮਣੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਅਕਸ਼ਰਧਾਮ ਮੰਦਰ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਜਾਂ ਕਈ ਹੋਰ ਹਮਲੇ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਸਨ? ਏਦਾਂ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਸਵਾਲ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ।

ਜਵਾਬ ਤਾਂ ਹਕੀਕਤਾਂ ਵਿਚ ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਅਮਰੀਕਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਜਿੰਨੀਆਂ ਚੁਸਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਭਾਰਤ ਕੋਲ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਜਿੰਨੇ ਵਸੀਲੇ ਵੀ ਭਾਰਤ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਮਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਵਰਗੀਆਂ ਚੁਸਤੀਆਂ ਵਰਤਣਾ ਵੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਹੁਣੇ ਜਿਹੇ ਵਿਕੀਲੀਕਸ ਦੇ ਖੁਲਾਸਿਆਂ ਨੇ ਭੇਦ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁੰਬਈ ਉੱਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਬਾਰੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਪਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਿਹੜੇ ਇੱਕ ਸੌ ਛਿਆਹਨ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਨਾਗਰਿਕ ਵੀ ਸਨ। ਵਿਕੀਲੀਕਸ ਦਾ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਸੋਲਾਂ ਆਨੇ ਸੱਚ ਹੈ। ਡੇਵਿਡ ਕੋਲਮੈਨ ਹੇਡਲੀ ਉਰਫ ਦਾਉਦ ਗਿਲਾਨੀ ਸਿਰਫ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀ

ਆਈ ਐਸ ਆਈ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਅਮਰੀਕੀ ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀ ਸੀ ਆਈ ਏ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਭਾਰਤ ਆਉਂਦਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਸਾਰੀ ਖੇਡ ਦੀ ਗੋਂਦ ਗੁੰਦਣ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਸੀ ਆਈ ਏ ਜਾਂ ਐਫ ਬੀ ਆਈ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਫੜਿਆ ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਬਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਦਾ ਮੋਹਰਾ ਬਣੇ ਹੋਏ ਡੈਨਮਾਰਕ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵਾਰਦਾਦ ਦੀ ਖੇਡ ਖੇਡਣ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ, ਉਦੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੇ ਫੜ ਕੇ ਅੰਦਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੇਡ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਖੇਡ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪਤਾ ਵੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮਰਨ ਦੇਵੇ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾਉਣ ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਪੱਕੇ ਕਰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਅੰਦਰ ਦੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਜਿਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਲੁਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਨਹੀਂ। ਹੁਣ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫਿਰ ਜਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਸਿਰੇ ਦਾ ਨਾਕਸ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਕਾਰ ਉੱਤੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬਾਹਰ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਦੀ ਵਾਰਦਾਦ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਖੁਰਾ ਤਾਂ ਲੱਭ ਲਿਆ ਪਰ ਪਿੱਛੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹ ਢਾਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਚੋਰੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਤੇ ਕਾਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਉਸ ਦਾ ਪੁਲਿਸ ਤੋਂ ਨਾ ਲੱਭ ਸਕਣ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਲੈ ਕੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵੀ ਲੈ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਹ ਕਾਰ ਉਹੋ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਲਾ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਹੀ ਫਿਰਦੀ ਰਹੀ, ਜਦ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚੋਰੀ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਸੀ। ਇਹੋ ਨਹੀਂ, ਦੋ ਹਫ਼ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਕਾਰ ਉਸੇ ਨੰਬਰ ਦੀ ਪਲੇਟ ਨਾਲ ਇੱਕ ਥਾਂ ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਚਲਾਣ ਵੀ ਕਰਵਾ ਗਈ ਤੇ ਫਿਰ ਕੋਈ ਭੁਗਤਣ ਵੀ ਨਾ ਆਇਆ। ਚਲਾਣ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਉੱਤੇ ਹੈ ਪਰ ਦੋਵਾਂ ਕੰਪਿਊਟਰਾਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿਚ ਏਨਾ ਸਬੰਧ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇੱਕ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿਚ ਫਲੈਸ਼ ਚਮਕ ਪਏ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰ ਚੋਰੀ ਦੀ ਹੈ। ਇਹੋ ਕਾਰ ਇਸੇ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਨਾਲ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਕਈ ਵਾਰੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਏਅਰਪੋਰਟ ਉੱਤੇ ਵੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ, ਉਥੋਂ ਦੇ ਕੰਪਿਊਟਰਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਨੰਬਰ ਦਰਜ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਵੀ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਕੰਪਿਊਟਰਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ। ਵਾਰਦਾਦਾਂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕੌਣ ਰੋਕ ਸਕੇਗਾ?

ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਹਮਲੇ ਵੇਲੇ ਉਥੋਂ ਦੀ ਗੱਠਜੋੜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ, ਜਿਹੜਾ ਸ਼ਰਦ ਪਵਾਰ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਹੈ, ਨੇ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਗਾਊਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਪਤਾ ਇਹ ਲੱਗਾ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਆਈ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਆਮ ਜਿਹੀ ਸੂਚਨਾ ਸਮਝ ਕੇ ਸਿਖਰਲੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਤੱਕ ਪੁਚਾਇਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਗਿਆ। ਇਹੋ ਗੱਲ ਹੁਣ ਦਿੱਲੀ ਵੇਲੇ ਕਹੀ

ਗਈ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦਾ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਇਹ ਸਵਾਈਆਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਯੋਗ ਥਾਂਵਾਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਹੁੰਚ ਸਕੀ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਤਾਂ ਵੱਖਰਾ ਰਾਜ ਹੈ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਜੇ ਉਥੇ ਕੋਈ ਕਮੀ-ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਚਿੰਦਬਰਮ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਪਵੇਗੀ।

ਇੱਕ ਹੋਰ ਗੱਲ ਵੀ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਬੜਾ ਚਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਕਲੋਜ਼ ਸਰਕਿਟ ਟੀ ਵੀ ਕੈਮਰੇ ਲਾਏ ਜਾਣ ਤਾਂ ਕਿ ਚੋਕਸੀ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕੇ ਪਰ ਲਾਏ ਨਹੀਂ ਸੀ ਗਏ। ਹੁਣ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਤਾਂ ਸੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਵੀ ਟੈਂਡਰ ਮੰਗੇ ਗਏ, ਪੀ ਡਬਲਿਊ ਡੀ (ਪਬਲਿਕ ਵਰਕਸ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਕੂਟੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਂਦੇ ਰਹੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਕੋਈ ਡਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਜ਼ਰਾ ਕੁ ਵੱਧ ਰੇਟ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਫੜ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਬਿਨਾਂ ਲੋੜ ਤੋਂ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਵਾਸਤੇ ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਖਰੀਦ ਲਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਰੋੜਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਰਬਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਬਿਨਾਂ ਟੈਂਡਰਾਂ ਤੋਂ ਖਰੀਦ ਲੈਂਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ ਦਸ-ਬਾਰਾਂ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕੈਮਰੇ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਡਰੀ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਕਿ ਫਸ ਨਾ ਜਾਂਦੇ ਹੋਈਏ। ਹੋਣ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਰੀਦਣ ਵਾਸਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਰੇਟ ਬਾਰੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾ ਹੋ ਸਕੀ ਹੋਵੇ ਪਰ ਸਵਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਜਿਹੜੇ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਕੌਣ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਕਰਵਾ ਸਕੇਗਾ? ਤਸੱਲੀ ਤਾਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਮੁੰਬਈ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਨਾਮਣੇ ਵਾਲੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਸਕਿਆ ਕਿ ਮਹਿੰਗੇ ਭਾਅ ਨਿਕੰਮੀ ਬੁਲਿਟ ਪਰੂਫ ਜੈਕਟ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਸਕੀ?

ਬ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਦਾ ਭੜੋਲਾ ਬਣੇ ਪਏ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਹਰ ਪਾਸੇ 'ਪੈਸਾ ਖੁਦਾ ਸੇ ਕਮ ਨਹੀਂ' ਦਾ ਜਾਪ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਚ ਕਦੇ ਦਿੱਲੀ, ਕਈ ਮੁੰਬਈ, ਕਈ ਹੈਦਰਾਬਾਦ, ਕਈ ਅਜਮੇਰ ਧਮਾਕਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਸਾਡੇ ਗਵਾਂਢ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਆਖਰ ਅਸੀਂ ਵੀ ਏਸੇ 'ਮਹਾਨ ਦੇਸ਼' ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਹਾਂ।

ਕੀ ਚੋਣਾਂ ਲੜ ਰਹੇ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਲਿਆ?

ਦੋ ਹਫ਼ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਖ਼ਬਰ ਲੱਗੀ ਸੀ ਕਿ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਨੇ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜੀਅ 25 ਅਗਸਤ ਤੱਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਚੋਣਾਂ 18

ਬੀਬੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ
ਫੋਨ: 916-687-3536

ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਾਮਵਰ ਵਕੀਲ ਐਚ. ਐਸ. ਫੂਲਕਾ ਨੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਜਥੇਦਾਰ ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਅੱਗੇ ਚੱਲਦੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਫਿਰ ਜੇ ਖ਼ਬਰ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਲੱਗੀ ਹੈ, ਉਸ ਮੁਤਾਬਕ ਜਥੇਦਾਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ

ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਿਰਫ ਪੰਜ-ਛੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਣ ਲਈ। ਅੱਗੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਛਕ ਸਕੇ, ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਏ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਇਆ ਜਾਇਆ ਕਰੇਗਾ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ 170 ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਮਸੀ ਪੰਜ-ਛੇ ਟੱਬਰ ਹੀ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ ਬਣੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਇੱਥੇ ਪੁੱਛਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਕੀ 164 ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਜੇ ਸਮਝਦੇ ਹੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿੰਡ-ਪਿੰਡ ਜਾ ਕੇ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾ ਕੇ ਵੀ ਕਿਹੜਾ ਪਹਾੜ ਢਾਹ ਲੈਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ

ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਚੋਣਾਂ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਰੱਬ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਹ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰਫ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਹੀ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਦਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੱਬ ਹੈ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਲੋਕੀ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਰੱਬ ਦੇ ਮਗਰ ਮਗਰ ਤੁਰਿਆ ਫਿਰੇ, ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਲੱਭਦਾ ਹੈ; ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਤਾਂ ਝੱਟ ਪੱਟ ਮਾਇਆ ਨਾਲ ਘਰ ਭਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਪਹਿਲਾਂ ਲੋਕ ਕਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਰੱਬ ਨੇੜੇ ਕਿ ਘੁੰਮਨ? ਹੁਣ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨੇੜੇ ਹੈ ਕਿ ਬਾਦਲ? ਸੋ, ਜੇ ਰੱਬ ਨਾ ਵੀ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਪਰ ਬਾਦਲ ਬਾਬਾ ਜੀ ਹਰ ਸਮੇਂ ਖੁਸ਼ ਰਹਿਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 11 ਰੁਪਏ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਕਰਵਾ ਕੇ ਆਪ ਹੀ ਛਕ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਭਾਵ ਆਪਣੀਆਂ ਹੀ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਧਾ ਵੀ

ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਲੈਣੀ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਰੁੱਸ ਗਏ ਤਾਂ ਬਰਬਾਦੀ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਕਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਮਗਰਮੰਛ ਨਾਲ ਵੈਰ ਪਾਵੇਗਾ?

ਬਾਕੀ, ਬਥੇਰੇ ਲੋਕ ਜੁਰਅਤ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕੌਮ ਦੀ ਉਮੀਦ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਵਾਰੀ ਕੁਝ ਚੰਗੇ, ਨੇਕ, ਭਲੇ ਪੁਰਸ਼ ਅੱਗੇ ਆ ਜਾਣਗੇ। ਫਿਰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਖੇ ਵੱਖਰੇ ਪੰਥ ਵੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦਮਾਮੇ ਵੱਜਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਟੇਟ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਅਰੇ ਵੀ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਵੀ ਬਦਲਾਂਗੇ, ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵੀ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਵਾਂਗੇ, ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਵਾਅਦੇ ਵੀ ਪੂਰੇ ਕਰਾਂਗੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਦੋਂ ਬਾਦਲਕਿਆਂ ਦੇ ਸੂਹੀਏ ਜਦੋਂ ਬਾਦਲਕਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾ ਕੇ ਖ਼ਬਰ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਫਲਾਣੇ

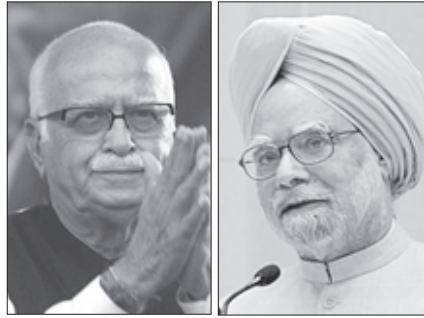
ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਬੰਦਾ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਫਟਾ ਫਟ ਹਰਕਤ ਵਿਚ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੇ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜੇ ਬੰਦਾ ਧਰਮ ਦਾ ਰੌਲਾ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਦਾ ਲਈ ਹੀ ਚੁੱਪ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੜ ਕੇ ਵਿਚਾਰਾ ਕਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦਾ। ਹੁਣ ਸੋਚਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਬੰਦੇ ਦਾ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਾਂ ਜਿਸ ਬੰਦੇ ਤੋਂ ਖਤਰਾ ਸੀ, ਬੰਦਾ ਖਰੀਦ ਲਿਆ; ਬਾਕੀ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕੀ ਕਸੂਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਥੇਦਾਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕੀ ਜਾਵੇ? ਉਸ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਤਾਂ ਪਤਾ

(ਬਾਕੀ ਸਫਾ 19 'ਤੇ)

ਅਤਿਵਾਦੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਆਹਮੋ-ਸਾਹਮਣੇ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿਚ ਹੋਏ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਤੇ ਸੰਸਦ ਦੇ ਮੌਨਸੂਨ ਸੈਸ਼ਨ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਰੋਲੋ-ਰੋਪੇ ਵਿਚ ਲੰਘਾਉਣ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਸਿਰ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਲੀ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਰੁੱਝੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਅੱਗੇ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਸਰੋਕਾਰ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗਤਾ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਚੱਲਿਆ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗਤਾ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸੰਸਦ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਚੱਲਣ ਲਈ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।

ਉੱਧਰ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਸਾਰਾ ਸੈਸ਼ਨ ਹੰਗਾਮਿਆਂ ਵਿਚ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਆਪ ਹੁਣ ਸੱਚੀ-ਸੁੱਚੀ ਹੋਣ ਦਾ ਪਾਖੰਡ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਪੀ. ਚਿਦੰਬਰਮ ਨੇ ਭਾਜਪਾ 'ਤੇ ਵਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ 'ਖਾਸ' ਦੇਸ਼ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੇਸ਼ ਵਿਚਲੀਆਂ ਅਣਸੁਖਾਈਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਹਾ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਸੰਸਦ ਦੇ ਮੌਨਸੂਨ ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਆਗੂ ਅਰੁਣ ਜੇਤਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਹੀ ਵਿਗਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ। ਇਸੇ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਆਗੂ ਸੁਸ਼ਮਾ ਸਵਰਾਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਰੋਕਾਰ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸੰਸਦ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸੈਸ਼ਨ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ

ਵਿਚ ਤਾਮਿਲਾਂ ਦੇ ਦੁਖਾਂਤ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਵੀ ਤਸੱਲੀਬਖ਼ਸ਼ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਤੇ ਅਤਿਵਾਦ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਅਤ ਵੀ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਲਾਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕੋਰਾ ਬੂਠ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਪੀ. ਚਿਦੰਬਰਮ ਤੇ ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਬਾਂਸਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜਿਆਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਆਪ ਦੁੱਧ ਦੀ ਧੋਤੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ 'ਖਾਸ' ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲ ਵੱਧ ਪਿਆਰ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਬਾਂਸਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਦਾ ਤਾਂ ਬੜੇ ਜ਼ੋਰ-ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਪਰ ਸਾਲ 2001 ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸੰਸਦ 'ਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਬਾਰੇ ਇਕ ਵੀ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਨੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਨਸੂਨ ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਕੁੱਲ 140 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿਚੋਂ 66 ਘੰਟੇ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਹੰਗਾਮਿਆਂ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹ ਗਏ ਜਦਕਿ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਹਰ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਸੰਸਦ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਉੱਧਰ ਹੋਣ 'ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਕਾਫੀ ਖੁਸ਼ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਇਹ ਬੜੀ ਮੰਦਭਾਗੀ ਗੱਲ ਹੈ।

ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵੀਜ਼ਾ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਫਿਕਰਮੰਦ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਟਰਾਈ-ਵੈਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਘੁਟਾਲੇ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਅਰਸਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁੰਬਈ ਵਿਚਲੇ ਅਮਰੀਕੀ ਕੌਂਸਲੇਟ ਨੇ ਘੱਟ ਯੋਗ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵੀਜ਼ਾ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਣ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਫਿਕਰਮੰਦੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਲੀਕ ਹੋਏ ਅਮਰੀਕੀ ਸਫਾਰਤੀ ਸੁਨੇਹਿਆਂ ਤੋਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਰਹੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ 'ਚ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਦੂਜੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਕਿ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬੜੀ ਘੱਟ ਸੀ। ਕਾਲਜ 'ਚੋਂ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਦੀ ਦਰ ਵੱਧ ਸੀ ਤੇ ਹੇਠਲੇ ਕੋਰਸਾਂ 'ਚ ਤਬਾਦਲਾ ਗਿਣਤੀ ਬੜੀ ਵੱਢੀ ਸੀ। ਸਫਾਰਤੀ ਕੇਬਲ ਸੁਨੇਹੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲ 2007 ਦੌਰਾਨ 18,682 ਐਫ-1 ਵੀਜ਼ਾ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ ਤੇ ਮੁੰਬਈ ਕੌਂਸਲੇਟ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਦੀ ਦਰ 21 ਫੀਸਦੀ ਰਹੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲਣ-ਸਮਝਣ 'ਚ ਦਿੱਕਤ, ਇਕੋ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 'ਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ, ਮਿਆਰੀ ਕ੍ਰਿੱਡ ਟੈਸਟ 'ਚੋਂ ਘੱਟ ਅੰਕ, ਖੇਤੀ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਕਈ ਜੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਫਾਇਨਾਂਸਰ ਹੋਣ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਰੱਟੋ-ਰਟਾਏ ਕਾਰਨ ਮੁੱਖ ਲੱਛਣ ਸਨ। ਕਈ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਕੂਲ ਇੰਟਰਨੈੱਟ 'ਤੇ ਲੱਭੇ ਸਨ ਪਰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਏਜੰਟ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਹੈ।

29 ਦਸੰਬਰ 2009 ਦੇ ਕੇਬਲ ਸੁਨੇਹੇ 'ਚ ਮੁੰਬਈ ਵਿਚਲੇ ਅਮਰੀਕੀ ਕੌਂਸਲੇਟ ਨੇ ਘੱਟ ਯੋਗ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵੀਜ਼ਾ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਣ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੇ ਤਕਰੀਬਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ 'ਚ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਵੀਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕੋਰਸ ਵੀ ਬਦਲੇ ਗਏ ਤੇ 40 ਫੀਸਦੀ ਦੇ ਕਰੀਬ ਕੋਰਸ ਬਦਲੀਆਂ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਲਈ ਸਨ। ਘੱਟ ਯੋਗ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਖਿੱਚ

ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇਨਕਾਰ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਐਫੇਗ ਐਫ-1 ਵੀਜ਼ਾ ਬਿਨੈਕਾਰ ਤੀਜੀ, ਚੌਥੀ ਤੇ ਕਈ ਵਾਰ 7ਵੀਂ ਇੰਟਰਵਿਊ 'ਚ ਵੀ 'ਹਾਂ' ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮੁੰਬਈ ਸਥਿਤ ਕੌਂਸਲੇਟ ਨੇ ਅਸਲ 'ਚ ਵਿਸਥਾਰ 'ਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਦੇ ਸਬ-ਅਰਬ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੀ ਇਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 'ਚ ਦਾਖਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਕੇਬਲ ਸੁਨੇਹੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੰਬਈ 'ਚ ਜਿਹੜੇ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀਜ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਹੋਈ,

ਭਾਰਤੀ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਲਈ ਵੇਟਰ ਅਤੇ ਹੈਲਪਰ ਸਟਾਫ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

ਚੰਗੀ ਤਨਖਾਹ, ਵਧੀਆ ਸਹੂਲਤਾਂ

ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ: 850-510-3466

SUPER TRAVEL

847-676-9090, 773-465-5566

E-mail: supertravel2003@yahoo.com

Lowest Fares With Excellent Service

AMERICAN AIR, CONTINENTAL AIR, JET AIRWAYS, DELTA, AIR INDIA, KLM, LUFTHANSA.

For Emergency Call anytime at **847-673-3825**

EARLY BIRD SALE!!!! India \$545 London \$250

Desi Bazar

916 E. Main Street #118, Greenwood, IN, 46143
Tel: 317-888-2040, Fax: 317-887-6116

We specialize in all kind of Indian Groceries and Sweets

- FRESH VEGETABLES EVERY THURSDAY
- FRESH GOAT MEAT

10% off on all Gurudwara supplies and Religious programs!!

We Are Open 7 Days a Week

ਖੁਲ੍ਹਾ ਤੇ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰਾ ਸਟੋਰ, ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਮਾਣ ਦੇਸੀ ਬਾਜ਼ਾਰ

ਮੈਡੀਕਲ ਛੁੱਟੀਆਂ ਲੈਣ 'ਚ ਭਾਰਤੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਦੂਸਰੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ

ਮੈਲਬਰਨ: ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੈਡੀਕਲ ਛੁੱਟੀਆਂ ਲੈਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਸਰਵੇ ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਰਤੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਭਾਵੇਂ ਸਰੀਰਕ ਪੱਖੋਂ ਠੀਕ ਵੀ ਹੋਣ ਫਿਰ ਵੀ ਕਿਸੇ ਬਹਾਨੇ ਤਹਿਤ ਉਹ ਮੈਡੀਕਲ ਛੁੱਟੀ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

oorka

ਕਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਪੇਮੈਂਟਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ?

ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਪੇਮੈਂਟ 70% ਤੱਕ ਘਟਾ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਲੇਟ ਫੀਸ ਅਤੇ ਓਵਰ ਲਿਮਿਟ ਫੀਸ ਖਤਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਆਪਣਾ ਕਰੈਡਿਟ ਬਹਾਲ ਕਰਾਓ, ਬੈਂਕਰਪਸੀ ਤੋਂ ਬਚੋ!

WE CAN HELP YOU TO RESOLVE YOUR IRS TAX DEBT TODAY

- » #1 Ranked By Numerous Organizations
- » 100% Confidential
- » Achieve Financial Peace of Mind
- » Help Stop Wage Garnishments And Bank Levies
- » Get The Fastest Possible Solution
- » Help You Have Peace Of Mind

ਅੱਜ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰੋ!
1.888.888.9914

WE WORK IN ALL 50 STATES & CANADA

CREDIT CARD

CARDHOLDER

ਆਸਟਰੇਲੀਆ, ਚੀਨ, ਫਰਾਂਸ, ਇੰਗਲੈਂਡ, ਭਾਰਤ, ਮੈਕਸੀਕੋ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਵੇਖਣ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉੱਨਤ ਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਉੱਭਰ ਰਹੇ ਚੀਨ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਮੈਡੀਕਲ ਛੁੱਟੀਆਂ ਲੈਣ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 71 ਫੀਸਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਾਰੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ 62 ਫੀਸਦੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਮੈਡੀਕਲ ਛੁੱਟੀਆਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਤੀਸਰੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਮੈਡੀਕਲ ਛੁੱਟੀਆਂ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 58 ਫੀਸਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਲੈਣ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਕੰਮ ਦੌਰਾਨ ਤਣਾਅ ਦਾ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਆਸਟਰੇਲੀਅਨ ਵਰਕਫੋਰਸ ਮੈਨੇਜਰਜ਼ ਕਰੋਨੋਸ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਸਰਵੇਖਣ 'ਚ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਤਣਾਅ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਾਰਥਕ ਹੱਲ ਲੱਭਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

ਸਨਿਚਰਵਾਰ, 17 ਸਤੰਬਰ 2011

ਧਰਮ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਬਨਾਮ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਧਰਮ

ਐਤਕੀਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕੁਝ ਪੱਖਾਂ ਕਰਕੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨਿਵੇਕਲੀਆਂ ਹੋ ਨਿਬੜੀਆਂ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਗੱਲ, ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿਚੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਉਕਾ ਹੀ ਗਾਇਬ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਿਹਚੇ ਲਈ ਤਕਰੀਬਨ ਇਕ ਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਚੱਲੀ ਸੀ, ਫਿਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਇੰਨੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਸ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਤੋਰੀ ਗਈ। ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ ਨਿਰੋਲ ਸਿਆਸੀ ਖਹਿਬਾਜ਼ੀ ਨੇ ਮੱਲ ਲਈ। ਸਿਆਸਤ ਉਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਕੁੰਡੇ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਬਹੁਤ ਪਿਛਾਂਹ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਈ, ਸਗੋਂ ਸਿਆਸਤ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਲਾ ਪੁਛਾਵਾਂ ਬਣ ਕੇ ਧਰਮ ਉਤੇ ਆਣ ਪਈ, ਉਸ ਨਾਲ ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਸੁੱਚੀ ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿਚ ਨਿਰੀ ਸਿਆਸੀ ਖਹਿਬਾਜ਼ੀ ਨੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜਿਆ, ਉਸ ਤੋਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਥ ਫਿਲਹਾਲ ਕਿਸੇ ਹਨੇਰੀ ਗਲੀ ਦੀਆਂ ਭੁੱਲ-ਭੁਲੱਈਆਂ ਵਿਚ ਉਲਝ ਗਏ ਹਨ। 'ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦਾ ਇਕ ਸਰਕਾਰ ਬਾਝੋਂ' ਵਾਲੀ ਦਰਦ ਭਰੀ ਸਤਰ ਵਾਂਗ ਕਿਸੇ ਸੋਝੀਵਾਨ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਪਾਧਾਪੀ ਅਤੇ ਆਪਮੁਹਾਰਾਪਣ ਇੰਨਾ ਜ਼ੋਰ ਫੜ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੰਦ-ਤਾਣੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਲਝ ਗਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਆਪਮੁਹਾਰਾਪਣ ਇੰਨਾ ਕਿ ਉਮਰ ਭਰ ਦੀਆਂ ਕਮਾਈਆਂ, ਸਿਰਫ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤੱਕ ਮਹਿਦੂਦ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈਆਂ। ਆਪਾਧਾਪੀ ਇੰਨੀ ਕਿ ਬਾਦਲਕੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ, ਹਰ ਪਾਸੇ ਖਿੱਚੀ ਲਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੰਦਾਂ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਭਰਮ ਭੁਲੇਖਾ ਹੋਵੇ! ਹਾਂ, ਇਹ ਗੱਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕੋਈ ਧਿਰ, ਨਿੱਕੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਗੂਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉਤੇ ਤਸੱਲੀ ਭਾਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਦਰਅਸਲ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਸੂਝਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛੋਕੜ ਉਤੇ ਝਾਤੀ ਮਾਰਨ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਬਾਰੇ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਲਈ ਦੁਹਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਵੱਡੀ ਧਿਰ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਤਾਣਾ-ਪੇਟਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਮਸਲਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਰੋਲ ਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਹੁਣ ਸਿਆਸੀ ਸਰਗਰਮੀ ਸਿਖਰਾਂ 'ਤੇ ਪੁੱਜੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਦੇ ਰੋਲ ਦੀ ਜੇ ਚਰਚਾ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਮਾਯੂਸੀ ਹੀ ਹੱਥ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਸਿਰਫ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਹੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹਰਿਆਣਾ ਲਈ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ ਆ ਖਲੋਂਦਾ ਹੈ। ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਬਾਦਲਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੰਗ ਦੀ ਤਹਿ ਤੱਕ ਜਾਣ ਦੀ ਥਾਂ ਇਸ ਮੰਗ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਿਆਸਤ ਤੱਕ ਮਹਿਦੂਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੰਗ ਨੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਰਾਹ ਅਗਾਂਹ ਸਿਆਸਤ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਜਮਹੂਰੀਕਰਨ ਵੱਲ ਖੁੱਲ੍ਹਣਾ ਹੈ। ਸਿਆਸਤ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਗੈਰ-ਜਮਹੂਰੀਕਰਨ ਅਜਿਹੀ ਅਲਾਮਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਸਦਾ ਸਦਾ ਲਈ ਨਾਗ ਵਲ ਮਾਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਗਹਿਰਾ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਲੜੀਆਂ ਅੱਗੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਪੈ ਰਹੀ ਮਾਰ ਨਾਲ ਜਾ ਜੁੜਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਜਿੰਨੀ ਮਾਰ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਝੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੇ ਕਿਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਸਿਆਣਦੀ ਤਾਂ ਇਸ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਕੱਟਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੋਰ ਸੂਬਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਇਸ ਕਰਕੇ ਵੀ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਨਿਆਰਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਮਿਹਰ ਹੋਈ ਹੈ। ਜੇ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੀ ਭਿਆਨਕਤਾ ਦੂਜੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਘੱਟ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਇਕ ਪੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ।

ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਰੀ ਹਦਾਇਤ ਨੂੰ ਬੁਰ ਨਹੀਂ ਪਿਆ ਹੈ? ਕੀ ਕਾਰਨ ਬਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਉਤਨਾ ਹੀ ਗੰਭੀਰ ਰੁਖ਼ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰ ਗਿਆ ਹੈ? ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਪਾਸੇ ਧਿਆਨ ਧਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪੁੱਜ ਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਜੁੜਦੀ ਹੈ। ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਸਿੱਧਾ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਗਲਬੇ ਵਾਲੀ ਸਿਆਸਤ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਵੀ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਬਹਿਸ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਇਹੀ ਉਹ ਮੌਕੇ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਬਹੁਤ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡੋਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿਆਸਤ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਭਾਰ ਇੰਨਾ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਹਿਮ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਬੇਅਸਰ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਐਤਕੀਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਕ ਹੋਰ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਜਿਹੜਾ ਸੰਗਤ ਨੇ ਉਠਾਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਗੁਰੂਘਰਾਂ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹਾਏ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਮਾਇਆ ਦੇ ਮੋਹ ਤੋਂ ਖਬਰਦਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਅੱਜ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਮਾਮਲੇ ਮਾਇਆ ਦੇ ਮੋਹ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਕਰਕੇ ਉਲਝੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਸੰਗਤ ਦਾ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਮਾਇਆ ਦਾ ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਉਹ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਐਤਕੀਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਅਸਲ ਵਿਚ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਨਿਘਾਰ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਮਸਲੇ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸੰਗਤ ਹੁਣ ਹਰ ਹਾਲ ਨਿਜਾਤ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਸਮਾਜਿਕ ਨਾ-ਇਨਸਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਵਧਦਾ ਅਤਿਵਾਦ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਹੋਏ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਬਾਰੇ ਐਤਕੀਂ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਧਿਰ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੱਲ ਉਂਗਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਝੂਠ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦੁਹਰਾ ਕੇ ਸੱਚ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰਲੀਆਂ ਅਤਿਵਾਦੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ ਵੀ ਹਰ ਵਾਰ ਤੁਅੱਸਬੀ ਹੋਛਪਣ ਦਾ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਲਸਿਲਾ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਿਸ਼ਚੇ ਹੀ ਅਤਿਵਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੈਕਟਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਲੇਕਿਨ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਸਹੀ ਇਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਤਿਵਾਦ ਦੇ ਮੂਲ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਲੱਭਿਆ ਜਾਵੇ, ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹੰਝਲਾ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇ।

ਨਰਦੇਵ ਸਿੰਘ

ਅਤਿਵਾਦੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂਚ-ਪੜਤਾਲ ਦੀ ਥਾਂ, ਸਿਆਸੀ ਜਾਂਚ-ਪੜਤਾਲ ਉਹ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਗਹਿਰਾਈ 'ਚ ਗੌਰ ਕਰਨਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਅਤਿਵਾਦ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਪੱਖੀ ਝੁਕਾਅ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਾ-ਇਨਸਾਫ਼ੀ ਦੇ ਵਧ ਰਹੇ ਰੁਝਾਨ 'ਚ ਸਪਸ਼ਟ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਨਾਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੀ ਅਸਲ ਵਿਚ ਮੁਸਲਿਮ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ, ਅਤਿਵਾਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਬੁੱਕਲ 'ਚ ਧੱਕ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਤਿਵਾਦੀ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰਫ ਆਈ.ਐਸ.ਆਈ. ਦੇ ਏਜੰਟ ਕਹਿ ਕੇ ਹੀ ਮਸਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਤਿਵਾਦੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਮੁਸਲਿਮ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੀ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਸਮੁੱਚੇ ਹਾਲਾਤ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

1947 ਦੀ ਵੰਡ ਸਮੇਂ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਜੋ ਹਿੱਸਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਚਲਾ ਗਿਆ, ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਨੇ ਭਾਰਤ 'ਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਆਸ ਨਾਲ ਕਿ ਉਹ ਇਥੇ ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਅੱਜ 64 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਗੂੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਆਸ ਟੁੱਟ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਹਾਲਾਤ ਬਾਰੇ 2006 'ਚ ਸੱਚਰ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸਟੇਟਸ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ 6-14 ਸਾਲ ਦੇ 25 ਫੀਸਦੀ ਬੱਚੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਕੂਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਗਏ, ਜਾਂ ਅੱਧ ਵਿਚਕਾਰ ਹੀ ਹਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਚ ਸਿੱਖਿਆ 'ਚ ਹਾਲਾਤ ਬੇਹੱਦ ਖ਼ਰਾਬ ਹਨ। 25 ਗਰੈਜੂਏਟ ਪਿੱਛੇ 1 ਅਤੇ 50 ਪੋਸਟ-ਗਰੈਜੂਏਟ ਪਿੱਛੇ 1 ਮੁਸਲਿਮ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਮੁੱਖ ਉਰਦੂ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਨਾ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੀਸਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੀ ਫੀਸਦ ਨਾਲੋਂ ਅੱਧੀ ਹੈ। ਬੰਗਾਲ ਦੀ 25 ਫੀਸਦ ਮੁਸਲਿਮ ਆਬਾਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨੌਕਰੀਆਂ 'ਚ ਹਿੱਸਾ ਸਿਰਫ 4.2 ਫੀਸਦੀ ਹੈ। 2001 ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਬਾਦੀ 'ਚ ਇਹ 13.4 ਫੀਸਦ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਚ ਇਹ 3 ਫੀਸਦ, ਆਈ.ਐਫ.ਐਸ. ਵਿਚ 1.8 ਫੀਸਦ ਅਤੇ ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ. ਵਿਚ ਸਿਰਫ 4 ਫੀਸਦ ਹਨ। ਰੇਲਵੇ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੀਸਦ ਸਿਰਫ 4.5 ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 98.7 ਫੀਸਦ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਪੋਸਟਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਰਾਜ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਿਰਫ 2.1 ਫੀਸਦ ਸੀ। ਕਮੇਟੀ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਆਂ ਪਾਲਿਕਾ 'ਚ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਫੀਸਦ ਵਧੇਰੇ ਮੁਸਲਿਮ ਵਸੋਂ ਵਾਲੇ 12 ਸੂਬਿਆਂ ਅੰਦਰ ਸਿਰਫ 7.8 ਫੀਸਦ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਇਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 25 ਫੀਸਦ ਅਤੇ 31 ਫੀਸਦ ਵਸੋਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੀਸਦ ਸਿਰਫ 5 ਅਤੇ 9.4 ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਲਈ ਸਭ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਤੇ ਨਿਆਂ ਪਾਲਿਕਾ 'ਚ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ 'ਚ ਲੱਗੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਰਜ਼ੇ ਨਾ ਮੋਤਨ ਦੀ ਫੀਸਦ

ਵੀ ਸਿਰਫ 4.7 ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਬੈਂਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਕਰਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹੈੱਡ ਕਾਊਂਟਰ ਰੋਸ਼ੋ ਫਾਰਮੂਲੇ ਅਨੁਸਾਰ 2004-05 ਵਿਚ ਕੁੱਲ 22.7 ਫੀਸਦ ਲੋਕ ਗਰੀਬ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਐਸ.ਸੀ/ਐਸ.ਟੀ, 35 ਫੀਸਦ, ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਫੀਸਦ 31 ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਨਰਲ ਵਿਚ ਇਹ ਫੀਸਦ ਸਿਰਫ 8.7 ਹੈ। ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਨ ਸਿੱਖਿਆ 'ਚ ਆਪਣੀ ਫੀਸਦ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਿਰਫ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਫੀਸਦ ਵਧੇਰੇ ਹੈ। ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦਾ ਗੁਜਰਾਤ ਇਸ ਦੀ ਉਘੜਵੀਂ ਮਿਸਾਲ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਸੋਂ ਵਿਚ 9.06 ਫੀਸਦੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹਾਂ 'ਚ ਫੀਸਦ 25 ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਰਮ-ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਜੋ ਵਿਹਾਰ ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਹ ਇਸ ਨਾ-ਇਨਸਾਫ਼ੀ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਸੰਘ ਪਰਿਵਾਰ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਸਾਵਰਕਰ ਦੀ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ 1920 ਤੋਂ ਹੀ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਲੇਕਿਨ 1980ਵਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦੇ ਹਮਲਾਵਰ ਰੁੱਖ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਮਗਰੋਂ 1977 'ਚ ਜਨਸੰਘ ਦਾ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਉਣਾ, ਸਿਆਸੀ ਗਿਣਤੀਆਂ ਮਿਣਤੀਆਂ 'ਚ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਵੱਲੋਂ ਬਾਬਰੀ ਮਸਜਿਦ ਦਾ ਜਿੰਦਰਾ ਖੁਲਵਾਉਣ ਅਤੇ 1980ਵਿਆਂ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਅੱਧ 'ਚ ਰਾਮ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਸਰਗਰਮੀ ਨੇ ਹਿੰਦੂਵਾਦੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਬਲ ਬਖਸ਼ਿਆ। ਕਦੇ ਸ਼ਿਲਾ ਨਿਆਂਸ, ਕਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਇੱਟਾਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਅਤੇ ਕਦੇ ਅਡਵਾਨੀ ਦੀ ਰੱਬ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਨਫ਼ਰਤ ਭਰੀਆਂ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਅਰੰਭੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਦੰਗੇ ਹੋਏ। ਰਾਜ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਅਖੀਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੇ ਉਘੇ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦਸੰਬਰ 1992 ਨੂੰ ਹਿੰਦੂਵਾਦੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨੇ ਬਾਬਰੀ ਮਸਜਿਦ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਮੰਦਭਾਗਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਰਾਜਸੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਥਾਨਕ ਸਿਵਲ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੱਕ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੁਪ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਵਾਪਰਿਆ। ਇਹ ਵੀ ਘੱਟ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬਰੀ ਮਸਜਿਦ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਅਡਵਾਨੀ ਅਤੇ ਉਮਾ ਭਾਰਤੀ ਜਿਹੇ ਨੇਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਦਰਜ ਹੋਏ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਬੇੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਬਾਬਰੀ ਮਸਜਿਦ ਦੀ ਘਟਨਾ ਨੇ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਹਿਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਜ਼ਖ਼ਮ ਦਿੱਤੇ ਜੋ ਸਦੀਆਂ ਤੱਕ ਹਿੰਦੂ ਰਹਿਣਗੇ ਤੇ ਅਤਿਵਾਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਚਾਹੀਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਸੀ ਵਲੂਟਰੇ ਹਿਰਦਿਆਂ ਤੇ ਮੌਲੂਮ ਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਲੇਕਿਨ ਬੰਬਈ 'ਚ ਹਿੰਦੂਵਾਦੀ ਤਾਕਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਕਦੇ 'ਚ ਆਏ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਘੋਰ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਤੇ ਬੇਗਾਨਗੀ ਨਾਲ ਭਰ ਦਿੱਤਾ। ਇੱਥੇ ਵੀ ਰਾਜਸੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਪੱਖਪਾਤੀ ਨਜ਼ਰ ਆਈ ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਚੱਕਰਾਂ 'ਚ ਪੈ ਕੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਚਲੀ ਗਈ। ਗੱਲ ਇੱਥੇ ਹੀ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ 'ਗੁਜਰਾਤ ਤਜਰਬੇ' ਨੇ ਹਿੰਦੂਵਾਦੀ ਤਾਕਤਾਂ ਤੇ ਰਾਜਸੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ

ਗੰਢ-ਤੁੱਪ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਉਘਾਤ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ। ਗੋਧਰਾ ਕਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਵੇਂ ਜਥੇਬੰਦ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਗਜ਼ਰਾਂ ਕਤਲ ਹੋਏ, ਜਿੰਦਾ ਸਾੜੇ ਗਏ, ਬਲਾਤਕਾਰ ਹੋਏ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਉਸ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਸੁਭਾਵਕ ਚਿਐਕਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਲਾਏ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮੁਕ ਦਰਸ਼ਕ ਬਣ ਕੇ ਦੇਖਿਆ, ਸਗੋਂ ਅੰਦਰਖਾਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਥੇ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਜੇ ਕੀਤੀਆਂ ਵੀ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਤਲੀ ਟੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਹੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਇਆ ਧਮਕਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਇਨਸਾਫ਼ ਇੱਥੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਬਣ ਗਿਆ। ਇਹ ਨਾ-ਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੀ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅੰਦਰ ਅਤਿਵਾਦੀ ਰੁਝਾਣਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਹੋਣ ਲਈ ਇਕ ਹੋਰ ਆਧਾਰ ਬਣ ਗਈ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਘੇਰੇ 'ਚ ਰੱਖਣਾ ਨਾ-ਇਨਸਾਫ਼ੀ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਹੇਮੰਤ ਕਰਕਰੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਐਸ.ਆਈ.ਟੀ. ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, 2006 ਦੇ ਬੰਬਈ ਮਾਲੇਗਾਓਂ ਬੰਦ ਧਮਕਿਆਂ, 2007 ਦੇ ਸਮਝੌਤਾ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ, ਰਾਜਸਥਾਨ 'ਚ ਅਜਮੇਰ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ, ਆਂਧਰਾ 'ਚ ਮੀਕਾ ਮਸਜਿਦ ਧਮਾਕੇ ਸਮੇਤ ਕਰਨਾਟਕ 'ਚ ਰਾਮ ਸੈਨਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਧਮਕਿਆਂ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ, ਟਾਰਚਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੇਸ ਪਾ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਸੀਮਾਨੰਦ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਇਹ ਤੱਥ ਸਭ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਮਾਕੇ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਦੇ ਉਚੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ 'ਚ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਅੱਜ ਮੁੱਢਲੀ ਧਮਕਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਵੀ ਦਿਗਵਿਜੈ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਘੇਰੇ 'ਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ। ਇਕ ਖਾਸ ਫਿਰਕੇ ਨੂੰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਘੇਰੇ 'ਚ ਰੱਖਣਾ, ਨਿਸ਼ਚਤ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ 'ਤੇ ਸਰਸਰੀ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਹਿੰਦੂ ਫਿਰਕੂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਵਧਦੇ ਹਮਲਾਵਰ ਰੁਖ ਵੱਲ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਲੁਕਵੀਂ ਰਾਜਕੀ ਸ਼ਹਿ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਭਾਵੇਂ 84 'ਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਹੋਵੇ, ਬਾਬਰੀ ਮਸਜਿਦ ਨੂੰ ਗਿਰਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਗੁਜਰਾਤ ਕਤਲੇਆਮ ਹੋਵੇ, ਭਾਵੇਂ ਉੜੀਸਾ 'ਚ ਈਸਾਈਆਂ ਦੇ ਕਤਲ ਹੋਣ ਜਾਂ ਗਿਰਜਾਘਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾੜਨਾ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਸਭ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਅੰਦਰ ਡਰ ਤੇ ਭੈ ਧੈਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੀ ਫਿਲਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ, ਜਿਹੜੀ ਪੇਟਿੰਗ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ, ਜਿਹੜਾ ਸ਼ਾਇਰੀ ਜਾਂ ਗੀਤ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਹੁਣ ਕਰਨਾਟਕ 'ਚ ਉਹ ਸਭ ਨੂੰ ਗੀਤਾ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਕੁਝ ਅਹਿਮ ਪਹਿਲੂ ਹਨ ਜੋ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਪਨਪ ਰਹੇ ਅਤਿਵਾਦੀ ਰੁਝਾਣਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਰੋਤ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾ-ਇਨਸਾਫ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੀ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਬਰਾਬਰੀ ਤੇ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਾਲੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਿੰਦੂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਹਮਲਾਵਰ ਰੁਖ ਤੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿ ਦੇਣੀ ਬੰਦ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਅਤਿਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ ਜੋ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਸਲਿਮ ਜਗਤ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਹਿਮਾਇਤ ਬੰਦ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ।

84 'ਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਹੋਵੇ, ਬਾਬਰੀ ਮਸਜਿਦ ਨੂੰ ਗਿਰਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਗੁਜਰਾਤ ਕਤਲੇਆਮ; ਉੜੀਸਾ 'ਚ ਈਸਾਈਆਂ ਦੇ ਕਤਲ ਹੋਣ ਜਾਂ ਗਿਰਜਾਘਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾੜਨਾ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਸਭ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਅੰਦਰ ਡਰ ਤੇ ਭੈ ਧੈਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਠਾਹ-ਸੋਟਾ

-ਚਾਚਾ ਬੇਲਿਹਾਜ਼

ਸਹਿਜਧਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਹਿਜ !

ਦੋ ਸੌ ਚਾਲੀਆਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਘੜਿਆ, ਪਾਹ ਲੱਗਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਬਦਕਾਰੀਆਂ ਦਾ। ਕਲਗੀ ਵਾਲੇ ਨੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਮੋਹਰ ਲਾਈ, ਪੰਥ ਸਾਜਿਆ ਐ ਪਰਉਪਕਾਰੀਆਂ ਦਾ। ਦੇ ਕੇ ਰੂਪ ਸੋਹਣਾ ਮਾਲਕ ਥਾਪ ਦਿੱਤਾ, ਸਾਰੇ ਜੱਗ ਤੋਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨਿਆਰੀਆਂ ਦਾ। ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸੁਣ ਕੇ, ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਨਾਮ-ਖੁਮਾਰੀਆਂ ਦਾ। ਕੇਸਾਂ ਅਤੇ ਸੁਵਾਸਾਂ ਦਾ ਸੰਗ ਮੰਗੇ, ਮੁੱਲ ਜਾਣਦਾ ਜਿਹੜਾ ਸਰਦਾਰੀਆਂ ਦਾ। ਆਯੂ ਬੀਤ ਗਈ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਜਾਂਦਿਆਂ ਦੀ, 'ਸਹਿਜ' ਮੁੱਕਿਆ ਨਾ ਸਹਿਜਧਾਰੀਆਂ ਦਾ ?

ਸਾਮਰਾਜੀ ਨਗਾਰਖਾਨੇ ਵਿਚ ਲਾਇਲਾ ਦਾ ਸਵਾਲ

ਗਿਆਰਾਂ ਸਤੰਬਰ 2001 ਨੂੰ ਦਸ ਸਾਲ ਗੁਜ਼ਰ ਗਏ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਦੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਹਾਕੇ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਫ਼ੈਸਲਾਕੁਨ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਦਸਵੀਂ ਵਰੇਗੰਢ ਉੱਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਆਲਮੀ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਤਿਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਜੀਆਂ ਲਈ ਅਰਦਾਸਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰੇ ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਅਤਿਵਾਦ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਆਲਮੀ ਜੰਗ ਨੂੰ ਫ਼ੈਸਲਾਕੁਨ ਮੌਤ ਤੱਕ ਲਿਜਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰਣ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ। ਬੀਤੇ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਉੱਤੇ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਤਾਂ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਦੁਨੀਆਂ ਕਿਸ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਅੱਗੇ ਵਧੀ ਹੈ? ਅਫ਼ਗ਼ਾਨਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਇਰਾਕ ਦੀਆਂ ਖੂਨੀ ਜੰਗੀ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਨੇ ਉੱਤਰੀ ਅਫ਼ਰੀਕੀ ਅਤੇ ਅਰਬੀ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਬਗ਼ਾਵਤਾਂ ਤੱਕ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਤੈਅ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਆਲਮੀ ਮੰਦੀ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੀ ਬਹਿਸ ਕਿਸੇ ਸਿੱਟੇ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ

ਜੌਰਡਨ ਵਿਚ ਪਨਾਹਗੀਰ ਬਣੀ ਇਰਾਕ ਦੀ ਲਾਇਲਾ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਜਾਸਮਿਨ ਅਲੀਵਾਈ ਬਰਾਉਨ ਨੂੰ ਬਾਹਰੋਂ ਫੜ ਕੇ ਪੁੱਛ ਰਹੀ ਹੈ, "ਉਹ ਗਿਆਰਾਂ ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਰਚੇ ਅਰਬਾਂ-ਖਰਬਾਂ ਡਾਲਰਾਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਹਦੇ ਲਈ ਖਰਚੇ ਹਨ? ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਇਰਾਕੀਆਂ ਅਤੇ ਅਫ਼ਗ਼ਾਨੀਆਂ ਦੇ ਡੁੱਲ੍ਹੇ ਮਣਾਂਮੂੰਹ ਖੂਨ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦੇ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਏ, ਇਹ ਤਾਂ ਦੱਸ ਕਿ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਜੌੜੇ ਮਿਨਾਰਾਂ ਵਿਚ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਇਕ ਬੰਦੇ ਦੇ ਬਦਲੇ ਸਾਡੇ ਕਿੰਨੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਕਤਲ ਹਿਸਾਬ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਹੋਰ ਕਿੰਨੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਘਰ ਪੂਰਾ ਹੋਵੇਗਾ?" ਇਹ ਅਤਿਵਾਦ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜੰਗ ਦੇ ਦੌਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਗ਼ੈਰ-ਅਮਰੀਕੀ ਪੱਖੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬੇਮਾਅਨਾ ਹੈ ਪਰ ਗੁੱਝੀਆਂ ਤੰਦਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਰੁਝਾਨ ਜੰਗੀ ਮੁਹਾਜ਼ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਦੂਰ ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸਵਾਲ ਸੰਵਾਦ
ਦਲਜੀਤ ਅਮੀ
ਫੋਨ: +91-97811-21873

ਜ਼ਖਮੀ ਅਫ਼ਗ਼ਾਨਿਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਹਾਕਾਂ?

ਨਾਕਾਮਯਾਬ ਰਹੀ ਹੈ। ਓਸਲੋ ਅਤੇ ਲੰਡਨ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਦੀਆਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀਆਂ ਯੂਰਪੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਅਸਰਅੰਦਾਜ਼ ਹੁੰਦੀਆਂ ਜਾਪਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਦਹਾਕੇ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਉੱਤੇ ਸੰਜੀਦਾ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਅਤੇ ਬੇਬਾਕ ਸੰਵਾਦ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।
ਅਫ਼ਗ਼ਾਨਿਸਤਾਨ ਦੀ ਜੰਗ ਹੁਣ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅਮਰੀਕੀ ਜਿੱਤ ਵਿਚ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਰਾਕ ਵਿਚੋਂ ਘਾਤਕ ਹਥਿਆਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ ਪਰ ਆਲਮੀ ਅਮਰੀਕੀ ਮੇਲ ਹੁਣ ਤੱਕ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਘੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੈਅ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਾਟੋ ਦਾ ਹਮਲਾ ਇਰਾਕ ਵਿਚ ਜਮਹੂਰੀਅਤ, ਇਨਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲੀ ਨਾਲ ਬਾਵਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫ਼ੌਜ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਰਸਮੀ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਕਰੀਬਨ ਡੇਢ ਲੱਖ ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜੀ ਇਰਾਕ ਵਿਚ ਹੀ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਮਰੀਕੀ ਤਨਖ਼ਾਹਾਂ ਉੱਤੇ ਪਲਦੀ ਇਰਾਕੀ ਮੂਲ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਫ਼ੌਜ ਹੈ। ਅਲ-ਕਾਇਦਾ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਘਾਤਕ ਹਮਲੇ ਇਰਾਕ ਵਿਚ ਇਰਾਕੀਆਂ ਉੱਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਬੇਕਸੂਰਾਂ ਨੂੰ ਗਿਆਰਾਂ ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਬਲ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ। ਜੌਰਡਨ ਵਿਚ ਪਨਾਹਗੀਰ ਬਣੀ ਇਰਾਕ ਦੀ ਲਾਇਲਾ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਜਾਸਮਿਨ ਅਲੀਵਾਈ ਬਰਾਉਨ ਨੂੰ ਬਾਹਰੋਂ ਫੜ ਕੇ ਪੁੱਛ ਰਹੀ ਹੈ, "ਉਹ ਗਿਆਰਾਂ ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਰਚੇ ਅਰਬਾਂ-ਖਰਬਾਂ ਡਾਲਰਾਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਹਦੇ ਲਈ ਖਰਚੇ ਹਨ? ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਇਰਾਕੀਆਂ ਅਤੇ ਅਫ਼ਗ਼ਾਨੀਆਂ ਦੇ ਡੁੱਲ੍ਹੇ ਮਣਾਂਮੂੰਹ ਖੂਨ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦੇ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਏ, ਇਹ ਤਾਂ ਦੱਸ ਕਿ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਜੌੜੇ ਮਿਨਾਰਾਂ ਵਿਚ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਇਕ ਬੰਦੇ ਦੇ ਬਦਲੇ ਸਾਡੇ ਕਿੰਨੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਕਤਲ ਹਿਸਾਬ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਹੋਰ ਕਿੰਨੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਘਰ ਪੂਰਾ ਹੋਵੇਗਾ?" ਇਹ ਅਤਿਵਾਦ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜੰਗ ਦੇ ਦੌਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਗ਼ੈਰ-ਅਮਰੀਕੀ ਪੱਖੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬੇਮਾਅਨਾ ਹੈ ਪਰ ਗੁੱਝੀਆਂ ਤੰਦਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਰੁਝਾਨ ਜੰਗੀ ਮੁਹਾਜ਼ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਦੂਰ ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।
ਐਬਟਾਬਾਦ ਦੇ ਜੰਗੀ ਛਾਪੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕੀ ਮਾਹਰ, ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਪੱਤਰਕਾਰ

ਨਿਕੋਲਸ ਸ਼ਕਮਿਡਲ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹਮਲੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਸ ਰਾਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵੀਹ ਬੰਦੇ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਉਸਮਾ ਬਿਨ-ਲਾਦਿਨ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਜਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖੇਡ ਲੇਖਕ ਡੇਵ ਜ਼ਰੀਨ ਸਮੁੱਚੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਫ਼ੌਜੀਕਰਨ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹਮਲਾਵਰ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਰਾਹੀਂ ਨਾਟੋ ਮੁਲਕਾਂ

ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਚੈਨਲਾਂ ਅਤੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਨੇ ਜੌੜੇ ਮਿਨਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ। ਅਫ਼ਗ਼ਾਨਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਇਰਾਕ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਮਹਿਜ਼ ਹਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਹੀ ਆਇਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੰਗੀ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਅਫ਼ਗ਼ਾਨੀ ਅਤੇ ਇਰਾਕੀ ਸਮੁੱਚੀ ਬਹਿਸ ਵਿਚੋਂ ਤਕਰੀਬਨ ਗ਼ੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੰਗਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਖ਼ਾਨਾਜੰਗੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਅਤੇ ਅਗਾਮੀ ਜੰਗੀ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਵੁਕ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਖੁੱਝਾਇਆ ਗਿਆ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰੇ ਚੈਨਲਾਂ ਨੇ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਤਕਰੀਬਨ ਮਿਲਦੀ-ਜੁਲਦੀ ਪਟਕਥਾ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਸ਼ਰ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਨੂੰ ਸੀਲ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਅਟੱਲ ਸਿੱਟਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ? ਇਸ ਮੀਡੀਆ ਕਵਾਇਦ ਦੀਆਂ ਤੰਦਾਂ ਅਤਿਵਾਦ ਦੀ ਨਸਲੀ ਸ਼ਨਾਖ਼ਤ ਅਤੇ ਖਾਲਸ ਨਸਲ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਗਿਆਰਾਂ ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਅਤੇ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਟਾਈਮਜ਼ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੀ ਥਾਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵਾਲੇ ਰਸਾਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੱਗਦੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿਚੋਂ ਗਿਆਰਾਂ ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਹਮਲੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜੰਗੀ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਉੱਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਵਾਲੇ ਗ਼ੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਨੇ ਤਾਂ ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਦੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੌਰੇ ਮੌਕੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦਰਜਨਾਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਛਾਪ ਕੇ ਅਮਰੀਕੀ

ਗਿਆ। ਉਹ ਕਈ ਸਾਲ ਲੀਬੀਆ ਵਿਚ ਤਸ਼ਦਦ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਸੂਰਜ ਦੇਖਣਾ ਤੱਕ ਨਸੀਬ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਦੋ ਸਾਲ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਗੱਦਾਫ਼ੀ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਨਾਲ ਉਹ 2010 ਵਿਚ ਰਿਹਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਵੇਲੇ ਲੀਬੀਆ ਦੀ ਬਗ਼ਾਵਤ ਦਾ ਆਗੂ ਹੈ। ਬਗ਼ਾਵਤ ਨੇ ਤ੍ਰਿਪੋਲੀ ਦਾ ਮੋਰਚਾ ਉਸੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਸਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਨਾਟੋ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਦਾ ਅਹਿਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਕਿਮ ਦਾ ਇਸਲਾਮੀ ਕੱਟੜਵਾਦ ਨਾਲ ਰਾਬਤਾ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਗੱਦਾਫ਼ੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਲਾਮਬੰਦੀ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਅਲ-ਕਾਇਦਾ ਅਤੇ ਅਲ-ਇਖ਼ਬਾਨ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਨੇੜਤਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਯੂਰਪ ਉਸ ਦੀ ਜਿੱਤ ਵਿਚੋਂ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਨਾਟੋ ਦੇ ਝੰਡੇ ਥੱਲੇ 'ਅਤਿਵਾਦ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜੰਗ' ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਕਾਰਨ ਜੌੜੇ ਮਿਨਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਅਸਲ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਬਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਹਨ। ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ ਸਾਬਤ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਾਏ ਵੇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਟੱਕਰ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਡੇਢ ਸੌ ਮੀਲ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਦੀ ਹਵਾ ਨਾਲ ਸਿੱਝਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਬਾਏ ਡੇਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਹਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਹੁਤ ਵਿਉਂਤਬੰਦ ਢੰਗ ਨਾਲ

ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਬਾਤ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬੀਮਾ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮਰਨ ਕਿਨਾਰੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕੋਈ ਬੰਦੋਬਸਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਾਈਕਲ ਮੂਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਿਊਬਾ ਵਿਚੋਂ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਮੁਲਕ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲਗਾਤਾਰ ਅਮਰੀਕੀ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਸਿਹਤ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਤਕਰੀਬਨ ਮੁਫ਼ਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਇਹ ਸਹੂਲਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਵੀ ਮਨਕਰ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਸਰੇ ਉਸਾਰੀ ਭਾਵੁਕ ਦਲੀਲ ਖੂਨੀ ਜੰਗੀ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਬਣੀ ਹੈ।

ਦਸਵੀਂ ਵਰੇਗੰਢ ਪਿਛਲੇ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਉੱਤੇ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਇਹ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕੀ, ਆਸਟਰੇਲੀਆਈ ਅਤੇ ਯੂਰਪੀ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਜਾਨ, ਬਾਕੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੀਮਤੀ ਹੈ। ਖਾਲਸ ਨਸਲ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਮੁੜ ਕੇ ਉਭਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਜਗਤ ਦੀ ਗੌਣ ਹਮਾਇਤ ਹਾਸਿਲ ਹੈ। ਵੀਅਤਨਾਮ ਦੇ ਵੀਹ ਤੋਂ ਤੀਹ ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਤਕਰੀਬਨ 58000 ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਸਸਤੀਆਂ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਅਫ਼ਗ਼ਾਨਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਇਰਾਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨਾਂ ਇਕ ਅਮਰੀਕੀ ਜਾਨ ਤੋਂ ਸਸਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਅਤਿਵਾਦ ਸਰਕਾਰੀ ਤਸ਼ਦਦ ਦੇ ਹਰ ਰੂਪ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਸਬੰਧ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਸਭ ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਲੋਕ ਰੋਹ ਨੂੰ ਨੱਪਣ ਲਈ ਬਣਾਏ ਬੇਦਲੀਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੇਸ਼ਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਅਤਿਵਾਦ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਨਸਲੀ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵੰਨ-ਸਵੰਨਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁਣ ਬੁਨਿਆਦਪ੍ਰਸਤੀ ਅਤੇ ਖਾਲਸ ਨਸਲ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਘੇਰੋਬੰਦੀ ਵਿਚ ਆਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਆਲਮੀ ਖ਼ੁਫ਼ੀਆਤੰਤਰ ਦਾ ਗ਼ੈਰ-ਮਨੁੱਖੀ ਖ਼ਾਸਾ ਹੋਰ ਕਰੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਆਲਮੀਕਰਨ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੇਸ਼ਬੰਦੀਆਂ, ਵੀਜ਼ਾ ਰੋਕਾਂ ਅਤੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਨੋਮਾਂ ਦੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰਗਰਮੀ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੱਦਦ ਜਾਪਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਸਲਵਾਦ ਦਾ ਖ਼ਦਸ਼ਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਲਮੀ ਮੰਦੀ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੀ ਮਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਗ਼ਰੀਬ ਮੇਲ ਦਾ ਜਿਊਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਇੰਕੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਖ਼ਦਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਗਿਆਰਾਂ ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਇਹ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਉਸ ਦਿਨ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ ਸਗੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ੰਗ ਹੋਣ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਗਾਰਖ਼ਾਨੇ ਵਿਚ ਲਾਇਲਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਕਿਸ ਨੇ ਸੁਣਨਾ ਹੈ?

ਦਸਵੀਂ ਵਰੇਗੰਢ ਪਿਛਲੇ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਉੱਤੇ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਇਹ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕੀ, ਆਸਟਰੇਲੀਆਈ ਅਤੇ ਯੂਰਪੀ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਜਾਨ, ਬਾਕੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੀਮਤੀ ਹੈ। ਖਾਲਸ ਨਸਲ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਮੁੜ ਕੇ ਉਭਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਜਗਤ ਦੀ ਗੌਣ ਹਮਾਇਤ ਹਾਸਿਲ ਹੈ। ਵੀਅਤਨਾਮ ਦੇ ਵੀਹ ਤੋਂ ਤੀਹ ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਤਕਰੀਬਨ 58000 ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਸਸਤੀਆਂ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਅਫ਼ਗ਼ਾਨਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਇਰਾਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨਾਂ ਇਕ ਅਮਰੀਕੀ ਜਾਨ ਤੋਂ ਸਸਤੀ ਹੈ... ਇਸ ਨਗਾਰਖ਼ਾਨੇ ਵਿਚ ਲਾਇਲਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਕਿਸ ਨੇ ਸੁਣਨਾ ਹੈ?

ਦਰਬਾਨੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਆਲਮੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੱਕੇ ਮੈਂਬਰ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀ ਭਾਰਤ ਆਏ ਸਨ। ਪਿਛਲੇ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਅਤਿਵਾਦ ਦੇ ਖ਼ਦਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੇਸ਼ਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀਆਂ, ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਨੋਮਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਫ਼ੌਜੀ ਸਮਝੌਤੀਆਂ ਲਈ ਹਮਲਾਵਰ ਰੁਖ਼ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਲਮੀ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ ਤੋਂ ਨਾਬਰ ਹਕੂਮਤਾਂ ਤੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਲਾਮਬੰਦੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਕ ਮਿਸਰ ਦੇ ਤਸ਼ਦਦਖ਼ਾਨਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਯੂਰਪ ਹੋਸਨੀ ਮੁਬਾਰਕ ਦੀਆਂ ਵਧੀਕੀਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਰੀਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੋਹ ਨੂੰ ਮੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਨੂੰ ਹਕੂਮਤ ਸੰਭਾਲਣ ਵਿਚ ਮੱਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਇਨਕਲਾਬ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੀਬੀਆ ਨਾਲ 'ਅਤਿਵਾਦ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜੰਗ' ਦੌਰਾਨ ਨਿਰਪੱਖ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲੀਬੀਆ ਦੇ ਹਕੂਮਰਾਨ ਕਰਨਲ ਗੱਦਾਫ਼ੀ ਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਤੋਂ ਨਾਬਰ ਬੰਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇੰਗਲੈਂਡ, ਲੀਬੀਆ ਅਤੇ ਅਬਦੁਲ ਹਾਕਿਮ ਬਲਹਾਰਦਜ ਦਾ ਆਪਸੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਸਮਝਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਰਨਲ ਗੱਦਾਫ਼ੀ ਦੇ ਇਸ ਵਿਰੋਧੀ ਦੀ ਇੰਗਲੈਂਡ ਨਾਲ ਨੇੜਤਾ ਜੰਗ ਜ਼ਾਹਿਰ ਸੀ। 'ਅਤਿਵਾਦ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜੰਗ' ਦੌਰ ਵਿਚ ਹਾਕਿਮ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀਆਂ ਖ਼ੁਫ਼ੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਲੀਬੀਆ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ

ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਹਨ। ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਅਤੇ ਮਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਪਾੜਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਅਫ਼ਗ਼ਾਨਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਇਰਾਕ ਵਿਚ ਹਮਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪੀੜਤਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਵਿਹਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਗਿਆਰਾਂ ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਸਾਹ ਦੀਆਂ ਘਾਤਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੀਮਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਮਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ। ਮਾਈਕਲ ਮੂਰ ਦੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਫ਼ਿਲਮ 'ਸੀਕੋ' ਅਜਿਹੇ

2003 ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਗ਼ਦਾਦ ਵਿਚ ਲੁੱਟੇ ਗਏ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼।

ਚੋਣ ਮੁਹਾਜ਼ ਦੀਆਂ ਖਟ-ਮਿਠੀਆਂ

ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਟਿਕਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਫਲ ਰਹਿ ਗਏ ਇਕ ਜਾਣ ਸੱਜਣ ਨਾਲ ਫੋਨ 'ਤੇ ਅਫਸੋਸ ਕਰਦਿਆਂ ਮੈਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਜਥੇਦਾਰ ਜੀ, ਤੁਹਾਡੀ ਟਿਕਟ ਤਾਂ ਪੱਕੀ ਸਮਝੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਫਿਰ ਇਹ ਭਾਣਾ ਕਿਵੇਂ ਵਾਪਰ ਗਿਆ?

“ਵੀਰ ਮੇਰਿਆ, ਅਜੋਕੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਕੁਝ ਵੀ ‘ਪੱਕਾ’ ਨਹੀਂ। ਅੱਜ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਚੋਰਾਂ ‘ਤੇ ਮੋਰ ਪੈ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਇਕ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਵਾਅਦੇ, ਕੋਲ ਇਕਰਾਰ ਉਦੋਂ ‘ਜ਼ੀਰੋ’ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ, ਜਦ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜਣਾ ਵੱਡੀ ਬੈਲੀ ਮੋਹਰੇ ਲਿਆ ਧਰਦਾ ਹੈ,” ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਭਰੀ ਆਵਾਜ਼ ‘ਚ ਜਥੇਦਾਰ ਜੀ ਆਖ ਰਹੇ ਸਨ।

“ਪਾਰਟੀ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਅਗਾਉਂ ਮਿਲੇ-ਗਿਲੇ ਨਹੀਂ ਸੀਗੇ?” ਟਿਕਟ ਕੱਟੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਜਾਣਨ ਲਈ ਮੈਂ ਪੁੱਛਿਆ। “ਯਾਰ, ਮੇਰੀ ਆਤਮਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ। ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਉਮਰ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਛੋਟੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੀ ਦੇ ਗੋਡੀ ਹੱਥ ਕਾਹਨੂੰ ਲਾਵਾਂ। ਨਾਲੇ ਉਹਦੇ ਸਾਲੇ ਮੋਹਰੇ ਝੁਕ-ਝੁਕ ਸਲਾਮਾਂ ਕਿਉਂ ਕਰਾਂ... ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਦਾ ਪਾਰਟੀ ‘ਚ ਸਰਗਰਮ ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਜਣੇ ਹਾਲੇ ਪਹਿਲੀ-ਦੂਜੀ ‘ਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਮੈਂ ਜ਼ਮੀਰ ਦੀ ਸੁਣਦਾ ਰਿਹਾ, ਉਧਰ ਬੇ-ਜ਼ਮੀਰਿਆਂ ਦਾ ਦਾਅ ਲੱਗ ਗਿਆ।”

“ਫੇ’ ਹੁਣ?” ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕਿਸੇ ਯੋਜਨਾ ਬਾਰੇ ਮੇਰੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਮਿਲਿਆ, “ਬਾਗੀ ਹੋ ਕੇ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੀ ‘ਪਲੈਨ’ ਬਣਾਈ ਸੀ, ਪਰ...” ਅਗਲੀ ਗੱਲ ਦੱਸਦਿਆਂ ਜਥੇਦਾਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਮਣਾਂ-ਮੂੰਹੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਭਰੀ ਪਈ ਸੀ, “ਫਲਾਣਾ ਸਿਹੂ ਜਥੇਦਾਰ, ਢਿਮਕਾ ਸਿਹੂ ਤੇ ਅਮਕਾ ਸਿਹੂ ਮੇਰੇ ਘਰੇ ਆ ਕੇ ਬਹਿ ਗਏ। ਲੱਗ ਪਏ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵਾਅਦੇ ਕਰਨ... ਉਨ੍ਹਾਂ

ਨੂੰ ਮੇਰੀ ‘ਤਾਕਤ’ ਦਾ ਪਤਾ ਈ ਸੀ ਨਾ... ਕਹਿੰਦੇ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਕੰਮ ਇਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਸੀਂ...। ਮੈਂ ‘ਖਿਆ ਕਿ ਇੰਦਾਂ ਨਹੀਂ। ਮੇਰੇ ਨਾਲ ‘ਪੱਕੀ ਕਮਿਟਮੈਂਟ’ ਕਰੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੂੰਹੋਂ ‘ਪੱਕਾ ਇਕਰਾਰ’ ਸੁਣ ਕੇ ਹੀ ਮੈਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਬਦਲਿਆ।” ਜਥੇਦਾਰ ਨੇ ਜੇਤੂ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ‘ਪੱਕੀ ਕਮਿਟਮੈਂਟ’ ਲਫਜ਼ ਚਿੱਬ-ਚਿੱਬ ਕੇ ਕਿਹਾ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਕ ਉਸ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਪੰਥਕ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਫੋਨ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਹਲਕੇ ਦੇ ਇਕ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਮੇਰੀ ਗੂੜ੍ਹੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਮੇਰਾ ਚੰਗਾ ਅਸਰ-ਰਸੂਖ ਹੈ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬੇਸ਼ੱਕ ਅਸੀਂ ਪੰਥਕ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਹੀ ਹਮਾਇਤੀ ਹਾਂ ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਾਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਫੋਨ (ਭਾਵ, ਮੇਰਾ ਫੋਨ) ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ, ਅਸੀਂ ਤਦ ਤੱਕ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਵੋਟਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਾਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ, ਫੁੱਲ ਫੁੱਲ ਕੁੱਪਾ ਹੁੰਦਿਆਂ ਮੈਂ ਉਸ ਪਿੰਡ ਦੇ ਦੋ ਚੌਹ ਜਣਿਆਂ ਦਾ ਫੋਨ ‘ਤੇ ਕੋਟਾਨਿ-ਕੋਟਿ ਪੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਥਕ ਮੋਰਚੇ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ।

ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਉਕਤ ਹਲਕੇ ਦੇ ਬਾਦਲ ਦਲੀਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਵੀ ਫੋਨ ਆ ਗਿਆ। ਫਤਿਹ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਮੈਂ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਗੋਲ-ਮੋਲ ਜਵਾਬ ਘੜਨ ਲੱਗ ਪਿਆ ਕਿ ਜੇ ਇਸ ਨੇ ਮੇਰੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਵਾਲੇ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਅਹਿ ਅਹਿ ਬਹਾਨੇ ਬਣਾ ਦਿਆਂਗਾ ਲੇਕਿਨ ਮੈਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹੱਕਾ-ਬੱਕਾ ਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ, ਜਦ ਉਹ ਬਾਗੋ-ਬਾਗ ਹੁੰਦਿਆਂ ਮੇਰਾ ‘ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਸ਼ੁਕਰੀਆ’ ਕਰਨ

ਲੱਗ ਪਿਆ, “ਲੈ ਬਈ, ਇਹਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਆਪਣੀ ਮੱਝ ਦੀ ਲੱਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮਰਜ਼ੀ ਜਾ ਕੇ ਪੀ ਲਉ!... ਭਾਵੇਂ ਤੂੰ ਸੱਤ ਸਮੁੰਦਰ ਪਾਰ ਵੱਸਦੈਂ ਪਰ ਤੇਰੇ ਸੱਜਣ ਮਿੱਤਰ, ਤੇਰੇ ਆਖੇ ਬਿਨ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਪੁੱਟਦੇ।” ਮੇਰੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਵਾਲੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਸੋਭਾ ਕਰਦਿਆਂ ‘ਬਾਦਲ ਦਲੀਆ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, “ਸਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ‘ਕੱਠ ਵਿਚ ਫਲਾਣਾ ਸਿੰਹੂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਥੇਦਾਰ ਦਾ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਫੋਨ ਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਇਕ ਵੋਟ ‘ਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਪਾਉਣੀ ਐ। ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲ ਹੱਥ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਸਾਨੂੰ ਭੁਗਤਾਉਣ ਦਾ ‘ਪੱਕਾ ਵਾਅਦਾ’ ਕੀਤਾ।... ਸਦਕੇ ਭਾਅ ਤੇਰੇ, ਦੂਰ ਜਾ ਕੇ ਵੀ ਤੂੰ ਸਾਡਾ ਚੇਤਾ ਨਹੀਂ ਭੁਲਾਇਆ! ਨੇੜੇ ਜਿਹੇ ਜਾ ਕੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਫੋਨ ਖੜਕਾ ਦਈਂ ਮੇਰਾ ਵੀਰ!!”

“ਗਿਆਨੀ ਜੀ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਾਂ ਹੁਣੇ ਈ ਵਧਾਈਆਂ ਦੇ ਦੇਈਏ।” ਬਾਦਲ ਦਲ ਦੀ ਟਿਕਟ ‘ਤੇ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ, ਟੋਹੜਾ-ਖੇਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਸੰਭਾਵੀ ਯਕੀਨੀ ਜਿੱਤ ਦੇ ਕਿਆਫਿਆਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। “ਵਧਾਈਆਂ-ਵਧਾਈਆਂ ਕਾਹਦੀਆਂ ਸੱਜਣਾ... ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਤਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਈ ਬੋੜਾ ਬਹਿ ਗਿਐ।” ਰੋਣ ਹਾਕੀ ‘ਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਹਿੰਦਾ, “ਅੱਖੋ-ਸੋਖੇ, ਦੱਬਵੀਂ ਜੀਭੇ ਚਾਚੇ ਨੂੰ ‘ਪਿਉ’ ਕਹਿਣ ਲੱਗ ਪਏ ਸਾਂ ਪਰ ਹੁਣ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ‘ਤੇ ਈ ਨਦਰੇ-ਰਹਿਮਤ ਹੋਇਆ ਕਰੂ ਜਿਹੜਾ ‘ਪੁੱਤ’ ਨੂੰ ਵੀ ‘ਪਿਉ’ ਕਹਿਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਕਰੇਗਾ।” “ਚਲੋ ਖੈਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ‘ਚ ਪੰਥਕ ਹਿਤਾਂ ਲਈ ਜੁਝਣ ਵਾਲੀ ਆਵਾਜ਼ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਬਣੋਗੇ ਹੀ।” ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ

ਦਿੰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ। “ਆ... ਹੋ” ਬੋੜਾ ਹੱਸ ਕੇ ਗਿਆਨੀ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ, “ਹਾਲਤ ਮੋਹਰੇ ਦੀਹਦੇ ਈ ਐ। ਰਹਿ ਮੁੱਕੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲੋਂ ਵਾਂਗ ‘ਵਾਕ-ਆਉਟ’ ਤਾਂ ਕਰਿਆ ਹੀ ਕਰਾਂਗੇ।”

ਇਕ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਬਾਦਲ ਦਲੀਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਿਰੁਧ, ਪੰਥਕ ਮੋਰਚੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਬੜਾ ਗੱਜ-ਵੱਜ ਕੇ ਆਪਣਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮੈਦਾਨ ‘ਚ ਉਤਾਰਿਆ। ਐਨ ਮੈਕੇ ‘ਤੇ ਆ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਬਾਦਲ ਦਲ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ‘ਬਹਿ ਜਾਣ’ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਨੇੜਤਾ ਰਹੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਫਿਟਕਾਰਨ ਲਈ ਫੋਨ ਮਿਲਾਇਆ, “... ਸਿੰਘ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਪੰਥਕ ਮੋਰਚੇ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਧੋਖਾ ਕੀਤਾ। ਉਦੋਂ ਨਾਮੀਨੋਸ਼ਨ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਜਦੋਂ ਹੋਰ ਜਣਾ ਵੀ ਖੜ੍ਹਾਇਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾ ਸਕਦਾ?”

“ਇਕੋ ਕੰਮ ਹੋਣਾ ਸੀ” ਮੇਰਾ ਰੰਜ ਭਰਿਆ ਤਾਹਨਾ ਸੁਣ ਕੇ ਉਹ ਬੜੇ ਤਹੱਮਲ ਨਾਲ ਬੋਲਿਆ, “ਯਾ ਮੈਂ ਵੋਟਾਂ ‘ਚ ਖੜ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ, ਯਾ ਫਿਰ ਮੇਰੀ ਨੂੰ ਸਕੂਲੇ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੀ! ਅਗਲਿਆਂ ਨੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿਚ ਹੋਈ ਕਿਸੇ ਪੁਰਾਣੀ ਘਪਲੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਮੇਰੀ ਨੂੰ ਸਿਰ ਕੇਸ ਬਣਾ ‘ਤਾ। ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨੂੰ ਠਾਣਿਆਂ-ਕਚਹਿਰੀਆਂ ਵਿਚ ਰੋਲਣ ਨਾਲੋਂ ਮੈਂ ‘ਧੋਖੇਬਾਜ਼’ ਬਣ ਕੇ ਘਰ ਬਹਿ ਗਿਆ... ਮਰਦਾ ਕੀ ਨਾ ਕਰਦਾ?” ਠੰਢਾ ਹਉਕਾ ਭਰ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਫਤਿਹ ਬੁਲਾ ਦਿੱਤੀ।

“ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਚੋਣ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਲਈ ਪੈਰਾਸੂਟ ਰਾਹੀਂ ਉਤਾਰੇ ਗਏ, ਜਗਰਾਤਿਆਂ ਵਿਚ ਮਾਤਾ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਹਰਗਿਜ਼ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ... ਅਸੀਂ ਡਟ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਾਂਗੇ।”

ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਛਪਦੀ ਇਕ ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿਚ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਬਿਆਨ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਕਿਉਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ‘ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਬਾਦਲ ਦਲ ਦੇ ਹੀ ਯੂਥ ਵਿੰਗੀਏ ਆਗੂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸੀ ਇਹ। ਬੜੀ ਜੁਰਅਤ ਭਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਰਹੀਂ ਇਸ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਧਰੋਂ-ਉਧਰੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਰਾਬੜਾ ਬਣਾ ਕੇ ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਭਰੂ ਦਾ ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ। ਫੋਨ ‘ਤੇ ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਸੁਣਦਿਆਂ ਹੀ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ, “ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਮੈਨੂੰ ਜਾਣਦੇ, ਪਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ... ਤੁਸੀਂ ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੇ ਗੋਗੀ ਲੰਬੜਦਾਰ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਵਿਆਹ ‘ਤੇ ਟੋਹੜਾ

ਲਿਖਤਮ

ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਪਾਲਪੁਰ
ਫੋਨ: 408-903-9952

ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਆਏ ਸੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਥੇ ਤੁਹਾਡਾ ਭਾਸ਼ਣ ਸੁਣਿਆ ਸੀ।”

ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਮੈਂ ਜ਼ਰਾ ਅਪਣੱਤ ਜਤਾਉਂਦਿਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਬਾਦਲ ਦਲ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਇੰਨੀਆਂ ਉਚੀਆਂ ‘ਬਗਾਵਤੀ ਸੁਰਾਂ’ ਵਾਲੇ ਬਿਆਨ? ਤੁਹਾਡੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹਾਲੇ ਤੱਕ? ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ‘ਪੁੱਠੀਆਂ ਗੱਲਾਂ’ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਤਾਂ ਉਹ ਝੱਲਦੇ ਈ ਨਹੀਂ?

“ਸਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਧਰਮ ਹੈ, ਫੇਰ ਪਾਲਿਟਿਕਸ”, ਮੁੰਡਾ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਬੋਲਿਆ, “ਜੇ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਮਾਤਾ ਦੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸਿੱਖ (?) ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਜਿੱਤਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਅਨੰਦਪੁਰੀਆਂ ਦੇ ਮੱਥੇ ‘ਤੇ ਧੱਬਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਦੂਜੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੁਣਾਂ ਦੀ ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਨਾਲ ਮਦਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।” ਇਸ ਗੁਰਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨ ਦੇ ਸਿਦਕੀ ਵਿਚਾਰ ਸੁਣ ਕੇ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹੋਂ ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਪੰਕਤੀਆਂ ਨਿਕਲ ਗਈਆਂ,

ਦਾਵਾ ਅਗਨਿ ਬਹੁਤ ਤ੍ਰਿਣ ਜਾਲੇ
ਕੋਈ ਹਰਿਚਿ ਬੂਟ ਰਹਿਚਿ ਰੀ॥
ਇਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੈਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਚੋਣਾਂ ਬਾਰੇ ਦੋ-ਚਾਰ ਸਿੱਟਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਆਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਉਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ, “ਕਾਂਗਰਸੀ ਬਿੱਕ ਟੈਂਕ ਦੇ ਗੂੜ੍ਹੇ ਮਿੱਤਰ ਬਾਦਲ ਪਿਉ-ਪੁੱਤ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਭੰਡਦੇ ਹੋਏ, ਉਸੇ ਮੂੰਹ ਪੰਥਕ ਮੋਰਚੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ‘ਕਾਂਗਰਸੀ ਏਜੰਟ’ ਗਰਦਾਨ ਕੇ, ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬੁੱਧ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਆਪਣਾ ਉੱਲੂ ਸਿੱਧਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਾਨ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਥਕ ਮੋਰਚੇ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਚ ਪ੍ਰਧਾਨੀਆਂ ਦੇ ਸਿੰਗ ਮਾਰ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਥਕ ਮੋਰਚੇ ਵਾਲੇ ਕਿਤੇ ਮਾਨ ਨਾਲ, ਕਿਤੇ ਬਾਦਲ ਨਾਲ ਖਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਅੰਤ ਸਿੱਟਾ ਇਹੀ ਨਿਕਲੂ, ‘ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ ਗੱਲ ਤਾਂ ਉਹੀ ਹੋ ਗਈ, ਜਿਹੜੀ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ‘ਬਾਦਲੀ ਪੰਥ’ ਮੀਆਂ!”

ਪੱਥਰ ਦਿਲ ਪਿਘਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕਹਾਣੀ ਸੀ ‘ਮਲਬੇ ਦਾ ਮਾਲਕ’

ਪਿਛਲੇ ਅੰਕ ਵਿਚ ਛਪੀ ‘ਮਲਬੇ ਦਾ ਮਾਲਕ’ ਕਹਾਣੀ ਪੱਥਰ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਿਘਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਰਚਨਾ ਹੋ ਨਿੱਬੜੀ ਹੈ। ਇਉਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਲੇਖਕ ਮੋਹਨ ਰਾਕੇਸ਼ ਨੇ ਉਸ ਕਾਲੇ ਦੌਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ‘ਤੇ ਹੰਢਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਤਾਹਿਉਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਦਰਦਨਾਕ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿਸ਼-ਚਿਤਰਨ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਕਲਮ ਨੂੰ

ਸੰਪਾਦਕ ਦੀ ਡਾਕ

ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਦੇ ਬੁਰਜ਼ ਵਾਂਗ ਵਾਹਿਆ ਹੈ। ਉਦੋਂ ਪਾਠਕ ਧੁਰ ਅੰਦਰ ਤੱਕ ਕੰਬ ਉਠਦਾ ਹੈ ਜਦ ਗਨੀ ਮੀਆਂ ਆਪਣੇ ਨੂੰ-ਪੁੱਤ ਅਤੇ ਦੋ ਪੋਤਰੀਆਂ ਦੇ ਕਾਤਲ ਰੱਖੇ ਭਲਵਾਨ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਗਲਵਕਤੀ ਪਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਉਲਾਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕਰਮਾਂ ਮਾਰੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਹਦੇ ਟੱਬਰ ਦਾ ਯਮਦੂਤ, ਲਹੂ ਪੀਣਾ ਦੈਂਤ ਰੱਖਾ ਭਲਵਾਨ ਹੀ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਨੀ ਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਦੇਖ ਕੇ ਰੱਖੇ ਭਲਵਾਨ ਦੀਆਂ ਸਰੀਰਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਚਿਤਰਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਨੇ ਰੂਸੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਨਿੱਕੀ ਤੋਂ ਨਿੱਕੀ ਹਰ ਹਰਕਤ ਨੂੰ ਵੀ ਪਕੜ ‘ਚ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਨਹੱਕੇ ਚਿਰਾਗ ਦੀਨ, ਉਸ ਦੀ ਬੀਵੀ ਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦੇ ਖੂਨ ਨਾਲ ਹੱਥ ਰੰਗਣ ਵਾਲੇ ਰੱਖੇ ਦਾ ਪਲ ਪਲ ਗਲਾ ਸੁੱਕਦਾ ਹੈ। ਛਿੱਬਾ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਉਹ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਬੁੱਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਪੱਖ ਤੋਂ ਵੀ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਮੁਤਾਸਰ ਹੋਇਆ ਹਾਂ। ਕਹਾਣੀ ਲੇਖਕ ਖੁਦ ਗੈਰ-ਸਿੱਖ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤੇ ਗੈਰ-ਸਿੱਖ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਵਾਂਗ ਕਿਸੇ ਸਿੱਖ ਪਾਤਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬੁਦ੍ਰਾਹਿਆ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਘੱਟ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਵਾਲੇ ਨੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਸਿੱਖਾਂ, ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਲਹੂ ਨਾਲ ਹੋਲੀ ਖੇਡੀ, ਲੇਕਿਨ ਸੰਨ 47 ਬਾਰੇ ਲਿਖੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ/ਨਾਵਲ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਇਹ ਗੱਲ ਖਾਸ ਰੜਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਗੈਰ-ਸਿੱਖ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਜਾਂ ਸਿੱਖ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ, ਖੁਦ ਦੀ ਨਫ਼ਰਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਥਾ-ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਸਿੱਖ ਕੇ ਸਿੱਖ ਪਾਤਰ ਘੜੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਜਿਵੇਂ ਪਿਛਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਵਿਚ ਛਪੀ ਖਾੜਕੂ ਦੌਰ ਦੀ ਇਕ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਲੇਖਕ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਗਾਤਰੇ ਵਾਲੀ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਦੀ ਬਦਖੋਈ ਜ਼ਿਦ ਜ਼ਿਦ ਕੇ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੁਅੱਸਬੀ ਪੈਟਰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਮੋਹਨ ਰਾਕੇਸ਼ ਨੇ ਰੱਖੇ ਭਲਵਾਨ ਨੂੰ ‘ਜਥੇਦਾਰ ਰੱਖਾ ਸਿੰਘ’ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ। ਆਪਣੀ ਕਹਾਣੀ ‘ਚ ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਉਹ ਇਕ ਥਾਂ ਰੱਖੇ ਨੂੰ ਚਿਲਮ ਪੀਂਦਾ ਵੀ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਜਦ ਫਤੂਰ ਦੀ ਹਨੇਰੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਹਿੰਦੂ, ਕੀ ਸਿੱਖ, ਕੀ ਕੋਈ ਹੋਰ; ਸਭ ਦੇ ਮਨ ਮਲੀਨ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਮਾਈ ਦਾ ਲਾਲ ਹੀ ਉਦੋਂ ਜਜ਼ਬਾਤ ‘ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾ ਕੇ ‘ਬੰਦਾ ਬਣਿਆ’ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਉਜੜੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਮਲਬੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਣੇ ਹੋਏ ਰੱਖੇ ਕਲਮੂੰਹੇ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ‘ਚੋਂ ਹੀ ਮਨੋਹਰੀ ਨਾਂ ਦਾ ਸੱਜਣ ਗਨੀ ਮੀਆਂ ਨਾਲ ਦਿਲੋਂ ਹਮਦਰਦੀ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੰਦਰੇ ਸਮਿਆਂ ਦੀ ਦਰਦਨਾਕ ਗਾਥਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੋਹਨ ਰਾਕੇਸ਼ ਨੇ ਅਤਿਅੰਤ ਮਾਰਮਿਕ ਲਹਿਜ਼ੇ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਅਦਾਰਾ ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਦੇ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹਾਂ ਜੋ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ ਭੇਟ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
-ਫਕੀਰ ਚੰਦ ਸੈਂਪਲਾ, ਐਲ.ਏ.

ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ: ਸੋਚਣ ਦਾ ਵੇਲਾ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅੱਜ ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਦਾ ਪਾਪ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਵਿਚ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਈ ਲੇਖ ਛਪ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ ਇਸ ਅਣਹੋਣੀ ਨੂੰ ਦਾਜ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਚਲੋ, ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਆਮ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਦੋਜ ਕਾਰਨ ਲੜਕੀ ਬੋਝ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਲੋਕ ਆਰਥਿਕ ਪੱਖੋਂ ਸੌਖੇ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਨ? ਧੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ‘ਤੇ ਲੱਖਾਂ ਖਰਚ ਦੇਣਾ ਅਮੀਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਲੋਕ ਵੀ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਜੰਮਣ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ। ਹੁਣ ਉਹ ਜ਼ਮਾਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਕਿ ਕੋਈ ਧਾੜਵੀ ਜਾਂ ਰਾਜਾ

ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਧੀ ਭੈਣ ਉਠਾ ਕੇ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਸਾਲ ਮਈ ਵਿਚ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਇਕ ਕਲੀਨਿਕ ਵਿਚ ਬੈਠਿਆਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਮੀਰ ਘਰਾਣੇ ਦੀ ਨੂੰਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਸੱਸ ਨਾਲ ਉਥੇ ਆਈ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਇਸ ਔਰਤ ਦੇ ਗਰਭ ਵਿਚ ਲੜਕੀ ਪਨਪ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਔਰਤ ਦਾ ਪਤੀ ਅਤੇ ਸੱਸ ਇਸ ਭਰੂਣ ਨੂੰ ਗਿਰਾਉਣ ਲਈ ਤੁਲੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਹੀ ਬੱਚਾ ਸੀ। ਸੁਣ ਕੇ ਝਟਕਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਲੋਕ ਕਿਸ ਦਲਦਲ

(ਬਾਕੀ ਸਫਾ 19 'ਤੇ)

ਫਿਰਤ ਫਿਰਤ ਭੇਟੇ ਜਨ ਸਾਧੂ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥
ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫
ਫਿਰਤ ਫਿਰਤ ਭੇਟੇ ਜਨ ਸਾਧੂ
ਪੂਰੇ ਗੁਰਿ ਸਮਝਾਇਆ॥
ਆਨ ਸਗਲ ਬਿਧਿ ਕਾਮਿ ਨ ਆਵੈ
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ॥
ਤਾ ਤੇ ਮੋਹਿ ਧਾਰੀ ਓਟ ਗੋਪਾਲ॥
ਸਰਨਿ ਪਰਿਓ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸੁਰ
ਬਿਨਸੇ ਸਗਲ ਜੰਜਾਲ॥ਰਹਾਉ॥
ਸੁਰਗ ਮਿਰਤ ਪਇਆਲ ਭੂ ਮੰਡਲ
ਸਗਲ ਬਿਆਪੇ ਮਾਇ॥
ਜੀਅ ਉਧਾਰਨ ਸਭ ਕੁਝ ਤਾਰਨ
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਗਾਈਐ
ਪਾਈਐ ਸਰਬ ਨਿਧਾਨਾ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸੁ ਦੇਇ ਸੁਆਮੀ
ਬਿਰਲੇ ਕਾਹੁ ਜਾਨਾ॥
ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਮਹਾਰਾਜ
ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਰਾਹੀਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੇ ਭਾਈ! ਫਿਰਤ ਫਿਰਤ, ਭਾਵ ਜਦੋਂ ਫਿਰਦਿਆਂ ਫਿਰਦਿਆਂ ਲੱਭਦਿਆਂ ਲੱਭਦਿਆਂ ਸਾਨੂੰ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਲੱਭ ਪਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੰਤ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਆਨ ਭਾਵ, ਹੋਰ ਕੋਈ ਸਿਆਣਪ

ਜਾਂ ਚਤੁਰਾਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਬੱਸ, ਉਸ ਮਾਲਕ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਹੀ ਕਰੋ।
ਤਾ ਤੇ ਮੋਹਿ ਧਾਰੀ ਓਟ ਗੋਪਾਲ॥
ਸਰਨਿ ਪਰਿਓ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸੁਰ
ਬਿਨਸੇ ਸਗਲ ਜੰਜਾਲ॥ਰਹਾਉ॥
ਇਸ ਲਈ ਹੇ ਭਾਈ! ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਮੰਤ ਲੈ ਕੇ ਮੈਂ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਓਟ ਆਸਰਾ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਜੋ ਸਦਾ ਹੀ ਪੂਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਦਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕ ਭੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਹੁਣ ਉਹਦੀ ਸ਼ਰਨ ਵਿਚ ਆ ਗਿਆ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਵਿਚ ਆਉਣ ‘ਤੇ ਮੇਰੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਜੰਜਾਲ ਭਾਵ, ਮਾਇਆ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬੰਧਨ ਭੀ ਮੁੱਕ ਗਏ ਹਨ।
ਸੁਰਗ ਮਿਰਤ ਪਇਆਲ ਭੂ ਮੰਡਲ
ਸਗਲ ਬਿਆਪੇ ਮਾਇ॥
ਜੀਅ ਉਧਾਰਨ ਸਭ ਕੁਝ ਤਾਰਨ
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ॥
ਹੁਣ ਗੁਰਦੇਵ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਹੇ ਭਾਈ! ਸਵਰਗ ਜਿੱਥੇ ਦੇਵਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਮਾਤ ਲੋਕ, ਪਇਆਲ ਪਾਤਾਲ ਲੋਕ, ਭੂ ਮੰਡਲ, ਸਾਰੀਆਂ ਧਰਤੀਆਂ ਭਾਵ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਸਾਰਾ ਜਗਤ ਹੀ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਦੇ ਬੰਧਨਾਂ ਵਿਚ ਫਸ ਕੇ ਔਝੜੇ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੇ ਭਾਈ! ਇਸ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਗਿਆਨ

ਨਿਮਾਣੀ ਜਿੰਦ ਦਾ ਉਧਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਕੁਲਾਂ ਨੂੰ ਤਾਰਨ ਵਾਲਾ ਤਾਂ ਇਕ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਹੀ ਨਾਮ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ! ਉਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਤੂੰ ਹਰ ਵੇਲੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਿਆ ਕਰ।
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਗਾਈਐ
ਪਾਈਐ ਸਰਬ ਨਿਧਾਨਾ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸੁ ਦੇਇ ਸੁਆਮੀ
ਬਿਰਲੇ ਕਾਹੁ ਜਾਨਾ॥
ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਖੀਰ ‘ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਮੁ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਹੇ ਨਾਨਕ! ਨਿਰੰਜਨ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਜੋ ਮਾਇਆ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਹੈ, ਨਿਰਲੇਪ ਹੈ, ਉਸ ਮਾਇਆ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਹਰ ਸਮੇਂ ਗਾਈਐ ਭਾਵ ਜਪਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਮ ਜਪਣ ਭਾਵ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਹੀ ਨਿਧਾਨ ਭਾਵ ਸੁੱਖ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਭੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਭੇਤ ਦੀ ਇਹ ਗੱਲ ਕਿਸੇ ਉਸ ਵਿਰਲੇ ਨੂੰ ਹੀ ਸਮਝ ਵਿਚ ਪਈ ਹੈ ਜਿਸ ‘ਤੇ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਦੀ ਦਾਤ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ।
ਆਉ, ਗੁਰੂ ਪਿਆਰਿਉ! ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਏ।
-ਬੀਬੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ
ਫੋਨ: 916-687-3536

ਡੈਲਸ 'ਚ ਮਹਿਫਲ-ਏ-ਸਰਤਾਜ ਨੇ ਲਾਈ ਸੁਰਾਂ ਦੀ ਛਹਿਬਰ

ਡੈਲਸ, ਟੈਕਸਸ (ਹਰਜੀਤ ਢੇਸੀ): ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਕਰਕੇ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਸੂਫੀ ਤਰਜ ਦੇ ਗਾਇਕ ਸਤਿੰਦਰ ਸਰਤਾਜ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ੋਅ ਇਥੇ ਆਈਸਮੈਨ ਸੈਂਟਰ, ਰਿਚਰਡਸਨ ਵਿਚ 'ਮਹਿਫਲ-ਏ-ਸਰਤਾਜ' ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਜਤਿੰਦਰ ਬਾਜਵਾ, ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਡੋਲਾ ਅਤੇ ਜੱਸੀ ਚਾਹਲ ਵਲੋਂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਸਰਤਾਜ ਦੀ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਿਆ।

ਸ਼ਾਮੀਂ ਕਰੀਬ 8 ਅਜੇ ਜਦੋਂ ਗਾਇਕ ਸਤਿੰਦਰ ਸਰਤਾਜ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੇ ਰੂਬਰੂ ਹੋਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਾੜੀਆਂ ਦੀ ਗੂੰਜ ਨਾਲ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੂਰੂ ਹੋ ਗਈ ਮਹਿਫਲ-ਏ-ਸਰਤਾਜ। ਸੂਰ ਸਾਧਨਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਡਾ. ਸਤਿੰਦਰ ਸਰਤਾਜ ਮਹਿਫਲ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛਾ ਗਿਆ। ਇਕ ਪਿਛੋਂ ਇਕ ਜਦੋਂ ਸਤਿੰਦਰ ਨੇ ਆਪਣੇ

ਲੋਕਪ੍ਰਿਅ ਗੀਤ ਗਾਏ ਤਾਂ ਹਰ ਪਾਸੇ ਮਸਤੀ ਹੀ ਮਸਤੀ ਦਾ ਆਲਮ ਸੀ, ਸਾਈਂ ਵੇ ਸਾਈਂ ਹੀ ਹੋ ਗਈ।

ਸਰਤਾਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਗੀਤਾਂ ਨਾਲ ਕਮਾਲ ਦੀ ਸਟੇਜ ਪਰਫਾਰਮੈਂਸ ਦੇ ਕੇ ਹਰ ਇਕ ਦਾ ਮਨ ਮੋਹ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸਰੋਤਿਆਂ

ਦੀ ਵਾਹ ਵਾਹ ਵੀ ਖੂਬ ਲੁੱਟੀ। ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਡੈਲਸ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਜਾਣੀ ਪਛਾਣੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ

ਆਪਣੇ ਵਿਲੱਖਣ ਤੇ ਦਿਲਕਸ਼ ਅੰਦਾਜ਼ ਨਾਲ ਕੀਤਾ। ਨਾਇਬ ਵਿਰਦੀ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਉਘੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ।

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਸ਼ੋਅ ਦੇ ਸਪਾਂਸਰਾਂ ਦਾ ਉਚੇਚਾ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਗਰੈਂਡ ਸਪਾਂਸਰ ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ ਵਾਲੇ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮੱਲੂ, ਪਲਾਟੀਨਮ ਸਪਾਂਸਰ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੇਸੀ, ਗੋਲਡ ਸਪਾਂਸਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਅਤੇ ਸਿਲਵਰ ਸਪਾਂਸਰ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਪਲ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਹੁੰਚੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਪਾਂਸਰਾਂ ਦਾ ਉਚੇਚਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੀ ਟੀ ਐਨ ਮੀਡੀਆ ਗਰੁੱਪ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘੋੜਾ, ਪੈਨੀ ਸਿੱਧੂ, ਬੱਬੂ ਸਿੱਧੂ, ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਪਾਬਲਾ, ਹਰਜੀਤ ਬਗਲੀ ਅਤੇ ਰਾਜੂ ਬਗਲੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

(ਸ਼ੋਅ ਸਬੰਧੀ ਹੋਰ ਫੋਟੋਆਂ ਸਫਾ 18 'ਤੇ ਵੇਖੋ)

New India Carry-out & Sweets
 Address: 773 N. Quinton Rd., Palatine, IL 60067

ਕੈਟਰਿੰਗ: ਵਧੀਆ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ

ਸ਼ਿਕਾਗੋ, ਮਿਲਵਾਕੀ ਅਤੇ ਇੰਡੀਆਨਾ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਤੇ ਵਿਸਕਾਨਸਿਨ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਵਿਆਹ-ਸ਼ਾਦੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਕੈਟਰਿੰਗ ਵਾਸਤੇ ਯਾਦ ਰੱਖੋ

ਕੇ ਕੇ ਪੰਮਾ
 ਫੋਨ: 847-219-7432
 847-359-9630

ਸਾਡੀ ਖਾਸੀਅਤ ਗਰਮਾ ਗਰਮ ਜਲੇਬੀਆਂ

DJ Dice

ਵਿਆਹ-ਸ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮੌਕਾ ਤੁਹਾਡੇ ਭਰਪੂਰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਡੀ ਜੇ

ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਾਵਾਂਗੇ ਝੂਮਣ... ਅੱਡੀ ਲਾਵਾਂਗੇ ਬਿਰਕਣ...

734-812-7331
 734-890-1767

28523 Ford Road, Garden City, MI 48135 - e-mail: DICECDJ@GMAIL.COM - www.thedjdice.com

ਇੰਡੀਆ ਕਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਸਰਵਿਸ

www.011india.com

\$25
2000
MINUTES*

*SOME RESTRICTIONS APPLY

- ✓ No Pin Needed
- ✓ No Connection Fee
- ✓ No Monthly Fee

USE FROM HOME OR CELL PHONE

GlobeTel Comm.

ਇਹ ਸਰਵਿਸ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤੋਂ।
 ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ ਜਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ:
1.800.914.1013

ਦੇਸੀ ਵਰਲਡ ਰੇਡੀਓ ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੈ
ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਖਾਲਸ

ਦੇਸੀ ਰੇਡੀਓ

ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮਨ ਪਸੰਦ ਦਾ ਰੇਡੀਓ ਸੁਣ ਸਕਦੇ ਹੋ।
 35000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੇਡੀਓ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ, WIFI ਇੰਟਰਨੈਟ ਰੇਡੀਓ 24 ਘੰਟੇ

*ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਸੁਣੋ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 27 ਹੋਰ ਧਾਰਮਿਕ ਸਟੇਸ਼ਨ ਜਿਥੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਸੁਣੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤ-ਸੰਗੀਤ, ਖਬਰਾਂ ਤੇ ਚਲੰਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਉਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 125 ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੇਡੀਓ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਸੁਣੋ

*ਭਾਰਤ, ਅਮਰੀਕਾ, ਕੈਨੇਡਾ, ਇੰਗਲੈਂਡ, ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਅਤੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੇ ਰੇਡੀਓ ਸਟੇਸ਼ਨ ਸੁਣੋ। ਰੇਡੀਓ ਹਮਸਫਰ, ਸ਼ੇਰੇ ਪੰਜਾਬ, ਧਮਾਲ ਰੇਡੀਓ, ਹੱਸਦਾ ਪੰਜਾਬ, ਦੇਸ ਪਰਦੇਸ, ਸਾਡੀ ਆਵਾਜ਼, ਪੰਜ ਪਾਣੀ, ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ, ਦੇਸੀ ਰੇਡੀਓ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ, ਬੀ ਬੀ ਸੀ ਹਿੰਦੀ, ਆਕਾਸ਼ਵਾਣੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਰੇਡੀਓ, ਸ਼ਬਨਮ ਰੇਡੀਓ, ਢੋਲ ਰੇਡੀਓ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਿੰਦੀ, ਉਰਦੂ ਅਤੇ ਮਨਪਸੰਦ ਜ਼ੁਬਾਨਾਂ ਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਹੀ ਰੇਡੀਓ ਸੁਣੋ।

*ਰੇਡੀਓ ਰਿਮੋਟ ਕੰਟਰੋਲ ਨਾਲ ਉਪਲਬਧ *ਰੇਡੀਓ ਵਰਤਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਆਸਾਨ *ਰੇਡੀਓ ਵਿਚ ਦੋ ਅਲਾਰਮ ਹਨ-ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਸਟੇਸ਼ਨ ਆਪਣੇ ਅਲਾਰਮ ਵਿਚ ਫਿਟ ਕਰਕੇ ਸੁਣ ਸਕਦੇ ਹੋ।

Punjabi, Hindi, Urdu, Fijian, South Indian Radio Stations.

ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਲੈ ਕੇ ਚੰਗੇ ਪੈਸੇ ਕਮਾਓ

ਆਰਡਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਰੇਡੀਓ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚੇਗਾ

ਇੰਡੀਅਨਐਪੋਲਿਸ ਵਿਚ ਦੇਸੀ ਰੇਡੀਓ
 Desi Bazar, 916 E. Main Street #118,
 Greenwood, IN (Tel: 317-888-2040)
 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ
www.desiworldradio.com, info@desiworldradio.com
Toll Free Number: 1-800-604-6024

ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਦਾ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਸਿਨਸਿਨੈਟੀ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਜਿਤਿਆ

ਸ਼ਿਕਾਗੋ (ਪ੍ਰਿ. ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ, ਬਿਊਰੋ): ਸ਼ੇਰੇ ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਤੇ ਕਲਚਰਲ ਕਲੱਬ, ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਵਲੋਂ ਲੰਬੀ 4 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਕਬੱਡੀ ਓਪਨ ਦਾ 5100 ਡਾਲਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਇਨਾਮ ਸਿਨਸਿਨੈਟੀ ਦੀ ਅਮਨਦੀਪ ਧਾਰਨੀ ਅਤੇ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਤੁਰ ਦੀ ਸਪਾਂਸਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਚੋਟੀ ਦੇ ਧਾਵੀਆਂ ਤੇ ਜਾਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਓਹਾਇਓ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਜਿੱਤਿਆ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਥਾਂ 'ਤੇ ਯੂ ਐਸ ਏ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੀ ਟੀਮ ਰਹੀ ਜਿਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 4100 ਡਾਲਰ ਦਾ ਦੂਜਾ ਇਨਾਮ ਆਇਆ।

ਮੇਲੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵੀਟਨ ਦੇ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਭਾਈ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਭੂ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਅਰਦਾਸ ਨਾਲ ਹੋਈ। ਗੜ੍ਹਸੁੰਕਰ ਵਿਚ ਓਲੰਪੀਅਨ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸਟੇਡੀਅਮ ਬਣਵਾਉਣ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਾਸਰਸੀ ਸ਼ਾਇਰ ਮੋਜਰ ਸਿੰਘ ਮੌਜੀ ਅਤੇ ਕਲੱਬ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਗੁਬਾਰੇ ਉਡਾ ਕੇ ਖੇਡ ਮੇਲੇ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਤੇ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦੇ ਕੇ ਕਬੱਡੀ ਦਾ ਮੈਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਪ੍ਰੋ. ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਾਈਕ ਫੜ ਕੇ ਕਿਹਾ, "ਗੋਲ ਜਿਹਾ ਦਾਇਰਾ ਵਿਚ ਹੰਦੇ ਦੇ ਦਿਸਦੇ, ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦਾ ਚਾਅ ਜਾਂ ਖਿਡਾਰੀ ਵਿਚ

ਓਪਨ ਕਬੱਡੀ ਵਿਚ ਦੂਜੇ ਥਾਂ ਆਈ ਯੂ ਐਸ ਏ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਟੀਮ

ਕਲੱਬ, ਇੰਡੀਅਨਐਪੋਲਿਸ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਓਹਾਇਓ, ਸਿਨਸਿਨੈਟੀ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਖੇਡਿਆ ਗਿਆ। ਫਾਈਨਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਸ਼ੇਰੇ ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ, ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਅਤੇ ਸਿਨਸਿਨੈਟੀ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਵਿਚਾਲੇ

ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਟੋਰਾਂਟੋ, ਯੂ ਐਸ ਏ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ, ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ, ਸਿਨਸਿਨੈਟੀ (ਓਹਾਇਓ) ਅਤੇ ਸ਼ੇਰੇ ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ, ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਦੀਆਂ ਧੁਰੰਤਰ ਟੀਮਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹੋਏ।

ਵੱਡੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਮੈਚ ਯੂ ਐਸ ਏ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੇ

ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੁਰਾ ਤੋਂ ਮਿਡਵੈਸਟ ਕੱਪ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀ ਹੋਏ ਜੇਤੂ ਟੀਮ

ਦਿਸਦੇ, ਜਾਈਏ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜੀਹਨੇ ਕਾਢ ਇਹਦੀ ਕੱਚੀ, ਖੇਡਣੀ ਕਬੱਡੀ ਯਾਰੇ ਖੇਡਣੀ ਕਬੱਡੀ, ਕਈ ਹੁਣ ਖੇਡਦੇ ਤੇ ਕਈਆਂ ਖੇਡ ਛੱਡੀ।"

ਲੋਕਲ ਟੀਮਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸ਼ੇਰੇ ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਸ਼ਿਕਾਗੋ, ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਸਿਨਸਿਨੈਟੀ, ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਸਪੋਰਟਸ

ਹੋਇਆ। ਮਿਡਵੈਸਟ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਸ਼ੇਰੇ ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ, ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਜਿੱਤਿਆ।

ਅੰਡਰ 21 ਸ਼ੋਅ ਮੈਚ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ (ਡਿਟਰਾਇਟ) ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਹੋਇਆ

ਸਿਨਸਿਨੈਟੀ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਇਆ। ਦੋਹਾਂ ਟੀਮਾਂ ਵਿਚ ਚੋਟੀ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਖੇਡ ਰਹੇ ਸਨ। ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੀ ਟੀਮ ਨਾਲ ਜਸਵਿੰਦਰ ਲੱਛਰ, ਅਮਰਜੀਤ ਸੰਘਾ, ਰਮੀਦੀ ਵਾਲਾ ਕਿੰਦੂ ਪਹਿਲਵਾਨ, ਗੁਰਦਿਆਲ ਚੰਦ, ਗੁਰਮੁਖ ਸੰਧੂ ਤੇ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸੋਹਲ ਉਚੇਚੇ ਆਏ ਸਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਮੈਚ ਜਿੱਤ ਨਾ ਸਕੀ। ਸਿਨਸਿਨੈਟੀ ਦੇ ਧਾਵੀ ਜੱਸਾ ਸਿੱਧਵਾਂ, ਕੀਪਾ ਬੱਧਨੀ ਤੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਬੁਰਜ ਮੀਕ ਤੇ ਲੈਰੀ ਦੀ ਪਕੜ ਵਿਚ ਨਾ ਆਏ।

ਉਪਨ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਦਾ ਦੂਜਾ ਮੈਚ ਟੋਰਾਂਟੋ ਤੇ ਸ਼ੇਰੇ ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ, ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਹੋਇਆ। ਮਨਿੰਦਰ ਗਿੱਲ, ਰਵੀ ਸਰਾਏ, ਤਾਰੀ, ਜਿੰਦੀ, ਅਮਰੀਕ, ਜੋਰਾ, ਅੰਕੜ, ਡੌਟੇ ਤੇ ਰਾਣਾ ਭੰਡਾਲ ਆਦਿ ਖਿਡਾਰੀ

ਬੈਸਟ ਸਟਾਪਰ ਸੰਦੀਪ ਅਤੇ ਬੈਸਟ ਰੇਡਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਤੇ ਬਲਜੀਤ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ੇਰਾ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ

ਕਲੱਬ ਇੰਡੀਅਨਐਪੋਲਿਸ ਅਤੇ ਦੋਆਬਾ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਵਿਚਾਲੇ ਹੋਏ। ਪਹਿਲਾ ਮੈਚ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਕਲੱਬ ਤੇ ਦੋਆਬਾ ਕਲੱਬ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਇਆ ਜੋ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਨੇ 33-20 ਅੰਕਾਂ ਉੱਤੇ ਜਿੱਤ ਲਿਆ। ਦੂਜਾ ਮੈਚ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਸਪੋਰਟਸ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਹੀ ਜੰਮਪਲ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ ਸਨ। ਇਹ ਮੁਕਾਬਲਾ ਡਿਟਰਾਇਟ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਜਿੱਤਿਆ ਜਦੋਂਕਿ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਰਿਹਾ।

ਉਪਨ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਵਿਚ ਓਟਾਰੀਓ ਕਬੱਡੀ

ਇਸ ਮੈਚ ਵਿਚ ਖੇਡ ਰਹੇ ਸਨ।

ਫਾਈਨਲ ਮੈਚ ਵਿਚ ਯੂ ਐਸ ਏ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਿਨਸਿਨੈਟੀ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਜ਼ੋਰ ਲੱਗਾ। ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵੱਲੋਂ ਬੱਲੀ, ਅਰਸ਼ੀ ਤੇ ਸਾਹਬੀ ਕਬੱਡੀਆਂ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਤੇ ਸਿਨਸਿਨੈਟੀ ਵੱਲੋਂ ਜੱਸਾ, ਕੀਪਾ ਤੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ। ਓਧਰ ਮੀਕ ਤੇ ਲੈਰੀ ਜੱਫੇ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਤੇ ਏਧਰ ਸੰਦੀਪ, ਭੀਮਾ ਤੇ ਛਿੰਦਾ। ਅੱਧੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ 16 ਅੰਕ ਬਣੇ ਤੇ ਸਿਨਸਿਨੈਟੀ ਦੇ 20 ਅੰਕ। ਆਖਰ ਇਹ ਮੈਚ ਸਿਨਸਿਨੈਟੀ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ 34-27 ਅੰਕਾਂ ਨਾਲ ਜਿੱਤ ਕੇ ਕੱਪ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕਵੰਜਾ ਸੌ ਡਾਲਰ ਦਾ ਨਕਦ ਇਨਾਮ

ਫੇਰੀ ਉਤੇ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਏਸ਼ਿਆਈ ਖੇਡਾਂ, ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵੈਟਰਨ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੱਚੀ ਦੇ ਕਰੀਬ ਤਗਮੇ ਜਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਾਣ ਹੈ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸ਼ਾਨ। ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬੀ ਮੀਡੀਏ ਦਾ ਮਾਣ ਸਿੱਧੂ ਦਮਦਮੀ ਵੀ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਆਇਆ ਤੇ ਖੇਡ ਮੇਲੇ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਵਧਾਈ। ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਮੇਲੇ ਦੇ ਨਜ਼ਾਰੇ ਟੀ. ਵੀ. ਕੈਮਰੇ ਵਿਚ ਬੰਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੌਰਾਨ ਉਘੇ ਗੀਤਕਾਰ ਜਸਵੀਰ ਗੁਣਾਚੋਰੀਆ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਜਿੰਦੇ ਨੀ ਜਿੰਦੇ' ਵੀ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ

ਉਦਘਾਟਨੀ ਰਸਮ ਸਮੇਂ ਕਲੱਬ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਹਿਮਾਨ

ਵੀ ਜਿੱਤ ਲਿਆ ਜੋ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਨੇੜਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਾਕੀਗਨ ਦੇ ਗਿੱਲ ਭਰਾਵਾਂ-ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਤੇ ਨਾਜਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕਬੱਡੀ ਦਾ ਦੂਜਾ ਇਨਾਮ ਸਵਰਗੀ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਪੁਨੀਆ ਦੀ ਯਾਦ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੋਤੇ ਸ. ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁਨੀਆ ਵੱਲੋਂ ਸੀ। ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੇ

ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਪੁਸਤਕ 'ਅੱਖੀਂ ਡਿੱਠਾ ਕਬੱਡੀ ਵਰਲਡ ਕੱਪ' ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਕਾਪੀਆਂ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ 'ਖੇਡ ਸੰਸਾਰ' ਦਾ ਕਬੱਡੀ ਅੰਕ ਵੀ ਵੰਡਿਆ।

ਕਬੱਡੀ ਮੈਚ ਦੇਖਣ ਲਈ ਦਰਸ਼ਕ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਲੀਨਾਏ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੋਂ ਹੀ

ਮਿਡਵੈਸਟ ਕੱਪ ਲਈ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਆਈ ਸਿਨਸਿਨੈਟੀ ਦੀ ਟੀਮ

ਬੈਸਟ ਸਟਾਪਰ ਸੰਦੀਪ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰੀਆ ਅਤੇ ਬੈਸਟ ਰੇਡਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬਲਜੀਤ ਬੱਲੀ ਐਲਾਨ ਗਏ।

ਕਬੱਡੀ ਮੈਚਾਂ ਦੇ ਰੈਫਰੀ ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨਿੱਜਰ, ਬਿੰਦੀ ਸਰਾਂ, ਅਮਰਜੀਤ ਸੰਘਾ ਤੇ ਬਿੱਕੀ ਸਮੀਪੁਰੀਆ ਸਨ। ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪੰਮਾ, ਲਾਲੀ ਨਿੱਜਰ, ਜਿੰਦੀ ਖੰਗੂੜਾ, ਪਾਲਾ ਖੰਗੂੜਾ ਅਤੇ ਦੀਪਾ ਬਦੇਸ਼ਾ ਲਾਈਨਮੈਨ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਸਨ।

ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਪਹਿਲਵਾਨ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਿਲਵਾਕੀ ਦੇ ਸੱਜਣਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਸੰਗ ਆ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ। ਉਹ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਵਿਸ਼ਵ ਪੁਲਿਸ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੋਨ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤ ਕੇ ਜੇਤੂ

ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ ਸਗੋਂ ਵਿਸਕਾਨਸਿਨ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ, ਇੰਡੀਆਨਾ, ਓਹਾਇਓ, ਕੈਨਟਕੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੂਰ ਦੂਰੇਡੀਆਂ ਸਟੇਟਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਕੁਝ ਦਰਸ਼ਕ ਟੀਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਫਿਲਾਡੈਲਫੀਆ (ਮੈਰੀਲੈਂਡ), ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ, ਟੋਰਾਂਟੋ ਅਤੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਤੋਂ ਵੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਵਿਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਾਂਗ ਬੀਬੀਆਂ ਵੀ ਕਾਫੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਹਾਲਤ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਾਰਕਿੰਗ ਲਾਟ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗੱਡੀ ਪਾਰਕ ਕਰਨ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲ ਰਹੀ। ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਤੋਂ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਡਾ. ਅਮਰਦੀਪ ਸੰਘਾ,

ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਢਿਲੋਂ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਕੰਗ ਸਮੇਤ, ਮੇਜਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਝੱਜ, ਜੈਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ, ਕਰਨਲ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘਾ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪੈਲਾਟਾਈਨ ਦੇ ਹੈੱਡ ਗ੍ਰੈਊਂਡੀ ਭਾਈ ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦੇਵ, ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਿੱਧਾ, ਡਾ. ਹਰਗੁਰਮੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦਿਓਲ, ਡਾ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾਨ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਰਾਜੀ ਸੋਹੀ; ਮਿਲਵਾਕੀ ਤੋਂ ਜਗਦੀਸਰ ਸਿੰਘ ਕਲੋਰ, ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਪਾਖਰ ਸਿੰਘ ਸਿੰਧੂ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧਰ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ

ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਹੌਸਲਾ ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਖਾਸ ਧੜੇ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਦੇ ਕਰੀਬ ਕਰੀਬ ਹਰ ਧੜੇ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਤੇ ਸਮਾਜਕ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਮੇਲੇ ਲਈ ਕੋਈ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂਕਿ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੀ। ਫੋਲੋ-ਭਰੂਰੇ, ਕੜੀ-ਚੌਲ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹੀ ਕੁੱਕੜ ਖਾਣ ਦੇ ਸੌਕੀਨਾਂ ਲਈ ਗਰਿਲ ਕੀਤਾ ਚਿਕਨ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ। ਚਾਹ ਦਾ ਲੱਗਰ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ।

ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਬੋਧਾਰਾਏ, ਡਿਸਕਸ ਥਰੋ ਦਾ ਚੈਂਪੀਅਨ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ, ਹਰਿੰਦਰ ਚਾਹਲ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਢਿਲੋਂ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਲਾਲੀ) ਸਿੰਧੂ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੰਧੂ, ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲੇਕਾ, ਰੁਪਿੰਦਰ ਅਰੋੜਾ, ਕੇਵਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ, ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਦੀਪਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਡਾ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿਲੋਂ, ਗੁਰਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਤੂਰ, ਗੁਰਨੇਕ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਖੌਬੂ, ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਅਤੇ ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ; ਆਇਓਵਾ ਤੋਂ ਕਮਲਦੀਪ ਸੰਘਾ, ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ; ਇੰਡੀਆਨਾ ਤੋਂ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਰਤ, ਪ੍ਰਿਥਪਾਲ ਸਿੰਘ ਘੋਤਤਾ, ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬਿੱਟੂ ਭਾਜੀ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਗਰਾ, ਤੀਰਥ (ਮਿੱਤਰਾਂ ਦਾ ਢਾਬਾ), ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾ, ਗੁਰਿੰਦਰ ਗਿੱਲ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ (ਰਾਣਾ) ਵਿਰਕ, ਜੱਸੀ, ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਟਤਾ, ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਟਤਾ, ਹਰਿੰਦਰ ਤੂਰ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਲੱਗ, ਰੇਸ਼ਮ ਸਿੰਘ (ਫੋਰਟਵਿਨ); ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਤੋਂ ਦਲਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗਟ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੁੰਦਰ, ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੰਮਾ, ਕਰਨ ਗਿੱਲ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਠ, ਖੇਮ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਲਾਲੀ-ਪਾਲੀ ਭਰਾ ਹਰ ਸਾਲ

ਮਹਾਰਾਜਾ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਤੇ ਵਾਇਸਰਾਏ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਗਲ ਲੱਗਰ ਪਾਣੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਕੇ ਕੇ ਪੰਮਾ ਗਰਮਾ ਗਰਮ ਪਕੌੜੇ ਅਤੇ ਜਲੋਬੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ। ਬੀਬੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸੰਘਾ ਨੇ ਵੀ ਲੱਗਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਅਣਥਕ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਕਬੱਡੀ ਦੇ ਮੈਚ ਛੇ ਵਜੇ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਸਤਵਿੰਦਰ ਬਿੱਟੀ ਦੇ ਅਖ਼ਬਾਰੇ ਦੀ ਵਾਰੀ ਆ ਗਈ। ਸੈਂਕੜਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਮਰਦਾਂ ਨੇ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਕੁਰਸੀਆਂ ਸਟੇਜ ਅੱਗੇ ਸਜਾ ਲਈਆਂ। ਸਾਢੇ ਸੱਤ ਵਜੇ ਤਕ ਗੀਤ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਬਿੱਟੀ ਪੂਰੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਕੇ ਆਈ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸੈਂਕੜਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਮਰਦਾਂ ਨੇ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਕੁਰਸੀਆਂ ਸਟੇਜ ਅੱਗੇ ਸਜਾ ਲਈਆਂ। ਸਾਢੇ ਸੱਤ ਵਜੇ ਤਕ ਗੀਤ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਬਿੱਟੀ ਪੂਰੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਕੇ ਆਈ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸੈਂਕੜਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਮਰਦਾਂ ਨੇ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਕੁਰਸੀਆਂ ਸਟੇਜ ਅੱਗੇ ਸਜਾ ਲਈਆਂ। ਸਾਢੇ ਸੱਤ ਵਜੇ ਤਕ ਗੀਤ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਬਿੱਟੀ ਪੂਰੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਕੇ ਆਈ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸੈਂਕੜਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਮਰਦਾਂ ਨੇ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਕੁਰਸੀਆਂ ਸਟੇਜ ਅੱਗੇ ਸਜਾ ਲਈਆਂ।

ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਦਾ ਮੇਲਾ ਲੱਟਣਾ ਸੀ। ਉਧਰ ਨਿੰਮਾ ਡੱਲੇਵਾਲਾ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਿਆਰੀ 'ਚ ਸੀ ਪਰ ਮੇਲੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਲੱਗ ਗਈ। ਕਿਸੇ ਗੱਲੋਂ ਖੜਾ ਹੋਈ ਪੁਲਿਸ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਅੜ ਗਈ ਕਿ ਪਾਰਕ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੇਲਾ ਤਾਂ ਸਾਢੇ ਸੱਤ ਵਜੇ ਤਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਲਾਉਡ ਸਪੀਕਰ ਛੇ ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ ਵਜਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਏਡੋ ਇਕੱਠ ਵਿਚ ਸਤਵਿੰਦਰ ਬਿੱਟੀ ਸਾਊਂਡ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਗਾਉਂਦੀ ਤਾਂ ਕੀ ਗਾਉਂਦੀ? ਮੇਲਾ ਸਾਰੇ ਦਿਨ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਪਿੱਛੋਂ ਮਾਯੂਸੀ ਵਿਚ ਵਿਛੜਿਆ ਪਰ ਇਹਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਦੇਰ ਤਕ ਚੇਤੇ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

ਇਕ ਕਲਾਕਾਰ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਕਸਦਾ ਹੋਇਆ

ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਗਰਮੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਨ ਸੀ ਕਿ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਮੇਲੇ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਮੌਸਮ ਕੈਸਾ ਰਹੇ ਪਰ ਦਿਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਖਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤੇ ਮੌਸਮ ਸੁਖਾਵਾਂ ਸੀ। ਮੇਲੇ ਵਾਲੀ ਪਾਰਕ ਐਲਕ ਗਰੂਵ ਵਿਲੇਜ ਦੇ ਫਾਰੈਸਟ ਪ੍ਰਿਜ਼ਰਵ ਵਿਚ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸਫੈਦ ਸ਼ਰਟਾਂ ਤੇ ਕਾਲੀਆਂ ਪੈਂਟਾਂ ਪਾਈ ਡਿਊਟੀਆਂ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਸਨ। ਸਫੈਦ ਰੰਗ ਦੇ ਟੈਂਟ ਲਿਸ਼ਕ ਰਹੇ ਤੇ ਰੰਗ ਬਰੰਗੇ ਝੰਡੇ ਝੁਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦਾ ਝੰਡਾ ਵੀ ਹੁਲਾਰੇ ਖਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਰੇ ਘਾਹ ਉਤੇ ਕਬੱਡੀ ਦਾ ਸਫੈਦ ਦਾਇਰਾ ਉਲੀਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੁਆਲੇ ਪੀਲੀਆਂ ਪੱਟੀਆਂ ਦੀ ਵਾੜ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ।

ਕਲੋਬ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਂ, ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਿੰਦੀ ਖੰਗੂੜਾ, ਹਰਦੀਪ ਗਿੱਲ, ਜਿੰਦਰ ਬੈਣੀਪਾਲ, ਦੀਪਾ ਬਦੇਸ਼ਾ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ, ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਲੱਖਣ, ਹੈਪੀ ਹੀਰ ਤੇ ਅਮਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਦੇਸ਼ਾ ਹੋਰਨਾਂ ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਨਾਲ ਖ਼ੂਦ ਸਟੇਜ ਸਿੰਗਾਰ ਰਹੇ ਤੇ ਕੁਰਸੀਆਂ ਡਾਹ ਰਹੇ ਸਨ। ਰਤਾ ਕੁ ਲਾਂਭੇ ਇਕ ਸ਼ੈਡ ਹੇਠ ਲੱਗਰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਚਾਹ ਤੇ ਦਹੀਂ ਪਰਾਉਂਦੇ ਛਕਦਾ ਤੇ ਫਿਰ ਦਾਇਰੇ ਦੁਆਲੇ ਕੁਰਸੀ ਆ ਮੱਲਦਾ।

ਲੰਮੇ ਚੌੜੇ ਲਾਅਨ, ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਟਾਹਲੀਆਂ ਤੇ ਪਿੱਪਲਾਂ ਵਰਗੇ ਉੱਚੇ ਹਰੇ ਭਰੇ ਰੁੱਖ, ਉਡਾਰੀਆਂ ਭਰਦੇ ਪੰਛੀ, ਇਕ ਖਾਸ ਰਾਗ ਅਲਾਪਦੇ ਬੀਡੋ, ਉਡਦੇ ਜਗੜ, ਸੈਰ ਕਰਦੀਆਂ ਮੇਮਾਂ ਤੇ ਕਤੂਰੇ, ਚਾਂਡਲੇ ਹੋਏ ਬੱਚੇ-ਇਹ ਸੀ ਮਾਹੌਲ ਮੇਲੇ ਦਾ। ਸੱਜਰੀ ਸਵੇਰ ਦੀ ਭਿੰਨੀ ਭਿੰਨੀ ਪੌਣ ਮਨ ਸਰਸਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ।

ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਦੇ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪਾਂ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਦਾ ਇਕ ਰਾਜ਼ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਾਸ ਨਿਵੇਕਲਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਡੁੱਲ੍ਹਾ ਪਾਰਕ ਹੈ। ਜੇ ਮਰਜ਼ੀ ਕਰੀ ਜਾਓ ਕਿਸੇ ਗੁਆਂਢੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਤਕਲੀਫ਼ ਨਹੀਂ। ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਦੇ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪਾਂ ਦਾ ਲੱਗਰ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਡੁੱਲ੍ਹਾ ਹੁੰਦੇ ਜਿਸ ਵਿਚ ਵੈਜ ਤੇ ਨਾਨ ਵੈਜ ਸਭ ਕੁਝ ਚਲਦੈ। ਹੈਪੀ ਹੀਰ ਮਾਈਕ ਤੋਂ ਕਹਿ

ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਕਿ ਜੀਹਨੇ ਪਹੁੰਚੇ ਖਾਣੇ ਆ ਹੁਣੇ ਖਾ ਲਓ ਤੇ ਜੀਹਨੇ ਦੰਦ ਤਿੱਖੇ ਕਰਨੇ ਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੁੱਕੜ ਵੀ ਮਸਾਲੇ ਲਾ ਕੇ ਪੁੱਠੇ ਟੰਗੇ ਹੋਏ ਆ। ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਦਾ ਖੇਡ ਮੇਲਾ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਛਪਾਰ ਦਾ ਮੇਲਾ ਬਣਿਆ ਹੁੰਦੈ। ਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਡਿੱਗੀਆਂ ਪਿੱਛੋਂ ਮੇਲੀ ਗੋਲੀ ਇੰਜ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਮਖਿਆਲ ਤੇ ਮੱਖੀਆਂ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਣ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਮੇਲੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਥੇ ਵੀ ਦਰਸ਼ਕ ਕੋੜੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਘੁੱਟਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲੇ ਦਾ ਰੰਗ ਮਾਣ ਰਹੇ ਸਨ, ਫਰਕ ਸਿਰਫ ਇੰਨਾ ਕੁ ਸੀ ਕਿ ਬਹੁਤੇ ਸੁਕੀਨਾਂ ਵਲੋਂ ਬੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਓਹਲਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਲਿਮੋਜ਼ੀਨ

ੜਲਕੀਆਂ

ਕਬੱਡੀ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਦਾਰੂ ਲੈ ਕੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਹੁੰਚੀ ਹੋਈ।

ਇਹ ਵੀ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੋ ਘੁਟ ਗਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਹਾਥੀ ਵੀ ਕੱਟਾ ਲਗਣ ਲਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹੋ ਹਾਲ ਇਸ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਮੇਲੇ ਦੇ ਸੁਕੀਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕਾਫੀ ਨਰਮ ਸਨ। ਸੜਕ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਡਿੱਗੀਆਂ ਖੋਲ੍ਹੀ ਖੜ੍ਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਰਫ ਇੰਨਾ ਕੁ ਹੀ ਅਖਿਆ ਕਿ ਡਿੱਗੀ ਦਾ ਮੂੰਹ ਸੜਕ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਕਰ ਲਓ। ਫਿਰ ਵੀ ਕਈ ਮੇਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਹਿਸਦੇ ਵੇਖੇ ਗਏ। ਕਈਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਆਪਣੀ ਦਾਰੂ ਪੂਰੀ ਖਿਡਾਈ ਜਦੋਂ ਨੰਬਰ ਇਕ ਲਈ ਬਾਬਰੂਮ ਜਾਣ ਦੀ ਥਾਂ ਉਥੇ ਹੀ ਮੂੰਹ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਕਰ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਖੁਫਾ ਕੀਤਾ। ਜੇ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਸੀ ਤਾਂ ਮੇਲੇ ਦੇ ਅਖੀਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਕਾਇਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 6 ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਪੀਕਰ ਨਾ ਲਾਉਣ ਦੇਣ ਤੇ ਅੜ ਬੈਠੇ ਤਦ ਇਕ-ਦੋ ਸੁਰਾਬੀਆਂ ਨੇ ਪੁਠੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਕੇ ਰਹਿੰਦੀ ਕਸਰ ਵੀ ਪੂਰੀ ਕਰ ਦਿਤੀ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਦਰਸ਼ਕ ਬਿੱਟੀ ਦਾ ਗੌਣ-ਪਾਣੀ ਸੁਣਨੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਗਏ।

ਇਕ ਪਾਸੇ ਦਬਰਜੀ ਵਾਲਾ ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟੋਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਚਰ ਦਾ ਵਿਖਾਲਾ ਕਰ ਰਿਹਾ

ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਲਾਈ ਹੋਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਪੜੇ, ਕੈਸਟਾਂ, ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੇ ਕਿੱਸੇ ਸਨ। ਗਾਨੀਆਂ ਸਨ, ਗਹਿਣੇ ਸਨ ਤੇ ਜਿਉਣੇ ਮੌਤ ਦੀਆਂ ਟੇਪਾਂ। ਮੁੰਦਰੀਆਂ-ਤਵੀਤੀਆਂ ਤੇ ਕੱਢਵੇਂ ਰੁਮਾਲ ਅਤੇ ਤਿੱਲੇਦਾਰ ਜੁੱਤੀਆਂ ਵੀ। ਮੁੰਡਿਆਂ ਖੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬੁਨੈਣਾਂ ਉਤੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਤੇ 'ਵੀਰਾਂ ਨਾਲ ਸਰਦਾਰੀ' ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਹੈਪੀ ਹੀਰ ਹਰ ਆਏ ਗਏ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਤੇ ਪੰਨਵਾਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਮਾਮਾ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ-ਮਾਮਾ ਏਧਰ ਆਓ, ਮਾਮਾ ਓਧਰ ਚੱਲੋ। ਮਾਮੇ ਦੀ ਚਾਲ ਢਿੱਲ੍ਹੀ ਪਈ ਹੋਈ ਸੀ ਤੇ ਉੱਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਮਾਮਾ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵੇਲੇ ਕੋਡੀ ਖੇਡਦਾ ਰਿਹਾ ਹੋਉ!

ਵਿਚੇ ਹੈਪੀ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ ਆਉਣ ਲਈ 'ਵਾਜ਼ਾਂ ਮਾਰੀ ਗਿਆ ਤੇ ਵਿਚੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਟੀਮ ਲਈ ਸੌ ਡਾਲਰ ਦਾ ਬੋਨਸ ਐਲਾਨ ਕਰੀ ਗਿਆ। ਵਿਚੇ ਉਸ ਦਾ ਬਾਪ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਮੌਜੀ ਆਪਣੀ ਟੱਲੀ ਵਰਗੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਕਵਿਤਾ ਤੇ ਲੜੀਫੇ ਸੁਣਾ ਕੇ ਮੇਲੀਆਂ ਦਾ ਚਿੰਤ ਪਰਚਾਈ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਤੋੜਾ ਝਾੜਿਆ ਕਿ ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਗੜ੍ਹਕੀ ਜਾਨਾਂ ਪਰ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਘਰ ਵਾਲੀ ਮੂਹਰੇ ਡਰੀ ਜਾਨਾਂ। ਨਾਲ ਹੀ ਉਹਨੇ ਕਿਹਾ, ਹੱਥ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰੋ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੀ ਘਰ ਵਾਲੀ ਤੋਂ ਨੀ ਡਰਦਾ। ਮੇਲੇ 'ਚ ਫੰਨੇ ਖਾਂ ਬੰਦੇ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ ਪਰ ਹੱਥ ਕੋਈ ਵੀ ਖੜ੍ਹਾ ਨਾ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਹਾਂ, ਪ੍ਰੋ. ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹੱਥ ਜੋੜ ਜਰੂਰ ਦਿੱਤੇ।

ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ ਕਹਿਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਸਨ, "ਮੈਰਾਬਨ ਦੌੜ ਬੜਾਲੀ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖਦਿਆਂ ਪੰਤਾਲੀ ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਮੇਰੀ ਖੇਡ ਲੇਖਣੀ ਦੀ ਮੈਰਾਬਨ ਅਜੇ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਉਮੀਦ ਹੈ ਇਹ ਉਦੋਂ ਤਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤਕ ਖੇਡ ਮੇਲਿਆਂ 'ਤੇ ਜਾਂਦਾ-ਆਉਂਦਾ ਰਹੇਗਾ ਤੇ ਸਾਹ ਵਗਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।"

ਡੈਲਸ 'ਚ ਮਹਿਫਲ-ਏ-ਸਰਤਾਜ ਨੇ ਲਾਈ ਸੁਰਾਂ ਦੀ ਛਹਿਬਰ

ਕੁਝ
ਯਾਦਗਾਰੀ
ਤਸਵੀਰਾਂ

ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ
ਜਤਿੰਦਰ ਮੋਹਰ
ਫੋਨ: +91 97799 34747

ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ, ਕੁਦਰਤ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੋਕਾਰ

ਲਈ ਰੇਡੀਓਐਕਟਿਵ ਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਕੂੜਾ ਪਿਛੇ ਛੱਡ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੈਂਸਰ, ਬਾਂਝਪਣ, ਜਮਾਂਦਰੂ ਅਪੰਗਤਾ ਅਤੇ ਸਦੀਆਂ ਤੱਕ ਵਿਕਿਰਨਾਂ ਦਾ ਬੁਰਾ ਅਸਰ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਕੋਲਾਰ ਖਾਣਾ ਵਿਚ ਪਰਮਾਣੂ ਕੂੜਾ ਦੱਬਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਅੱਖੀਂ ਘੱਟਾ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਧਰਤੀ ਅੰਦਰਲੀ ਸਰਗਰਮੀ ਜਾਂ ਵਧ-ਘਟ ਰਹੀ ਤਪਸ਼ ਕੋਲਾਰ ਖਾਣਾ ਵਿਚ ਦੱਬੇ ਪਰਮਾਣੂ ਕੂੜੇ ਨੂੰ ਘਾਤਕ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਸਬੱਬ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੌਗਿਰਦਾ ਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਮੰਤਰੀ ਜੈਰਾਮ ਰਮੇਸ਼ 'ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਤੋਂ ਹਰਗਿਜ਼ ਪਿਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟਾਂਗੇ' ਅਤੇ ਐਟਮੀ ਊਰਜਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁਖੀ ਸ਼੍ਰੀਕਮਾਰ ਬੈਨਰਜੀ 'ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਹੀ ਹੱਲ ਹੈ' ਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਭੁਪਾਲ

'ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ' ਦਾ ਲੰਬਾ ਤਜਰਬਾ ਜਨਤਾ ਦੇ ਚੇਤਿਆਂ ਵਿਚ ਪਿਆ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਗਲਤੀ, ਤਕਨੀਕੀ ਖਰਾਬੀ ਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ ਕਦੇ ਇਸ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਨੂੰ ਤਬਾਹਕੁਨ ਸਾਬਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਵਾਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ', 'ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਮਾਹਿਰ ਨਹੀਂ'; ਪਰ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਪੱਖ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਹੈ। ਗੰਭੀਰ ਮਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਆਵਾਮ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਆਪਣੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਖੋਰਾ ਲਾਇਆ ਹੈ। ਐਟਮੀ ਊਰਜਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸੱਚ ਲੁਕੋਇਆ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਨ

ਪੈਂਤੜਾ ਬਦਲ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਹੁਣ ਕਿਹੜਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਸੰਘਣੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਜਾਂ ਧਰਤੀ ਜ਼ਰਖੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਰਹੀ? ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਾਇਰ ਪਾਸ਼ ਲਿਖਦਾ ਹੈ: ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਦੇਸ ਨੂੰ ਸਮਝੇ ਸਾਂ ਕੁਰਬਾਨੀ ਜਿਹੀ ਵਫ਼ਾ ਪਰ ਜੇ ਦੇਸ਼ ਰੂਹ ਦੀ ਵਗਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਖ਼ਾਨਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਦੇਸ਼ ਉੱਲੂ ਬਣਨ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗਘਰ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਹਿੰਦ-ਅਮਰੀਕਾ ਪਰਮਾਣੂ ਸੰਧੀ ਸਦਕਾ ਅਗਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚ ਚਾਰ ਪਰਮਾਣੂ ਪਲਾਂਟ ਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਪਰੋਂ

ਵਿਚ ਵਾਪਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਪਲਾਂਟ ਬੰਦ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਖ਼ਦਸ਼ਾ ਟਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਨ 1993 ਵਿਚ ਨਰੋਰਾ ਪਲਾਂਟ ਵਿਚ ਲੱਗੀ ਅੱਗ ਮੁਲਕ ਦਾ ਵੱਡਾ ਪਰਮਾਣੂ ਹਾਦਸਾ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੈਰਾ (ਕਰਨਾਟਕ) ਵਿਚ ਟ੍ਰਿਟੀਅਮ ਰਿਸ਼ਣ ਦਾ ਹਾਦਸਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਜਪਾਨੀ ਹਾਦਸੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਲਾਂਟਾਂ ਲਾਗੇ ਵਸਦੇ ਲੋਕ ਖੌਫ਼ਜ਼ਦ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਕਸਿਤ ਜਪਾਨ ਵਿਚ ਵਾਪਰਿਆ ਹਾਦਸਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖ਼ਦਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਡੂੰਘਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵੱਡੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿਚ ਵੀ ਪਰਮਾਣੂ ਪਲਾਂਟਾਂ ਵਿਚੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਨਿਕਲਦੀਆਂ ਵਿਕਿਰਨਾਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਬਦਤਰ ਬਣਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜਾਦੂਗੜ੍ਹ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਚਲੇ ਰਿਐਕਟਰਾਂ ਦੇ ਦਰਜ ਹੋਏ ਮਾਰੂ ਅਸਰ ਮੀਡੀਆ ਵੱਲੋਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਵਿਕਿਰਨਾਂ ਦੇ ਅਸਰਅੰਦਾਜ਼ ਘੇਰੇ ਦੀ ਪੱਕੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੀ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਪਲਾਂਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵਿਕਿਰਨਾਂ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਬਦਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਦਿਸ਼ਾ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਆਖਿਆ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਭੱਠਲਭੁਸਾ ਕਾਇਮ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ 'ਤੇ ਬੰਨ੍ਹੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਪੱਟੀ ਪਲਾਂਟ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ।

ਤਿੰਨ ਮੀਲ ਟਾਪੂ (ਥ੍ਰੀ ਮਾਈਲ ਆਈਲੈਂਡ) ਦੇ ਪਰਮਾਣੂ ਹਾਦਸੇ (ਸੰਨ 1979) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਵਾਲਸਟ੍ਰੀਟ ਨੇ ਪਰਮਾਣੂ ਸਨਅਤ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਪਿਛਲੇ 25 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਯੂਰਪ ਨੇ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਪਰਮਾਣੂ ਰਿਐਕਟਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ। ਪੱਛਮੀ ਮੁਲਕ ਨਾਕਾਮਯਾਬ ਤਬਾਹਕਾਰੀ ਸਨਅਤ ਨੂੰ ਕੂੜੇ ਦੇ ਡੱਬੇ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।...ਹੁਣ ਹਿੰਦ-ਅਮਰੀਕਾ ਪਰਮਾਣੂ ਸੰਧੀ ਸਦਕਾ ਅਗਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚ ਚਾਰ ਪਰਮਾਣੂ ਪਲਾਂਟ ਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਪਰੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਦਿਖਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸੰਘਣੀ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਦੇਵਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਲਈ ਖ਼ਤਰੇ ਦੀ ਘੰਟੀ ਸਿੱਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਭੁਲੇਖਾ ਸਸਤੀ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹੈਰਿਸਬਰਗ (ਅਮਰੀਕਾ) ਵਿਚ 1979 ਚ ਥ੍ਰੀ ਮਾਈਲ ਆਈਲੈਂਡ ਦੇ ਪਰਮਾਣੂ ਹਾਦਸੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੇ ਵਿਖਾਵੇ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼।

ਸਰਕਾਰੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਉਲਟ ਪਰਮਾਣੂ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਕੋਲ ਪਰਮਾਣੂ ਤਬਾਹੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵਾਂਚਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮਾਹਿਰ ਦੋਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਾਲਪਾਕਮ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ੀ ਮਸ਼ਕ ਦੌਰਾਨ ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਆਵਾਜਾਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਕਾਮਯਾਬ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਬਰਾਮਦਕਾਰ ਵਜੋਂ 'ਸੋਭਾ ਖੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ 'ਮਹਾਨ ਕੰਮ' ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਚੀਨ ਨੂੰ ਪਛਾੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੰਨ 2011-2012 ਲਈ ਭਾਰਤ ਦਾ ਰੱਖਿਆ ਬਜਟ 1500 ਅਰਬ ਰੁਪਈਆ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ 40 ਫੀਸਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਅਜੇ 126 ਲੜਾਕੂ ਜੈੱਟ ਜਹਾਜ਼, 200 ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਅਤੇ ਪਣਡੱਬੀ ਖ਼ਰੀਦਣ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਹੈ।

ਗੈਸ ਤੁਾਸਦੀ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮਿਆਂ ਦੇ ਤਜਰਬਿਆਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਉੱਤੇ ਯਕੀਨ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੈ। ਚਰਨੋਬਲ ਤੁਾਸਦੀ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੋਈਆਂ ਮੌਤਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਫੈਲਿਆ ਸਹਿਮ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਾਮੀ ਦੁੱਧ ਪੀਣ ਤੋਂ ਨਾ ਰੋਕਣਾ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੱਚੀ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਰਹੀਆਂ।

ਲਈ ਸੰਸਦ, ਕਾਂਗਰਸ ਜਾਂ ਭਾਜਪਾ ਅੰਤਿਮ ਧਿਰਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਆਵਾਮ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਧਿਰ ਹੈ। ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਪਹੁੰਚ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਉੱਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਰੋਕਾਰ ਵਾਲੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਅਹਿਮ ਹੈ। ਜੇ ਅਵਾਮ ਦੀ 'ਬਿਹਤਰੀ' ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਬਾਬਤ ਸਮਝ 'ਮਾਹਿਰਾਂ' ਤੱਕ ਮਹਿਦੂਦ ਕਿਉਂ ਰਹੇ? ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਦਲਾਂ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਰਮਾਣੂ ਪਲਾਂਟ ਲਾਉਣ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦਾ ਬਦਲਾਂ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਹੀ ਬਾਦਲ ਹੁਣ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਦਿਖਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸੰਘਣੀ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਦੇਵਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਲਈ ਖ਼ਤਰੇ ਦੀ ਘੰਟੀ ਸਿੱਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਭੁਲੇਖਾ ਸਸਤੀ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਲੱਗਣ ਜਾ ਰਹੇ ਪਰਮਾਣੂ ਪਲਾਂਟਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਘੱਟ ਪਰ ਬਿਜਲੀ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਰਜੀਹ ਸਨਅਤੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਖ਼ਬਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪਰਮਾਣੂ ਪਲਾਂਟਾਂ ਕਾਲਪਾਕਮ, ਨਰੋਰਾ ਤੇ ਤਾਰਾਪੁਰ ਦੇ ਮੁਕਾਮੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੇਸ਼ਬੰਦੀਆਂ ਨਾਮਨਿਹਾਦ ਹਨ। ਸੰਨ 2004 ਵਿਚ ਸੁਨਾਮੀ ਦਾ ਕਹਿਰ ਕਾਲਪਾਕਮ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡਾਂ

ਦੇ ਪਰਮਾਣੂ ਹਾਦਸੇ (ਸੰਨ 1979) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਵਾਲਸਟ੍ਰੀਟ ਨੇ ਪਰਮਾਣੂ ਸਨਅਤ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਪਿਛਲੇ 25 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਯੂਰਪ ਨੇ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਪਰਮਾਣੂ ਰਿਐਕਟਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ। ਪੱਛਮੀ ਮੁਲਕ ਨਾਕਾਮਯਾਬ ਤਬਾਹਕਾਰੀ ਸਨਅਤ ਨੂੰ ਕੂੜੇ ਦੇ ਡੱਬੇ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਤੋਂ ਰਿਐਕਟਰ ਖ਼ਰੀਦ ਕੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਬਾਰੂਦ ਦੇ ਢੇਰ 'ਤੇ ਬਿਠਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੈਤਾਪੁਰ ਪਰਮਾਣੂ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਡਟੀ 'ਕੋਕਣ ਬਚਾਉ ਸਮਿਤੀ' ਸਾਹਮਣੇ ਜੈਰਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਦਾ ਕਬੂਲਨਾਮਾ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ। ਫਰਾਂਸ ਦੀ 'ਅਰੇਵਾ' ਕੰਪਨੀ ਅਣਪਰਖਿਆ ਈ.ਪੀ.ਆਰ. ਰਿਐਕਟਰ ਜੈਤਾਪੁਰ ਵਿਚ ਲਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਫਿਨਲੈਂਡ, ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਪਰਮਾਣੂ ਮਾਹਿਰ ਰਿਐਕਟਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ 3000 ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸਰਕੋਜ਼ੀ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਦੌਰੇ ਦੇ ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਅੰਦਰ ਜੈਤਾਪੁਰ ਪਰਮਾਣੂ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ 'ਬਾਸਰਤ' ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਜੈਰਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਇਸ ਕਾਹਲੀ ਪਿੱਛੇ 'ਵੱਡੇ ਦਾਅ ਪੇਚਕ' ਅਤੇ 'ਵਿੱਤੀ ਕਾਰਨ' ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਨਾਂ ਅਤੇ ਚੌਗਿਰਦੇ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਨੇ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਪੱਕਾ ਦਾਅਵਾ 'ਅੰਤਿਮ ਸੱਚ' ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰਮਾਣੂ ਖ਼ਤਰੇ ਦਾ ਹੱਲ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿਪੁੰਨ ਨਿਗਰਾਨ ਅਦਾਰਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਦੀ

ਮਾਏ ਮੇਰੀਏ!
ਇਕ ਗੱਲ ਆਖਾਂ ਮਾਏ ਨੀ, ਮੇਰੀ ਮੋੜੀਂ ਨਾ। ਕੋਈ ਹਾਣ ਮੇਰਾ ਨਾ ਮਿਲਿਆ, ਮੈਨੂੰ ਤੋਰੀਂ ਨਾ।
ਜਦ ਲੰਡਨ ਜਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਨਾਂ ਜੋੜ ਦਿੰਦੇ, ਬਾਪੂ ਜੀ ਦੇ ਪੇਪਰ ਕਈ ਨਾਲ ਤੋਰ ਦਿੰਦੇ। ਉਹ ਪੀਣ ਸ਼ਰਾਬਾਂ ਸੁਣਿਆ, ਉਥੇ ਗੋਰੀਂ ਨਾ...। ਇਕ ਗੱਲ ਆਖਾਂ ਮਾਏ ਨੀ, ਮੇਰੀ ਮੋੜੀਂ ਨਾ।
ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਕਈ ਕੁੜੀਆਂ ਕਾਲਜ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਨੇ। ਰੁਲਦੀਆਂ ਉਹ ਪਰਦੇਸੀਂ, ਹੋਰ ਵੀ ਬੜੀਆਂ ਨੇ। ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਨਾਂ ਦੁਸਮਣ ਬੰਨ੍ਹ ਦਈਂ ਡੋਰੀ ਨਾ...। ਇਕ ਗੱਲ ਆਖਾਂ ਮਾਏ ਨੀ,

ਕਾਵਿ-ਸੰਸਾਰ
ਮੇਰੀ ਮੋੜੀਂ ਨਾ।
ਦੋ-ਦੋ ਮੁੰਦੀਆਂ ਪਾ ਕੇ ਨੀ ਉਹ ਮੋਹ ਲੈਂਦੇ, ਕਲਫਾਂ ਲਾ ਲਾ ਕਈ ਤਾਂ ਉਮਰ ਲੁਕੇ ਲੈਂਦੇ। ਲਾਲਚ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਮੈਨੂੰ, ਖਾਹ ਲਉਂ ਬੋੜੀ ਮਾਂ...। ਇਕ ਗੱਲ ਆਖਾਂ ਮਾਏ ਨੀ, ਮੇਰੀ ਮੋੜੀਂ ਨਾ।
'ਚੀਮਨੇ' ਤੋਂ ਵੀ ਹੋਵੇ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕਰੀਂ। ਵੇਖੀਂ ਕਿਧਰੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾ ਮੇਰੀ ਗਾਲ ਧਰੀਂ। ਰਾਜ ਦੀ ਧੌਂਸ ਨਾ ਮੰਨੀਂ, ਕਹਿ ਦਈਂ ਕੋਰੀ ਮਾਂ...। ਇਕ ਗੱਲ ਆਖਾਂ ਮਾਏ ਨੀ, ਮੇਰੀ ਮੋੜੀਂ ਨਾ।
-ਰਾਜ ਧਾਲੀਵਾਲ

ਰੱਬ ਨਾਲ ਪਿਆਰ
'ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਾ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਤੂੰ ਕਰ ਲੈ ਰੱਬ ਨਾਲ ਪਿਆਰ,' ਇਹ ਸੀ ਤੇਰਾ ਕੋਲ ਕਰਾਰ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਮੇਰੇ ਯਾਰ।
ਛੱਡ ਮਾਇਆ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਕਰਦਾ ਏ ਲੁੱਟ ਮਾਰ, ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਮੇਰੇ ਯਾਰ।
ਕਰ ਲੈ ਨਾਮ ਦਾ ਵਪਾਰ ਇਹੀਉਂ ਸੱਚੀ ਸੁੱਚੀ ਕਾਰ ਹੋ ਜਾਉ ਭਵ ਸਾਗਰ ਤੂੰ ਪਾਰ, ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਮੇਰੇ ਯਾਰ।
ਸਭਨਾਂ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਇਹ ਸਾਰ ਹੈ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਪ੍ਰਵਚਗਾਰ ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਕਰਦਾ ਏ ਭੇਦ ਭਾਵ, ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਮੇਰੇ ਯਾਰ।
-ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੈਨ ਹੋਜੇ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ।

ਲੋਕਪਾਲ ਵਾਲੇ ਲੇਖ ਵਿਚ ਲੋਕ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਕੁਝ ਚਰਚਾ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਪਰ ਵਿਭਿੰਨ ਪਸਾਰਾਂ ਵਾਲਾ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿੱਘ ਭਰਿਆ ਸ਼ਬਦ ਲੋਕ ਮਾਨਸ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿਕਟ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਜਨਤਾ ਸ਼ਬਦ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਰਪੇਖ ਜਿਹਾ, ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ, ਉਥੇ ਲੋਕ ਹਮਦਰਦੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ, ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਦੁਖ ਸੁਖ ਵਿਚ ਨਿੱਘ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਧੜਕਦੇ ਸਮੂਹ ਦਾ ਅਰਥਾਵਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਜਾ ਛੂੰਹਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਕਚਾਰ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਕੇ। ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਮਾਜ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਆਮ ਲੋਕ ਕਿੱਥੇ ਵਰਤਦੇ ਹਨ? ਦੁਖ ਸੁਖ ਵਿਚ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾ ਲੋਕ ਤੋਂ ਹੀ ਬਣੇ 'ਲੋਕ' ਜਾਂ 'ਲੋਕ' ਦੀ ਰੱਬ, ਮਾਂ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਮਹਿਰਮ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ, 'ਲੋਕੋ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਮੈਂ ਤਾਂ', 'ਆਈਂ ਵੇ ਲੋਕ' ਆਦਿ। ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਕੀ ਕਹਿਣਗੇ। ਲੋਕ ਜਾਣੇ ਰੱਬ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੌਤੇ ਪਹਿਰ ਸਾਡੀਆਂ ਸਭ ਹਰਕਤਾਂ ਭਾਪ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਾਮਰੇਡਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਰਗੜ ਰਗੜ ਕੇ ਘਸਾ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ; ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਂਵਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ; ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ (ਲੋਕਾਂ ਭਾਣੇ ਰੱਬ ਰੁੱਸਿਆ, ਅਜੇ ਨਾ ਟੋਕੀਂ ਲੋਕਾ ਵੇ) ਅਤੇ ਕਵੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਵਿਉਂਤਪਤ ਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਖੁਲ੍ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨ ਕਵੀ ਅਫ਼ਜ਼ਲ ਸਹਿਰ ਦਾ ਕਲਾਮ ਸੁਣੋ:

ਚੇਤਰ ਰੰਗ ਨਰੋਏ ਵੇ ਲੋਕਾ!
ਚੇਤਰ ਰੰਗ ਨਰੋਏ।
ਭੋਏ ਤੇ ਨਵੀਂ ਹਯਾਤੀ ਖਿਤ ਪਈ
ਅਸੀਂ ਮੋਏ ਦੇ ਮੋਏ।
ਮਾਂ ਵਲੋਂ ਹੀ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਜਹਿਰ ਦੇਣ ਜਿਹੇ
ਘੋਰ ਪਾਪ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਲੋਕਾਂ
ਪਾਸ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ:

ਸੁਣਿ ਵੇਖਹੁ ਲੋਕਾ ਇਹੁ ਵਿਭਾਣਾ॥
ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਉਦਾਹਰਣਾਂ:
ਲੋਕਾ ਮਤ ਕੇ ਫਕਤਿ ਪਾਇ
(ਆਸਾ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ)

ਸੁਨਹੁ ਲੋਕਾ ਮੈ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸੁ ਪਾਇਆ
(ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ)

ਅਨਦਿਨੁ ਸਿਮਰਹੁ ਤਜਿ ਲੋਕ ਲੋਕਾਣੀਆ
(ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ)
ਲੋਕਪਾਲ ਵਾਲੇ ਲੇਖ ਵਿਚ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਕੁਝ ਪੱਖਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਸੋ

ਜਿਧਰ ਦੇਖੋ ਲੋਕ ਹੀ ਲੋਕ

ਏਥੇ ਇਸ ਦੇ ਧਾਤੂ ਰੂਪ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਾਕੀ ਸਭ ਕਾਸੇ ਦੀ ਦੁਹਰਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਦੱਸ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਕਿ ਲੋਕ ਸ਼ਬਦ ਹਲੰਤ ਵਾਲੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਸ਼ਬਦ 'ਲੋਕ' ਤੋਂ ਹੀ ਬਣਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਮੂਲ ਅਰਥ ਹੈ ਦੇਖਣਾ, ਨਿਹਾਰਨਾ, ਪ੍ਰਤੱਖ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਜਾਣਨਾ ਜਾਂ ਪਛਾਣਨਾ ਵੀ ਹੈ। ਜਦ ਅਸੀਂ ਬਾਹਰੀ ਪਰਪੰਚ ਵੱਲ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰਤੱਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਉਹੀ ਲੋਕ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਦਿਸਦਾ ਜਗਤ, ਸੰਸਾਰ ਲੋਕ ਹੈ। ਲੋਕ ਦਾ ਹੀ ਇਕ ਹੋਰ ਬਦਲਿਆ ਰੂਪ 'ਲੋਅ' ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਹੋਰ ਵੀ ਜਲੋਅ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। 'ਲੋਅ' ਦਾ ਅਰਥ ਰੋਸ਼ਨੀ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ; ਲੋਅ ਹੋ ਜਾਣਾ ਉਕਤੀ ਵਿਚ ਚਾਨਣ ਹੋ ਜਾਣਾ ਅਰਥਾਤ ਗਿਆਨ ਹੋ ਜਾਣਾ ਵੀ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਲੋਅ ਦਾ ਅਰਥ ਦਿਸਦਾ ਜਗਤ, ਲੋਕ, ਜਨਤਾ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਲੋਕ ਜਾਂ ਲੋਅ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੱਖਣ ਵਾਲੀ ਇੰਦਰਾਵੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਰਥਾਤ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵੀ ਹੈ। ਗੱਲ ਕੀ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦਾ ਜੀਵ ਨਿਰਜੀਵ ਜਗਤ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਉਰਜਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਦੇਹ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੱਖਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਕਤੀ-ਸਭ ਲੋਅ ਹੀ ਲੋਅ ਹਨ; ਭਲਾ ਫਿਰ ਹੋਰ ਕੀ ਰਹਿ ਗਿਆ?

ਲੋਅ ਸ਼ਬਦ ਉਪਰ ਗਿਣਾਏ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਅਨੇਕਾਂ ਵਾਰ ਆਇਆ ਹੈ। ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ: ਚਹੁ ਚਕੀ ਕੀਅਨੁ ਲੋਅ (ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ)

ਦਿਸਦਾ ਜਗਤ: ਸੁਣਿਐ ਦੀਪ ਲੋਅ ਪਾਤਾਲ (ਜਪੁਜੀ) ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ:

ਕਰਮ ਵਧਿ ਕੈ ਲੋਅ ਖਪਿ ਮਰੀਜਾਈ (ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ)

ਅਸਲ ਵਿਚ 'ਲੋਕ' ਧਾਤੂ ਦੇ ਹੋਰ ਧਾਤੂਆਂ 'ਲੁਚ' ਅਤੇ 'ਰੁਚ' ਨਾਲ ਵੀ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਇਹ ਦੋਵੇਂ 'ਲੁਕ' ਦੇ ਰੁਪਾਂਤਰ ਹਨ। ਲੁਚ ਦਾ ਅਰਥ ਵੀ ਦੇਖਣਾ, ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨਾ, ਪ੍ਰਤੱਖ ਕਰਨਾ ਹੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ-ਵਿਕਾਸ ਕੁਝ ਹੋਰ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵੱਲ ਵੀ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੋਲਣਾ, ਚਮਕਣਾ ਦੇ ਭਾਵਾਂ ਵਿਚ। ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਖ ਦੇ ਅਰਥ ਵਾਲਾ 'ਲੋਚਨ' ਤੇ ਇਸੇ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਿਗੜੇ ਲੋਇਨ ਜਾਂ ਲੋਇਣ ਸ਼ਬਦ ਹਨ:

ਪੰਥੁ ਨਿਹਾਰੈ ਕਾਮਨੀ
ਲੋਚਨ ਭਰੀ ਲੋ ਉਸਾਸਾ॥ (ਕਬੀਰ)

ਗੁਰਗਿ ਦਿਖਾਇਓ ਲੋਇਨਾ (ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ)

ਦੇਖਣਾ ਵਾਲੇ ਅਰਥਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਲੋਚਨ ਜਾਂ ਲੋਚਾ ਵਿਚ ਚੂੜਣਾ, ਇਛਾ ਕਰਨਾ, ਤਾਂਘਣਾ, ਚਾਹੁਣਾ ਦੇ ਅਰਥ ਵੀ ਸਮਾ ਗਏ ਹਨ:

ਹਰਿ ਲੋਚਾ ਪੂਰਨ ਮੇਰੀਆ (ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ)

ਲੋਚ ਤੋਂ ਹੀ ਤਿੰਨ ਅੱਖਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਿਵ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਤ੍ਰੈਲੋਚਨ ਸ਼ਬਦ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਇਆ। ਸੁਹਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਾਲੀ ਇਸਤਰੀ ਸੁਲੋਚਨਾ ਕਹਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਆਲੋਚਨਾ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਇਸੇ ਦੀ ਦੇਣ ਹੈ। ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਨੇ ਆਲੋਚਨਾ ਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਸੰਖੇਪ ਪਰ ਭਾਵਪੂਰਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, "ਆਲੋਚਨਾ ਸ਼ਬਦ ਲੁਚ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਦੇਖਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਾਉਣਾ ਹੋਵੇ।" ਲੁਸ਼ ਲੁਸ਼ ਕਰਨਾ ਵਿਚ ਲੋਚਣਾ ਦੇ ਚਮਕਣਾ ਵਾਲੇ ਅਰਥ ਦੇਖੇ ਜਾ

ਸ਼ਬਦ ਝਰੋਖਾ

ਬਲਜੀਤ ਬਾਸੀ
ਫੋਨ: 734-454-4958

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਬੇਸੁਮਾਰ ਸ਼ਬਦ ਲੋਅ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲਾਤੀਨੀ ਤੇ ਗਰੀਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਬਣੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਗਿਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ: lucid, lucent, luster, luminous, illumination, luminary, illustration, leukemia, lukewarm, lynx, leucorrhoea; leukaemia

ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਜੋ ਮੈਂ ਦੱਸਣ ਲੱਗਾ ਹਾਂ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਫਾਰਸੀ ਵਲੋਂ ਆਇਆ ਰੋਸ਼ਨੀ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਇਸੇ ਮੂਲ ਤੋਂ ਵਿਉਂਤਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜੈੱਦ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਰੂਪ ਰੋਖਸਨਾ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਮੂਲ 'ਰੁਖਸ' ਲਭਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਾਰਸੀ ਵਿਚ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਰੂਪ ਰੋਸ਼ਨਾ ਹੈ। ਸਿਕੰਦਰ ਮਹਾਨ ਦੀ ਇਕ ਰਾਣੀ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਇਹੋ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਗਰੀਕ ਵਿਚ ਰੋਕਸੈਨਾ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਫਾਰਸੀ ਵਿਚ ਚਰਬੀ, ਘਿਉ, ਤੇਲ, ਮੁਲਾਇਮੀ ਅਤੇ ਰੰਗ ਦਾ ਅਰਥ ਦਿੰਦਾ ਸ਼ਬਦ 'ਰੋਗਨ' ਵੀ ਇਸੇ ਮੂਲ ਤੋਂ ਉਪਜਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਮੂਲ ਵਿਚ ਆਭਾ, ਚਮਕ ਦੇ ਭਾਵ ਨਿਹਿਤ ਹਨ। ਫਾਰਸੀ ਤੋਂ ਹੀ ਆਇਆ ਇਕ ਹੋਰ ਇਸੇ ਮੂਲ ਨਾਲ ਜੁੜਦਾ ਲਫ਼ਜ਼ ਹੈ 'ਰੋਜ਼'। ਫਾਰਸੀ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਦਿਨ ਹੈ ਪਰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਇਹ 'ਹਰ ਦਿਨ' ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਮੈਂ 'ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਦੇ ਆਵਾਂਗਾ' ਨੂੰ 'ਮੈਂ ਰੋਜ਼ ਚੜ੍ਹਦੇ ਨੂੰ ਆਵਾਂਗਾ' ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਤੇਰਾ ਰੋਜ਼ ਦਾ ਏਹੀ ਕੰਮ ਫੜਿਆ' ਨੂੰ 'ਤੇਰਾ ਦਿਨ ਦਾ ਏਹੀ ਕੰਮ ਫੜਿਆ' ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ 'ਤੇਰਾ ਨਿਤ ਦਾ ਜਾਂ ਹਰ ਦਿਨ ਦਾ ਏਹੀ ਕੰਮ ਫੜਿਆ' ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਰੋਜ਼ ਤੋਂ ਬਣੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ, ਰੋਜ਼ਾਨਾਮਾ ਜਾਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾਮਚਾ ਸ਼ਬਦ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਆਮ ਹੀ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਰੋਜ਼ ਤੋਂ ਹੀ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਸ਼ਬਦ ਬਣਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਰੋਜ਼ ਦਾ ਕੰਮ। ਰੋਜ਼ ਦੀ ਖੁਰਾਕ, ਭੱਤਾ ਜਾਂ ਕੰਮ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਾਲਾ 'ਰੋਜ਼ੀ' (ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਟੀ-ਰੋਜ਼ੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਯੁਗਮ ਵਜੋਂ ਵਰਤੀਦਾ) ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਿਰਾ ਵੀ ਇਸੇ ਮੂਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਜਨਮ ਦਾਤੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਜਨਮ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਉਤੇ ਲੈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਾਡਾ ਅੰਨ ਦਾਤਾ ਕਿਸਾਨ ਜਿਸ ਦਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਅਨਾਜ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਸਾਡਾ ਵਿੱਤ ਭਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰੀ ਭੁੱਖੇ ਪੇਟ ਸੌਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕਿਸਾਨ ਭਾਰਤ ਦਾ ਤਾਂ ਅੰਨਦਾਤਾ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਖੁਦ ਉਹ ਤੰਗੀਆਂ ਦੀ ਮਾਰ ਝੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰੋਟੀ ਦਾ ਅੰਨਦ ਅਸੀਂ ਸਭ ਮਾਣਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਹ ਜਾਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕਿਸਾਨ ਦੇ

ਨਿਮਾ ਡਿੱਲੇਵਾਲਾ
ਫੋਨ: 513-432-9754

ਅੰਨ ਦਾਤਾ ਭੁੱਖਾ ਕਿਉਂ?

ਕਰਦਾ ਫਿਰ ਹਲ ਜੋਤ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਬੀਜ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਮਿੱਟੀ ਹੋ ਕੇ ਬੀਜ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪਸੀਨੇ ਦੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ।

ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਮਾਂ ਆਪਣੇ ਨਵ-ਜੰਮੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਦੇਣ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਬਿਲਕੁਲ ਇਵੇਂ ਹੀ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੀ ਫਸਲ ਲਈ ਪਾਣੀ ਤੇ ਖਾਦ ਖੁਰਾਕ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਵਧਣ-ਫੁੱਲਣ 'ਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕੀ ਗਿਆਰੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਨੱਥ ਪਾਉਣੀ ਹੈ।

ਲੱਖਾਂ ਢਿੱਡ ਪਾਲਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਅੰਨ ਦਾਤੇ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰੀ ਲੁਣ ਵਾਂਗੂੰ ਖੁਰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖਬਰੇ ਕਦੋਂ ਇਸ ਦੇ ਸਿਰੋਂ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਪਹਾੜ ਹਟਣੇ ਨੇ? ਖਬਰੇ ਕਦੋਂ ਇਸ ਦੇ ਚਾਰੇ ਲੜ ਪੂਰੇ ਹੋਣਗੇ? ਚੰਗੇ ਭਲੇ ਸਮਿਆਂ ਦੀ ਘੁਲਾਤੀ ਵਿਚ ਪਿਤਾ ਆਪਣੇ ਢਿੱਡ ਦੀ ਪੀੜ ਵੀ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਫਸਲ ਨੂੰ ਜਵਾਨ ਹੁੰਦਿਆਂ ਦੇਖ ਕੇ ਦਿਨੇ ਕੜਕ ਦੀਆਂ ਧੁੱਪਾਂ ਵਿਚ ਅਣਥੱਕ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦਾ, ਰਾਤਾਂ ਦੇ ਹਨੇਰਿਆਂ ਵਿਚ ਸੌਂਪਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਰੀਆਂ ਮਿੱਧਦਾ, ਸ਼ਾਹੂਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਫੜ-ਫੜ ਆਪਣੀ ਫਸਲ ਪਾਲਣ 'ਤੇ ਲਾਉਂਦਾ ਲੈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਆਪਣੀ ਫਸਲ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦਿਆਂ ਸਿਖਰਾਂ 'ਤੇ। ਉਹ ਜਵਾਨ ਹੋਈ ਫਸਲ ਉਤੇ ਜਵਾਨ ਹੋਏ ਪੁੱਤ ਵਾਂਗੂੰ ਆਸਾਂ ਲਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਥੱਕਦਾ। ਪੀਘ ਦੇ ਹੁਲਾਰੇ ਵਾਂਗ ਝੁਮਦੀ ਫਸਲ ਦੇਖ ਕੇ ਝੁਮਦਾ ਹੋਇਆ ਮਨੋ-ਮਨੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਛੋਟਾ ਟਰੈਕਟਰ ਵੇਚ ਕੇ ਵੱਡਾ ਟਰੈਕਟਰ ਲੈਣ ਦੀ, ਤੇ

ਕਦੇ ਘਰ ਵਾਲੀ ਨਾਲ ਸਲਾਹਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਢਾਹ ਕੇ ਚੁਬਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦੀਆਂ। ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਨੂੰ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਤੈਅ ਕਰ ਕੇ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੜਕਾਉਂਦੀ ਦੇਖ ਕੇ ਕਈ ਵਾਰੀ ਘਰ ਦੀ ਕੱਚੀ ਦਾ ਪੈਗ ਮਾਰ, ਬੜਕ ਮਾਰ ਨੱਚਣ ਦੇ ਮੂਝ ਵਿਚ ਵੀ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੂਝ ਵਿਚ ਆਵੇ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਪੱਕੀ ਫਸਲ ਮੋਢਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇ ਪੁੱਤ ਵਾਂਗੂੰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ!

ਸਵੇਰੇ ਉਠ ਜਦੋਂ ਸੂਰਜ ਦੀ ਥਾਂ ਅਸਮਾਨ 'ਤੇ ਘਟਾਵਾਂ ਚੜ੍ਹੀਆਂ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਕਰਾਂ ਵਿਚ ਘਿਰਿਆ ਰੱਬ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਖੀਂ ਰੱਬ! ਪੱਕੀ ਫਸਲ 'ਤੇ ਮੀਂਹ ਨਾ ਪਾ ਦਈਂ। ਗਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਤੋਂ ਭਰਦਾ ਕਾਹਲਾ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਫਸਲ ਦੀ ਵਾਢੀ ਲਈ। ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ, ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਤੋਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਵਾਂਗ ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ ਹਾੜੀ ਵੀ ਹੜ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਾ ਹੜ੍ਹ ਜਾਵੇ, ਉਹ ਸੁਰੂ ਕਰਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਫਸਲ ਦੀ ਵਾਢੀ। ਰੁਝ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸਾਰਾ ਟੱਬਰ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਖਿੱਡਿਆ ਸੋਨਾ ਸਮੇਟਣਾ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਤੂੜੀ ਦਾ ਢੇਰ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਣਕ ਦਾ ਬੋਹਲ। ਵਧੀਆ ਝਾੜ ਦੇਖ ਕੇ ਮਨੋ ਮਨੀ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਬੁਰੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਬੋਹਲ ਵਿਚ ਦੰਦਲ ਦਾੜੀ ਗੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਫਲ ਦੀ ਲੱਗੀ ਢੇਰੀ ਨੂੰ ਸੁੰਨੀ ਛੱਡ ਅੱਜ ਦੀ ਰਾਤ ਤਾਂ ਘਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਤੇ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਥੇ ਹੀ ਬਾਣ ਦੀ ਮੰਜੀ ਤੇ, ਸਲਾਘਾਂ ਸਰਹਾਣੇ ਰੱਖ ਕੇ। ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਘਰੇ ਖਾਣ ਜੋਗੀ ਰੱਖ ਕੇ ਬਾਕੀ ਟਰਾਲੀ ਵਿਚ ਲੱਦ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਮੰਡੀ। ਬੜਾ ਚਾਈ-ਚਾਈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ

ਦਾ ਮੁੱਲ ਵੱਟਣ ਪਰ ਉਦੋਂ ਬੜਾ ਦੁਖੀ ਹੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਈ-ਕਈ ਦਿਨ ਫਸਲ ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਰੁਲਣ ਬਾਅਦ ਤੁਲਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਘਾਟੇ ਵਿਚ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਆੜ੍ਹਤੀਆਂ ਦੀ ਲਾਲ ਬਹੀ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਧੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਲਈ ਚੁੱਕਿਆ ਕਰਜ਼ਾ ਅਤੇ ਤੇਲ ਖਾਦ ਲਈ ਫੜੇ ਪੈਸੇ ਵੀ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਹੱਝ-ਭੰਨਵੀਂ ਕਮਾਈ ਦਾ ਇਕ ਰੁਪਈਆ ਵੀ ਖੀਸੇ ਵਿਚ ਨਾ ਪੈਂਦਾ ਦੇਖ ਕੇ ਕੁਝ ਪਲਾਂ ਲਈ ਸੁੰਨ ਜਿਹਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਦਿਲ ਦੇ ਸਭ ਅਰਮਾਨ, ਅਰਮਾਨ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਜਾਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਜ਼ੇ ਥੱਲੇ ਦੱਬੇ ਕਿਸਾਨ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਕਿਉਂ ਕਰਦੇ ਹਨ!

ਅੱਜ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮੀਂਦਾਰ ਦੇਖ ਲੋ।
ਹੋਇਆ ਫਿਰੇ ਲਾਚਾਰ ਦੇਖ ਲੋ।
ਜਿਹੜਾ ਸਾਰੇ ਮੁਲਕ ਦਾ ਯਾਰੋ ਢਿੱਡ ਭਰੇ।
ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਕਿਉਂ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਕਿਸਾਨ ਮਰੇ।

ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਅੰਨ ਦਾਤੇ ਦੀ ਦਰਦ ਕਹਾਣੀ ਇਕ ਕੰਨ ਤੋਂ ਸੁਣ ਦੂਜੇ ਕੰਨ 'ਚੋਂ ਕੱਢਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਿਰਫ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਵਕਤ ਹੀ ਯਾਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਰ ਬਦਲਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅਵੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਸਾਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੀ। ਬੜੀ ਵਾਰ ਇਸ ਦੇ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹੇ ਕਰਜ਼ੇ ਮੁਆਫ ਹੋਏ ਹਨ, ਪਰ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਹੀ। ਇਕ ਵਾਰ ਸੁਣਨ ਵਿਚ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਮੋਟਰਾਂ ਦੇ ਬਿਲ ਮੁਆਫ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਆਫ ਹੋਏ ਮੋਟਰਾਂ ਦੇ ਬਿੱਲਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਸਿਰਫ ਉਸੇ ਜ਼ਿੰਮੀਂਦਾਰ ਨੂੰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਮੋਟਰਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਮੋਟਰਾਂ ਹਨ, ਉਸ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਇੰਨੀ ਮਾੜੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਉਹ ਨੀਵੇਂ ਪੱਧਰ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਨਾਲੋਂ ਪੈਰਾਂ ਸਿਰ ਹੋਵੇਗਾ। 2-4 ਕਿੱਲਿਆਂ ਦੀ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨ ਨੀਵੇਂ ਪੱਧਰ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਖੇਤੀ ਇੰਜਣ ਵਿਚ ਮਹਿੰਗੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਤੇਲ

ਫੂਕ ਕੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕੀਤੇ ਬਿੱਲਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਅਗਰ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਭਾਅ ਵਧੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਖਾਦ, ਡੀਜ਼ਲ, ਦਵਾਈਆਂ ਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੇ ਭਾਅ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਧੇ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਕੋਠੀਆਂ ਦੇਖ ਕੇ ਜੱਟ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਵੀ ਰੀਝ ਉਠਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਇਸ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਰੀਝਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚਣੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਗਰ ਖੇਤੀ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਪੂਰਾ-ਪੂਰਾ ਮੁੱਲ ਨਿਕਲਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਦਿਲੀ ਖਾਹਿਸ਼ਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬਰੋਬਰ ਜ਼ਮੀਨ ਉਹ ਕਿਉਂ ਵੇਚੇ? 20 ਕਿੱਲਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਕਿਲਾ ਵੇਚ ਕੇ ਕੋਠੀ ਪਾ ਲਈ ਜਾਂ ਮੁੰਡਾ ਬਾਹਰ ਘੱਲ ਦਿੱਤਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਅਤੇ ਫਿਕਰਯੋਗ ਗੱਲ ਤਾਂ ਨੀਵੇਂ ਪੱਧਰ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੱਜ ਦਾ ਮਹਿੰਗਾਈ ਵਾਲਾ ਜ਼ਮਾਨਾ ਪਤਾਲ ਵੱਲ ਖਿੱਚੀ ਲਿਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ 2-4 ਕਿੱਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵੇਚੇਗਾ ਤਾਂ ਕੀ ਵਾਹੇਗਾ? ਇਹ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਤਾਂ ਹੋਵੇ ਪਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੇਚ ਕੇ ਨਹੀਂ।

ਸਰਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਗਰੀਬ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਕੀ ਫਾਇਦਾ? ਉਹ ਤਾਂ ਅੱਜ ਵੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੁੱਖ, ਗਰੀਬੀ ਅਤੇ ਲਾਚਾਰੀ ਦੇ ਹੜ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਹੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੈ:

ਗੌਰ ਕਰੋ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ,
ਥੋੜ੍ਹਾ ਰੱਖ ਧਿਆਨ ਨੂੰ।
ਮਿੱਟੀ ਵਿਚ ਉਗਾਵੇ ਸੋਨਾ,
ਤੌੜ-ਤੌੜ ਜੋ ਜਾਨ ਨੂੰ।
ਭੁੱਖਾ ਕਾਹੜੋਂ ਉਹ ਮਰੇ,
ਰਜਾਵੇ ਜੋ ਜਹਾਨ ਨੂੰ।
ਆਪੇ ਬਚ ਜੂ ਦੇਸ਼ ਵੇ ਲੋਕੋ,
ਬਚਾ ਲੋ ਅੱਜ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ।

‘ਅੰਨਾ ਹਜ਼ਾਰੇ ਵਾਂਗੂੰ ਨੀਂ ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਛੱਡੁੰਗਾ’

ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਾਕਾਰ ਭਖੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਲਾਹਾ ਲੈਣ ਦੇ ਆਹਰ ‘ਚ

ਭੁੱਖਣ ਕੰਢੇ ਪਹੁੰਚੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਗੀਤ ਉਦਯੋਗ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲੋਕ ਹੁਣ ਤਿਣਕੇ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਵੀ ਵੱਡੀ ਆਸ ਨਾਲ ਭਾਲ ਰਹੇ ਨੇ। ਅੰਨਾ ਹਜ਼ਾਰੇ ਦੇ ਕ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਖਿਲਾਫ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ, ਤਿਰੰਗੇ ਅਤੇ ਟੋਪੀਆਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਆਪਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਮੀਡੀਏ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਨਾਲ ਤੇ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਲਾਕਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਣ ਲੱਗੇ ਨੇ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ‘ਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਜੇ ਹਰ ਕੋਈ ਅੰਨਾ ਹਜ਼ਾਰੇ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਢੰਗ ਵਿਚ ਲਈ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ? ਇਸ ਸੋਚ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਇੱਕ ਗੀਤ ਦਾ ਕੁ ਟੀ.ਵੀ. ਚੈਨਲ ‘ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਕਹਿਣਾ, ‘ਮੁੱਦਾ ਭਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤੇ ਅਸੀਂ ਸੋਚਿਆ ਗਰਮ ਲੋਹੇ ‘ਤੇ ਸੱਟ ਮਾਰ ਲਈ ਜਾਵੇ, ਮਾਅਰਾਜ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਫਾਇਦਾ ਹੋ ਰਿਹਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਏਨੇ ਵੱਡੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਗਾਣੇ ਜ਼ਰੀਏ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਅਸਲੋਂ ਨਵਾਂ ਤਜਰਬਾ ਹੈ।’

ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, ‘ਅੰਨਾ ਹਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਅੰਦੋਲਨ ਕ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਖਿਲਾਫ ਸੀ, ਉਹ 74 ਸਾਲਾ ਬਜ਼ੁਰਗ 289 ਘੰਟੇ ਜਨ ਲੋਕਪਾਲ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਲੈ ਕੇ ਭੁੱਖਾ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਤੁਹਾਡਾ ਗਾਣਾ ਸੁਣ ਇੰਜ ਜਾਪਦੇ ਜਿਵੇਂ ਅੰਨਾ ਹਜ਼ਾਰੇ ਨੇ ਦੇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਕਿਸੇ ਕੁੜੀ ਲਈ ਅੰਦੋਲਨ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ, ਕੀ ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ?’ ਤਾਂ ਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ‘ਅੰਨਾ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸੋਚਿਆ ਨਹੀਂ, ਬਸ ਕਾਹਲੀ-ਕਾਹਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।’

ਜਿਹੜਾ ਗਾਣਾ ਟੀ.ਵੀ. ‘ਤੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ, ਉਸ ਵਿਚ ਕੁੜੀ ਦੇ ਬੋਲ ਨੇ, ‘ਹਾਲ ਕਾਰਦਾ ਮੈਂ ਪੁੱਛਿਆ, ਵੇ ਤੂੰ ਤਾਂ ਘਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆਂ ਤੇ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਬੋਲ ਨੇ :

‘ਅੰਨ੍ਹੇ ਹਜ਼ਾਰੇ ਵਾਂਗੂੰ, ਨੀਂ ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਛੱਡੁੰਗਾ। ਇਸ ਗੀਤ ਦਾ ਗਾਇਕ ਹੈ ਰਾਜਾ ਸਿੰਧੂ ਤੇ ਨਾਲ ਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ। ਵਿਆਕਰਣ ਪੱਖੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗਲਤੀ ‘ਅੰਨਾ’ ਨੂੰ ‘ਅੰਨ੍ਹੇ’ ਕਹਿਣਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ‘ਅੰਨਾ’ ਤੇ ‘ਅੰਨ੍ਹੇ’ ਵਿਚਲੇ ਅੰਤਰ ਦਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ, ਬਾਕੀ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਤਾਂ ਕੀ ਪਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਸਾਧਾਰਨ ਹੈ, ਆਮ ਦੋਗਾਣਿਆਂ

ਵਰਗਾ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੁੜੀ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਅਕਲ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲੈਣ ਲਈ ਆਖਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਲੋਂ ਘਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰੇ ‘ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਆਸ਼ਕ ਧੁਨ ਦਾ ਪੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੱਕਾ ਵੀ ਏਨਾ ਕਿ ਅੰਨਾ ਹਜ਼ਾਰੇ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਾਂਗ ਜਿੰਦੀ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ‘ਹਾਂ’ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਬਜ਼ਿਦ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਜਾਨਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਖਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਲਾਹਾ ਲੈਣ ਦੀ ਨੌਬਤ ਆਉਣੀ ਕਦੋਂ

ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇ। ਸਾਡੀ ਜਾਚੇ ਇਹ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ, ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਸਭ ਹੱਦਾਂ-ਬੰਨ੍ਹੇ ਟੱਪ ਗਈ, ਖਰਚੇ ਅਮਰ ਵੇਲ ਵਾਂਗ ਵਧ ਗਏ ਤੇ ਵਾਪਸੀ ਖਰਚੇ ਪੈਸਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਅੱਧੀ ਵੀ ਨਾ ਰਹੀ। ਪਾਇਰੇਸੀ ਦੇ ਕਹਿਰ, ਗਾਇਕਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਗਰੁਪਾਂ ਵਲੋਂ ਖੋਹੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੇ ਗਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਬੋਰੇ ਕਰ ਛੱਡਿਆ। ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪੈ ਰਹੀ ਕਿ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਕੀ ਕਰੀਏ, ਕੀ ਗਾਈਏ ਕਿ ਗੁੱਲੀ ਪੱਕਦੀ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਕਿਹੜਾ ਵਿਸ਼ਾ ਚੁਣੀਏ ਕਿ ਲੋਕ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਰਹਿਣ, ‘ਇਹ ਤਾਂ ਫਲਾਣੇ ਦਾ ਗੀਤ ਏ, ਫਲਾਣੇ ਦਾ...।’

ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਓਸਾਮਾ ਬਿਨ ਲਾਦੇਨ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਰਲਡ ਟਰੇਡ

ਸੈਂਟਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਸਿਰੇ ਲਾਈ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਮੀਡੀਏ ਵਿਚ ‘ਲਾਦੇਨ-ਲਾਦੇਨ’ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਤੇ ਮੌਕੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਲੈਣਿਆਂ ਜਿੱਥੇ ‘ਤੇਰੇ ਬਿਨ ਲਾਦੇਨ’ ਅਤੇ ਲਾਦੇਨ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਵਾਲੀਆਂ ਕਈ ਹੋਰ ਫਿਲਮਾਂ ਆ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਥੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ‘ਲਾਦੇਨ’ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਗੀਤ ਗਾ ਛੱਡੇ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਗਾਇਆ, ‘ਤੇਰੀ ਅੱਖ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਏ ਲਾਦੇਨ ਵਰਗਾ’ ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਲਾਦੇਨ ਵਾਂਗਰਾਂ ਧੱਕੇ ਵਿਚ ਤੂੰ ਹੋ ਗਈ ਮੋਹਰੀ ਨੀਂ।’

ਫੇਰ ਜਦੋਂ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲੇ ਨਾਲ ਕਸਾਬ ਦਾ ਨਾਂ ਜੁੜ ਗਿਆ ਤੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ‘ਕਸਾਬ-ਕਸਾਬ’ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਪੰਜ-ਸੱਤ ਜਣਿਆਂ ਨੇ ‘ਕਸਾਬ’ ਨੂੰ ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਾ ਛੱਡਿਆ ਸੀ। ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮਿਕਾ ਵਲੋਂ ਦਿਲ ‘ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹਮਲਾ ‘ਕਸਾਬ’ ਦੇ ਹਮਲੇ ਵਰਗਾ ਲੱਗਣ ਲੱਗਾ ਸੀ ਤੇ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ‘ਕਸਾਬ’ ਵਰਗੀ ਸੋਚ ਦੀਆਂ ਮਾਲਕਣਾਂ ਜਾਪਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ-ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਗੀਤ ਗਾਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ‘ਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਯਾਦ ਹੋਵੇਗਾ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਭੋਰਾ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ।

ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਭੇਡਚਾਲ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਏ। ਇਥੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗੱਲ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਗੀਤ ਹਿੱਟ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਨਾਂ ਜੁੜ ਗਿਆ ਤੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ‘ਕਸਾਬ-ਕਸਾਬ’ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਪੰਜ-ਸੱਤ ਜਣਿਆਂ ਨੇ ‘ਕਸਾਬ’ ਨੂੰ ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਾ ਛੱਡਿਆ ਸੀ। ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮਿਕਾ ਵਲੋਂ ਦਿਲ ‘ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹਮਲਾ ‘ਕਸਾਬ’ ਦੇ ਹਮਲੇ ਵਰਗਾ ਲੱਗਣ ਲੱਗਾ ਸੀ ਤੇ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ‘ਕਸਾਬ’ ਵਰਗੀ ਸੋਚ ਦੀਆਂ ਮਾਲਕਣਾਂ ਜਾਪਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ-ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਗੀਤ ਗਾਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ‘ਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਯਾਦ ਹੋਵੇਗਾ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਭੋਰਾ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ।

ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਭੇਡਚਾਲ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਏ। ਇਥੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗੱਲ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਗੀਤ ਹਿੱਟ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਨਾਂ ਜੁੜ ਗਿਆ ਤੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ‘ਕਸਾਬ-ਕਸਾਬ’ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਪੰਜ-ਸੱਤ ਜਣਿਆਂ ਨੇ ‘ਕਸਾਬ’ ਨੂੰ ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਾ ਛੱਡਿਆ ਸੀ। ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮਿਕਾ ਵਲੋਂ ਦਿਲ ‘ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹਮਲਾ ‘ਕਸਾਬ’ ਦੇ ਹਮਲੇ ਵਰਗਾ ਲੱਗਣ ਲੱਗਾ ਸੀ ਤੇ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ‘ਕਸਾਬ’ ਵਰਗੀ ਸੋਚ ਦੀਆਂ ਮਾਲਕਣਾਂ ਜਾਪਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ-ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹ ਗੀਤ ਗਾਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ‘ਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਯਾਦ ਹੋਵੇਗਾ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਭੋਰਾ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ।

ਕੁਝ ਸਮਝ ਹੀ ਨਾ ਆਏ। ਇਕ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਸੋਚ ਦਾ ਘੜਾ ਦੁੜਾਇਆ। ਇਕ ਸਕੀਮ ਸੁੱਝੀ। ਅਕਾਸ਼ਵਾਣੀ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਦਿਹਾੜੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ‘ਚ ਉਦੋਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਸੁਣਦੇ ਸਨ। ਆਪਣਾ ਰੇਡੀਓ ਤਾਂ ਵਿਰਲੇ ਟਾਵੇਂ ਕੋਲ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਬਹੁਤੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰੇਡੀਓ ਦੁਆਲੇ ਜੁੜ ਬਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਮੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖੀ। ਆਪਣਾ ਪੂਰਾ ਪਤਾ ਲਿਖਿਆ ਤਖੱਲਸ ਸਮੇਤ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਖਤਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਵਾਰ ਬੋਲਿਆ ਗਿਆ। ਤੀਜੇ ਚੌਥੇ ਦਿਨ ਭੂਸ਼ਨ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਆਈ। ਉਹਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਕੋਈ ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ਸੂਰਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਉਹਦੀ ਚਿੱਠੀ ਮੈਂ ਕਈ ਵਾਰ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖੀ। ਫੇਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਦੋਂ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਵਿਚ ਏਧਰ ਓਧਰ ਹੋ ਗਈ। ਪਿੱਛੋਂ ਸਾਡਾ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਸੰਪਰਕ ਵੀ ਕਾਇਮ ਨਾ ਰਹਿ ਸਕਿਆ। ਪਰ ਹੁਣ ਵੀ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਉਹਦੇ ਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।

ਹਾਂ, ਤੇ ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਲੋਕਲ ਜਿਹੇ ਪਰਚਿਆਂ ਵਿਚ ਨਾਂ ਛਪ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਜ਼ਰਾ ਵੱਡੀ ਉਡਾਰੀ ਲਾਉਣੀ ਚਾਹੀ। ‘ਸਾਵੇ ਪੱਤਰ’ ਪੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਸੀ। ‘ਪੰਜ ਦਰਿਆ’ ਦੇ ਕੁਝ ਅੰਕ ਵੀ ਹੱਥ ਲੱਗ ਕੇ ਦਿਲ ਦਿਮਾਗ ਤੱਕ ਛਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਹੌਸਲਾ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਨਜ਼ਮਾਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ। ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਨਾਲ ਟਿਕਟ-ਲੱਗਾ, ਪਤਾ-ਲਿਖਿਆ ਲਿਫਾਫਾ ਵੀ ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ। ਮਹੀਨਾ ਭਰ ਉਡੀਕਿਆ ਅਤੇ ਯਾਦ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਖਤ ਲਿਖਿਆ। ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਜਵਾਬ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ‘ਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਸਤਖਤ

ਕੀ ਮੈਂ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ...
ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਟਹਿਣਾ*
ਫੋਨ: 91-98141-78883

ਗੀਤ ਗਾਏ ਜਾਣ ਲੱਗਣ। ਹੈਰਾਨੀ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਚਲੰਤ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦੇ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਤਾਂ ਕੀ ਅਧੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਅੱਜ ਤੱਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ-ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਹੋਏ ਧੱਕੇ ਬਾਰੇ ਗੀਤ ਗਾਏ ਨੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ‘ਚੋਂ ਅੱਧਿਕ ਵੱਧ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪੂਰਾ ਇਤਿਹਾਸ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ-ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਬਾਰੇ ਗਾਇਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਬਾਰੇ ਦਸ-ਵੀਹ ਫੀਸਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਮਸੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਤੇ ਜਿਹੜੇ ਨਰਾਤਿਆਂ ਮੌਕੇ ਮਈਆ ਦਾ ਗੁਣਗੁਣ ਕਰਦੇ ਨੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ‘ਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੂੰ ਮਈਆ ਬਾਰੇ ਪੰਜ-ਸੱਤ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਛੱਟ ਹੋਰ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇੱਕ ਵਾਰ ਇੱਕ ਕਲਾਕਾਰ ਨੇ ਸਾਨੀਆ ਮਿਰਜ਼ਾ ਬਾਰੇ ਗੀਤ ਗਾ ਛੱਡਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੇਮਿਕਾ ਨੂੰ ਸਾਨੀਆ ਨਾਲੋਂ ਸੁਨੱਖੀ ਅਤੇ ਉਹਦੀ ਖੇਡ ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਵਾਂਗੂੰ ਦਿਲਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡਣ ਵਾਲੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਗਾਇਕ ਨੂੰ ਸਾਨੀਆ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛ ਲਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਨਾਲ ਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵੱਲ ਏਦਾਂ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਕੁੱਝ ਦੇ ਮੇਲੇ ‘ਚ ਗੁਆਚਣ ਪਿੱਛੋਂ ਮਸੀਂ ਲੱਭੀ ਹੋਵੇ। ਹੁਣ ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਰਾਜਾ ਸਿੰਧੂ ਨੂੰ ਅੰਨਾ ਹਜ਼ਾਰੇ ਦੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀਨਾਮੇ, ਸੰਘਰਸ਼, ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੋਚ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛ ਲਿਆ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਬਖਸ਼ ਉਤਰ ਨਾ ਦੇਣਾ ਆਵੇ।

ਭੀੜ ‘ਚੋਂ ਅਲਹਿਦਾ ਦਿਸਣ ਲਈ ਹਰ ਬੰਦਾ ਵੱਖਰੇ ਯਤਨ ਕਰਦਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੇ ਦਿਸਣ ਲਈ ਪਾਟੀਆਂ ਪੈਂਟਾਂ ਪਾਉਣ, ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਜੈਲ ਲਾਉਣ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਵਿਚ ਅਜੀਬੋ-ਗਰੀਬ ਹਰਕਤਾਂ ਦਾ ਰਾਹ ਵੀ ਫੜਿਆ, ਦੋਗਾਣਾ ਜੋੜੀਆਂ ਨੇ ਮੋਬਾਈਲ ਕੰਪਨੀਆਂ, ਟਰੈਕਟਰਾਂ, ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲਾਂ, ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਨੈਟਵਰਕਿੰਗ ਸਾਈਟਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲੈਣ ਦਾ ਰਾਹ ਵੀ ਚੁਣਿਆ, ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਕਈਆਂ ਦਾ ਤੁੱਕਾ ਲੱਗ ਵੀ ਗਿਆ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਖਾ-ਦੇਖੀ ਬਾਕੀਆਂ ਨੇ ਜੋ-ਜੋ ਕੁੱਕੜ ਖੋਹ ਉਡਾਈ, ਉਸ ਨਾਲ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਹੋਰ ਤੋਂ ਹੋਰ ਨੀਵਾਂ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ।

ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿ ਰਾਜਾ ਸਿੰਧੂ ਦੀ ਰੀਸੇ ਕੱਲ ਨੂੰ ਅੰਨਾ ਹਜ਼ਾਰੇ ਮੁੱਦੇ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਗੀਤ ਕੰਨੀ ਪੈਣ ਲੱਗ ਜਾਣ। ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ‘ਚ ਕ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਬੈਠੇ ਕਲਮਾਡੀ ਤੇ ਏ. ਰਾਜਾ ਵਰਗਿਆਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਮੁਟਿਆਰ ਨਾਲ ਕਰਕੇ

ਤੇਰੇ ਨਾਂ ਪਿੱਛੇ ਜੋ ਬਾਦਲ ਲੱਗਿਆ

ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਤੇਰੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਲੋਕੀਂ ਪਿਆਰ ਤਾਂ ਡਾਢਾ ਕਰਦੇ ਨੇ, ਤੇਰੇ ਨਾਂ ਪਿੱਛੇ ਜੋ ਬਾਦਲ ਲੱਗਿਆ ਉਸ ਤੋਂ ਥੋੜਾ ਡਰਦੇ ਨੇ।

ਦੋ ਭੁੱਖੇ ਸ਼ੇਰ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਜੋ ਪੰਜ ਪੰਜ ਸਾਲ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਨੇ, ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਲੋਕੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਖਹਿੜਾ ਫੁਡਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਨੇ। ਪਰ ਦੁੱਧ ਦੇ ਸੜੇ ਉਹ ਲੱਸੀ ਦੀ ਘੁਟ ਫੂਕ ਫੂਕ ਕੇ ਭਰਦੇ ਨੇ। ਤੇਰੇ ਨਾਂ ਪਿੱਛੇ...।

ਬਸ ਦੇ ਹੀ ਕੋਲ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਪੰਜ ਸਾਲੀ ਝੰਡਾ ਬਦਲ ਲੈਂਦੇ, ਕੁਟ ਖਾਣੀ ਸਾਡੀ ਫਿਤਰਤ ਹੈ ਬਸ ਹੱਥ ਤੇ ਡੰਡਾ ਬਦਲ ਲੈਂਦੇ। ਹੁਣ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਅਜ਼ਮਾਉਣ ਦੀਆਂ ਜੁੜ ਜੁੜ ਕੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਨੇ। ਤੇਰੇ ਨਾਂ ਪਿੱਛੇ...।

ਚੱਕੀ ਦੇ ਦੋ ਪੁੜਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਬੜਾ ਪੰਜਾਬੀ ਪਿਸ ਲਏ ਨੇ, ਅੱਬੂ ਸਾਡੀਆਂ ਮਾਂਦਾਂ ਦੇ ਅੱਖੀਆਂ ‘ਚੋਂ ਬੜੇ ਹੀ ਰਿਸ ਲਏ ਨੇ। ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਦਰਿਆ ਪੰਜਾਬੀ ਮਰ ਮਰ ਕੇ ਜਦ ਤਰਦੇ ਨੇ। ਤੇਰੇ ਨਾਂ ਪਿੱਛੇ...।

ਰੱਬ ਕਰੇ ਕਿ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਤੈਨੂੰ ਸਾਡਾ ਦਰਦ ਵੰਡਾਉਣ ਲਈ, ਮੈਂ ਆਖਾਂਗਾ ਹਰ ਇਕ ਤਾਈਂ ਬਸ ਵੋਟ ਤੈਨੂੰ ਹੀ ਪਾਉਣ ਲਈ। ਤੇਰੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਮੰਗਲੀ ਵਰਗੇ ਕਈ ਬੜਾ ਪਿਆਰ ਵੀਰਿਆ ਕਰਦੇ ਨੇ। ਤੇਰੇ ਨਾਂ ਪਿੱਛੇ...।

-ਦੀਪ ਮੰਗਲੀ, ਨਿਊ ਯਾਰਕ
ਫੋਨ: 917-242-6768

ਕਿਹੜਾ ਧਿਆਨਪੂਰੀ-ਭੂਸ਼ਨ ਧਿਆਨਪੂਰੀ

ਰਹੇ। ਨੌਵੀਂ-ਦਸਵੀਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਬਾਹਲਾ ਨੋੜ ਹੋ ਗਿਆ। ਮਜ਼ਮੂਨ ਸਾੜੇ ਸਨ, ਸਾਇੰਸ ਤੇ ਹਿੰਦੀ। ਉਹਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੀ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਹਿੰਦੀ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਰਕੇ ਉਹਦੀ ਸਾਇੰਸ ਵੀ ਚੰਗੀ ਸੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਲਿਖਾਈ ਵੀ ਕਮਾਲ। ਪਰ ਕੱਚੇ-ਪੱਕੇ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ ‘ਤੇ ਰਹਿੰਦਾ, ਮੈਂ ਪਹਿਲੇ ‘ਤੇ। ਮਾਸਟਰ ਬਹੁਤੀ ਵਾਰੀ ਸਾਡੇ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਇਕੱਠਾ ਨਾਂ ਲੈਂਦੇ: ਬੇਨਤੀ ਤੇ ਭੂਸ਼ਨ। ਜਮਾਤੀਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਜੋੜੀ ਨੂੰ ਭਾਣੇ ਵਾਂਗ ਮੰਨ ਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਉਸ ਮੁੰਡੇ ਵਿਚ ਇਹ ਖਾਸੀਅਤ ਸੀ ਕਿ ਈਰਖਾ ਉਹਦੇ ਕਦੇ ਨੇੜੇ ਤੇੜੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਫਟਕੀ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਸੋਹਣਾ ਸੀ, ਸਿਆਣਾ ਸੀ, ਤਕੜਾ ਸੀ ... ਪਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਿਫਤ ਮੇਰੀ ਕਰਦਾ। ਇਕ ਵਾਰੀ ਸਕੂਲ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਚੰਗੀ ਲਿਖਾਈ ਵਾਲੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਤੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਚਾਰਟ ਲਿਖਵਾਏ। ਅਸੀਂ ਤਿੰਨ ਜਣੇ ਸਾਂ। ਤੀਜਾ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਸੀ। ਮੈਂ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਵਾਲੇ ਚਾਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਫੁਟਾਉਣ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਭੂਸ਼ਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ, “ਇਹ ਵੀ ਕੋਈ ਲਿਖਾਈ ਐ? ਕੱਲਾ ਕੱਲਾ ਅੱਖਰ। ਕੁੜੀਆਂ ਵਾਲੀ ਸੋਸ਼ੋਬਾਜ਼ੀ। ਲਿਖਾਈ ਦਾ ਤੇਰੀ ਐ। ਵੇਖ, ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਕਿਵੇਂ ਜਾਨਦਾਰ ਲੱਗਦੇ ਨੇ।” ਉਹ ਹਰ ਮੌਕੇ ਮੇਰਾ ਪੱਖ ਪੂਰਦਾ। ਲੋੜ ਪੈਣ ‘ਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਘੂਰਦਾ। ਦਸਵੀਂ ਦੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਰੜਤਾਲ ਰਹੀ। ਨਤੀਜਾ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਆਇਆ। ਡੇਢ ਸੌ ‘ਚੋਂ ਮਸਾਂ ਪੰਝੀ-ਤੀਹ ਜਣੇ ਪਾਸ ਹੋਏ। ਫਸਟ ਡਵੀਜ਼ਨਾਂ

ਸਿਰਫ ਦੋ ਆਈਆਂ। ਮੈਂ ਫਸਟ ਅਤੇ ਭੂਸ਼ਨ ਸੈਕਿੰਡ। ਯਾਨਿ ਦੋਏ ਫਸਟ ਦੋਏ ਸੈਕਿੰਡ! ਤਖੱਲਸ ਲੱਭ ਗਿਆ ਤਾਂ ਛਪਣਾ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਲੰਬੀ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖੀ ਪਈ ਸੀ। ਲੰਬੇ ਸਾਈਜ਼ ਦੀ ਲਾਈਨਦਾਰ ਸ਼ੀਟ ‘ਤੇ ਹਾਸੀਆ ਛੱਡ ਕੇ ਕਵਿਤਾ ਉਤਾਰੀ। ‘ਅਟੱਲ’ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ। ਸਿਰਨਾਵਾਂ ਵੱਡੇ ਭਾਈ ਸਾਬੂ ਦਾ ਮਾਰਫਤ ‘ਰੋਸ਼ਨ ਫਾਊਂਡਰੀ’, ਰੇਲਵੇ ਰੋਡ, ਬਟਾਲਾ। ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੋ ਪਹਿਲੇ ਸਨਿਚਰਵਾਰ ਭਾਈ ਸਾਬੂ ਆਏ। ‘ਅਟੱਲ’ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਝੋਲੇ ਵਿਚ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੜੀ ਇਹਤਿਆਸ ਨਾਲ ਰਸਾਲਾ ਕੱਢ ਕੇ ਖੋਲਿਆ। ਛਪੀ ਹੋਈ ਕਵਿਤਾ ਸਾਰੇ ਟੱਬਰ ਨੂੰ ਵਿਖਾਈ। ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਈ। ਮੇਰੀ ਹਾਲਤ ਬੜੀ ਅਜੀਬ ਸੀ ਉਸ ਵੇਲੇ। ਛਪਿਆ ਹੋਇਆ ਨਾਂ ਅੱਖਾਂ ਮੂਹਰੇ ਚਿਪਕ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੋਰ ਕੁਝ ਦਿਸਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ: ਬੇਨਤੀ ਸਰੂਪ ਸ਼ਰਮਾ ‘ਭੂਸ਼ਨ ਧਿਆਨਪੂਰੀ’। ਕਵਿਤਾ ਨਾਲ ਪੂਰੇ ਤਿੰਨ ਸਫੇ ਭਰੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹੀਂ ਦਿਨੀਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦੇ ‘ਕੰਵਲ’ ਅਤੇ ‘ਬਾਲਕ’ ਨੂੰ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਘੱਲੀਆਂ ਸਨ, ਪਿੰਡ ਦਾ ਸਿਰਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇ। ਉਹ ਵੀ ਛਪ ਗਈਆਂ। ਖੁਦ ਵਿਚ ਯਕੀਨ ਵਧ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ ਸਾਂ ਪਰ ਭੂਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਲੱਗੇ। ਉਹ ਪਿੰਡੋਂ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿੱਥੇ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਗਦਾ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਕੋਲ ਰਹਿ ਕੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦਸਵੀਂ ਕਰਕੇ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਕੋਈ ਰਾਬਤਾ ਨਾ ਰਿਹਾ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਪੱਕਾ ਰਾਬਤਾ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਆਇਆ ਤਾਂ

ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਪਛਾਣ ਲਈ ਡੋਅਟਨ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ

ਡੋਅਟਨ, ਓਹਾਇਓ (ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ): 11 ਸਤੰਬਰ 2001 ਨੂੰ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਦੇ ਵਰਲਡ ਟਰੇਡ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਦੋ ਟਾਵਰਾਂ ਉੱਤੇ ਅਲ ਕਾਇਦਾ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਹਮਲੇ ਪਿੱਛੋਂ ਜਿਥੇ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਦੇ ਖਾਸ ਕਰ ਸੰਕੀਰਨ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੋਹ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ, ਉਥੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਵੀ ਪਗਤੀ ਅਤੇ ਦਾਹੜੀ ਕੇਸਾਂ ਬਾਰੇ ਭੁਲੇਖੇ ਕਾਰਨ ਇਸ ਰੋਹ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ਹਮਲੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਲ ਕਾਇਦਾ ਵਲੋਂ ਲਏ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਮੀਡੀਆ ਵਿਚ ਓਸਾਮਾ ਬਿਨ ਲਾਦਿਨ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਵਿਖਾਏ ਜਾਣ ਨੇ ਬਲਦੀ 'ਤੇ ਤੇਲ ਪਾਇਆ।

ਡਾ. ਗੁਮਟਾਲਾ* ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਭਾਵੇਂ 100 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਰਹਿੰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਨਿਵੇਕਲੀ ਪਛਾਣ ਸਬੰਧੀ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਸਿੱਖ ਰਤਨ, ਸਮੀਪ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ, ਸਿਮਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਰਤਨ ਅਤੇ ਡੋਅਟਨ ਦੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਇਕ ਪ੍ਰਚਾਰ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ 99% ਦਸਤਾਰ ਸਜਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸਾਧਾਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਸਿੱਖ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ 11 ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਕਾਂਡ ਵਾਲੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ, ਦਸਤਾਰ ਅਤੇ ਕੇਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹਨ।

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਲ ਟੀ.ਵੀ. ਚੈਨਲਾਂ ਅਤੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਤੀਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ 15 ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਫੁੱਲ ਵਾਲੀ ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਨਿਊਜ਼ ਬੁਲਟਿਨ 'ਗਾਰਡੀਅਨ' ਵਿਚ ਬਿਨ ਲਾਦਿਨ ਅਤੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਟੂਨ ਫੁੱਲਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਪਾਦਕ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਕੇ ਇਹ ਬੰਦ ਕਰਵਾਏ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੇਸਾਧਾਰੀ ਤੇ ਦਸਤਾਰਧਾਰੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਨਫ਼ਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨਿਊਜ਼ ਬੁਲਟਿਨ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਨਿਵੇਕਲੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਅਮਰੀਕਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਬਾਰੇ ਕਾਫੀ

ਡੇ' ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਡਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰਤਨ ਨੇ "ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵ ਭਾਈਚਾਰਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ-ਸਾਂਤੀ ਦਾ ਸੰਕਲਪ" ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਇਕ ਲੈਕਚਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਬਹੁਤ ਸਲਾਹਿਆ ਗਿਆ।

ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਪਰੈਲ 2004 ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਤਬਲਾ ਵਜਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਡਾ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸਹਿੰਬੀ (ਖੱਬੇ), ਕੈਪਟਨ ਤੇਜਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰਤਨ, ਪ੍ਰੋ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰਤਨ, ਸਮੀਪ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਪਰਿੰਗਫੀਲਡ ਤੇ ਕੌਮੀ ਤਰਾਨਾ ਗਾਉਂਦਾ ਕੈਵਿਨ ਮੁਰਾਰਨੀਅਨ ਨਾਲ

30 ਅਪਰੈਲ 2003 ਨੂੰ ਰਾਈਟ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਪੋਸਟਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਵਿਸਾਖੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਲਾਈ ਗਈ। ਮਈ 2003 ਵਿਚ ਰਾਈਟ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਲੋਂ 'ਨਸਲੀ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਭਿੰਨਤਾ' ਬਾਰੇ ਇਕ ਰੋਜ਼ਾ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਲਾਈ ਗਈ। ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 'ਉਮੰਗ ਗੁਜਰਾਤੀ ਸਮਾਜ' ਵਲੋਂ 21 ਅਗਸਤ 2003 ਨੂੰ ਮਨਾਏ ਗਏ 'ਭਾਰਤੀ ਮੇਲੇ' ਵਿਚ ਵੀ ਲਾਈ ਗਈ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਲੋਕ ਨਾਚ ਭੰਗੜਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਹਿਚਾਣ ਬਾਰੇ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ 'ਮਿਸਟੇਕਨ ਆਈਡੈਂਟਿਟੀ: ਸਿੱਖਸ ਇਨ ਅਮੇਰਿਕਾ' ਵਿਖਾਈ ਗਈ। ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਉਪਰਾਲਾ 21 ਅਕਤੂਬਰ 2003 ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਅਕ ਕੇਂਦਰ ਵਲੋਂ ਅਮਰੀਕਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚ ਆਪਸੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 31 ਜਨਵਰੀ 2004 ਨੂੰ ਡੋਅਟਨ ਦੇ ਗਿਰਜਾਘਰ ਵਿਚ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਇਕ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

27 ਫਰਵਰੀ 2006 ਨੂੰ ਡੋਅਟਨ ਦੇ ਟੈਂਪਲ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਵਿਚ 7 ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਧਰਮਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬੁੱਧ, ਇਸਾਈ, ਹਿੰਦੂ, ਇਸਲਾਮ, ਜੈਨੀ, ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਬਹਾਈ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਵਲੋਂ ਅੰਤਰ-ਧਰਮ

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਰਾਈਟ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ। ਦਸਤਾਰ ਸਜਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ। ਡੋਅਟਨ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣ ਲਈ ਆਉਣ ਲੱਗੇ। ਇਹ ਸਿਲਸਿਲਾ ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਤੇਜਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰਤਨ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਡਾਕਟਰੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਕੇ ਦਸਤਾਰ ਤੇ ਕੇਸਾਂ ਸਮੇਤ ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀ ਦੰਦਾ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਅਜਕਲ ਉਹ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਵਾਂਗ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਵੀ ਮਿਲਟਰੀ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਰਾਈਟ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 'ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਮੈਗਜ਼ੀਨ' ਦੇ ਸਤੰਬਰ 2010 ਦੇ ਅੰਕ ਵਿਚ ਉਸ ਬਾਰੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੇਖ "ਵਾਰੀਅਰ ਸੇਂਟ" ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਦੀਆਂ 85,000 ਕਾਪੀਆਂ ਫੁੱਲੀਆਂ ਹਨ।

ਐਗਜ਼ੈਕਿਊਟਿਵ ਇਨ ਹੋਟਲ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਡੋਅਟਨ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ, ਹਰ ਸਾਲ ਸਪਰਿੰਗਫੀਲਡ ਵਿਚ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮੇਲਾ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਸਭਿਆਚਾਰ ਬਾਰੇ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗਿੱਧਾ ਤੇ ਭੰਗੜਾ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਡੋਅ ਪਰੇਡ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਦਸਤਾਰਾਂ ਸਜਾ ਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਭਕਾਂ ਕੰਢੇ ਬੈਠੇ ਦਰਸ਼ਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਟਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਬਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਉਦਮ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਫਰਾਂਸ, ਕੈਨੇਡਾ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਰਬ ਧਰਮ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਕ ਐਸੇ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਮੱਗਰੀ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਸੋਮਾ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੁਲਾ ਕੇ ਡੋਅਟਨ ਵਾਂਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਿੱਖ

ਅਪਰੈਲ 2005 ਦੀ ਨੁਮਾਇਸ਼ 'ਚ ਡਾ. ਤੇਜਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰਤਨ (ਖੱਬੇ) ਅਤੇ ਸਮੀਪ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ (ਸੱਜੇ), ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਦੇ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾਉਂਦੇ ਹੋਏ

ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕੇ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪਗਤੀ ਬੰਨਣ ਅਤੇ ਦਾਹੜੀ ਰਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚੋਂ 99 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਿੱਖ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਸਤਾਰ ਮੱਧ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਭਾਵੇਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨ ਲਾਦਿਨ ਦੇ ਸਾਥੀ

ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਈ। ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਉਦਮ ਨਾਲ ਪਾਵਰ ਪਵਾਇੰਟ ਸਲਾਈਡਾਂ ਬਣਾ ਕੇ ਲੈਕਚਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, ਗਿਰਜਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ

ਦਸਤਾਰਧਾਰੀ ਅਮਰੀਕੀ ਮਹਿਮਾਨ (ਖੱਬੇ ਦੂਜਾ ਅਤੇ ਤੀਜਾ), ਦਸਤਾਰ ਸਜਾਈ ਕੈਪਟਨ ਤੇਜਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰਤਨ, ਸਮੀਪ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ, ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸਹਿੰਬੀ ਨਾਲ

ਸਮਝ ਕੇ ਨਫ਼ਰਤ ਦੇ ਪਾਤਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਦੋ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਹੀ ਐਰੀਜ਼ੋਨਾ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਸ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਆਪਣੇ ਸਟੋਰ ਉੱਤੇ ਇਕ ਜਨੂਨੀ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਦੀ ਗੋਲੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ 9 ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਦਾ ਵੀ ਕਤਲ ਹੋ ਗਿਆ।

ਓਹਾਇਓ ਸਟੇਟ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਡੋਅਟਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਦਾਤਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵਿਚ ਰਾਈਟ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਕੰਪਿਊਟਰ, ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਜੰਮਪਲ ਪ੍ਰੋ. ਡਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰਤਨ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਆਫ ਮੈਡੀਸਨ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਡਾ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸਹਿੰਬੀ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਹੀ ਜੰਮਪਲ ਤਿੰਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ-ਤੇਜਦੀਪ

ਸਾਰੇ ਖ਼ਾਸ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਨਿਵੇਕਲੀ ਪਛਾਣ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਡੋਅਟਨ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ 9/11 ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ 3000 ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਅਮਰੀਕਨਾਂ ਅਤੇ ਨਫ਼ਰਤ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਐਰੀਜ਼ੋਨਾ ਵਾਸੀ ਸ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਂਟ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਮੇਅਰ ਅਤੇ ਪਤਵੰਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਬੁਲਾਕੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਰਾਈਟ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈਮੀਨਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਜ਼ਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸੁਆਲਾਂ ਦੇ ਜੁਆਬ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। 14 ਨਵੰਬਰ 2001 ਨੂੰ 'ਚੀਲੀਜ਼ੀਅਸ ਫਾਊਂਡਰਜ਼

ਸਮਾਰੋਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਵਖ ਵਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸ਼ਹਿਰ ਟਰਾਏ ਵਿਚ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਪੁਰਜੇ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ

ਇਕ ਦਰਸ਼ਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵੇਖਦੇ ਹੋਇਆ

'ਗੁਡਰਿਚ ਏਰੋਸਪੇਸ' ਵਿਚ 2009 ਵਿਚ ਮਨਾਏ ਗਏ 'ਭਾਰਤ ਦੀ ਬਹੁ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਲੱਖਣਤਾ' ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਬਾਰੇ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਲਾਈ ਗਈ ਤੇ ਗਿੱਧਾ ਅਤੇ ਭੰਗੜਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਉਦਮਾਂ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਹੋਰਨਾਂ

ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਵੀ ਸਿੱਖ ਵਸਦੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇੰਟਰਨੈਟ ਅਤੇ ਫਿਲਮ ਮੀਡੀਏ ਦੀ ਵੀ ਇਸ ਖਾਤਰ ਪੂਰੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

*ਫੋਨ: 937-573-9812

ਕੈਪਟਨ ਤੇਜਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰਤਨ ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜ ਵਿਚ

Swaranjit Singh Dhillon

'As young as ever with a rebuilt heart and new knees'

**ਸ. ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੂੰ
75ਵਾਂ ਜਨਮ ਦਿਨ
ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਮੁਬਾਰਕ!**

**Wishing you a Happy Birthday
and many more to come.**

From:

*Mia Dhillon, Jai Dhillon, Daren Anokh
Singh, Myra, Kiran Dhillon,
Bawneet Dhillon, Kittu,
Bittu and Jasbir Kaur Dhillon,*

*Satwinder Singh Dhillon, Col. Sukhwinder Singh,
Rameshinder Kaur, Manjit Kaur, Gurdial Singh
Basran, Hardial Singh Deol, Dr. Hargurmukhpal
Singh, Amolak Singh Jammu, Gurmukh Singh
Bhullar, Harpal Singh Hanjra, Manjit Singh Gill,
Bhupinder Singh Dhillon.*

**ਸਿਖਿਆ ਸ਼ਾਸਤਰੀ, ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਅਨ
ਅਤੇ ਉਘੇ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ**

**ਪ੍ਰੋ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦੇਵ ਨੂੰ
81ਵਾਂ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮੁਬਾਰਕ!**

**ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਅਤੇ
ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ ਬਖਸ਼ੇ**

ਵਲੋਂ

**ਰਾਜੂ, ਸੀਮਾ, ਡਾ. ਰਿਕ ਸਿੰਘ, ਕ੍ਰਿਸ ਸਿੰਘ, ਮਨੀਸ਼,
ਨੇਤਨ, ਰੇਚਲ, ਅਲੀਨਾ, ਨੇਟਲੀ**

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ, ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਹੂਜਾ, ਨੀਟੂ ਕਾਹਲੋਂ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸੰਧੂ,
ਡਾ. ਨਵਦੀਪ ਕੌਰ ਸੰਧੂ, ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ, ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਕੁਲਜੀਤ-ਅਨੁਰੀਤ,
ਬੀਬੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸੰਧੂ, ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਮੁਲਤਾਨੀ, ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ,
ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ (ਕੈਨੇਡਾ), ਸਤਕਾਲ ਦੇ ਟਰੱਸਟੀ, ਡਾ. ਐਮ ਪੀ ਸਤੀਜਾ, ਸੇਵਾ
ਸਿੰਘ ਵਿਰਦੀ, ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਿੱਧਾ, ਨਰਿੰਦਰ ਸੂਦ, ਸ. ਗਹਿਲੇ, ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ
ਗਿੱਲ, ਅਮੈਰੀਕਨ ਏਸ਼ੀਅਨ ਸੀਨੀਅਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਭ ਸੁਭਚਿੰਤਕ

HEER ENTERTAINMENT & COMBINED OIL

PRESENT

SATINDER

ਸਰਤਾਜ਼

First time in Chicago

*Heer
Entertainment*

SATURDAY SEP 17, 2011 @ 7PM

PICKWICK THEATRE

5 S. PROSPECT AVE. PARK RIDGE, IL

TICKETS : VVIP, \$100, \$55, \$35

TICKETS AVAILABLE AT: Star Foods Schaumburg 847-985-7000, Punjabi Dhaba Devon Ave. 773-262-2080, Singh Grocers Palatine 847-241-5189, Best Foods Milwaukee 414-671-6986

Contact: Happy Heer : 1-630-205-6575 , Desi Junction Radio: 1-312-772-3374
www.desijunction.com/sartaaj | e-mail: sartaaj@desijunction.com

Supported By: Mac Bhamra, Zahid Rana, Darshan Basraon (Peoples Party of Punjab), Dr. Harjinder Khaira (Lake Street Dental), Ayodhya Salwan (Salwan Trading), Santokh Singh DC (A1 American Limousine), Gulzar Singh Multani (Pan-Oceanic Engineering), Sekhon, Dhanoa & Dhaliwal Family, Balwinder Singh, Mickey Kahlon, Balwinder Sandhu, Susana Brothers, Lucky Sahota, Jassi Sahota, Nick Gakhal, Jesse Singh (Remax), Punjabi American Youth Club of Indiana, Punjabi American Organization, Sher E Punjab Sports Club, Punjab Sports Club, Punjabi Heritage Organization, Punjabi Cultural Society, Desi Junction Radio - AM1530, Punjab Times

Paul Khalil, Ajaib Singh Lakhan, Jaskarn Singh Dhaliwal

